

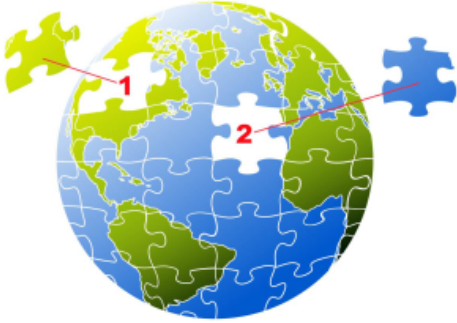
1. Murat, denize baktığında uzaktan bir dumanın yaklaştığını fark ediyor. Biraz zaman geçtikten sonra ise bir gemi bacası görüyor. Daha sonra geminin tamamını görüyor.

Buna göre, Murat'ın önce geminin dumanını, sonra bacasını, en sonunda da tamamını görmesi, verilenlerden hangisini kanıtlar?

- A) Geminin çok büyük olduğunu
- B) Dünya'nın şeklinin küreye benzediğini
- C) Havanın açık ve güneşli olduğunu
- D) Murat'ın uzun boylu olduğunu

2. Dünya şeklindeki bir yapboz görselde verilmiştir.

Buna göre yapbozun 1. ve 2. parçası Dünya'nın hangi katmanlarını temsil eder?

_____ 1. _____ 2. _____

- A) Su katmanı Hava katmanı
- B) Kara katmanı Su katmanı
- C) Dağ katmanı Su katmanı
- D) Kara katmanı Hava katmanı

3. Öğretmen sınıfa aşağıdaki soruyu yöneltmiştir.

Öğretmenin sorduğu soruya hangi öğrenci **yanlış** cevap vermiştir?

- A) Ada B) Asya C) Özlem D) İbrahim

4. Dünya'daki kara ve su katmanlarıyla ilgili bazı ifadeler verilmiştir.

- Dünya yüzeyindeki karalar, sulardan daha fazla yer kaplar.
- Dünya'yı üç parça olarak düşünürsek sular bu üç parçadan birini oluşturur.
- Dağlar kara katmanında, buzullar ise su katmanında bulunur.

Buna göre doğru olan ifadelerin başındaki kutucuğa "D", yanlış olan ifadelerin başındaki kutucuğa "Y" yazan bir öğrenci hangisine ulaşır?

- A) D
 Y
 Y
- B) Y
 Y
 D
- C) Y
 D
 Y
- D) D
 D
 D

5. Bir kişi, Dünya'nın Şeklinin neye benzediğini bulunduğu yerden çıplak gözle göremez. Çünkü Dünya çok büyüktür. Buna rağmen insanlar Dünya'nın yuvarlak olduğunu keşfetmişlerdir.

Buna göre hangisi Dünya'nın yuvarlak olduğunun kanıtlarından değildir?

- A) Dünya'nın uzaydan çekilmiş fotoğrafları
- B) Ufuk çizgisinin deniz ve gökyüzünü ayırması
- C) Geminin bacasının gövdesinden önce görünmesi
- D) Dünya yüzeyinde suların daha fazla yer kaplaması

6. Güneş'in zararlı ışınlarından canlıları koruyan ozon tabakası, Dünya'nın hangi katmanında bulunur?

- A) Kara katmanı
- B) Hava katmanı
- C) Su katmanı
- D) İç çekirdek

7. Defne, Dünya'nın katmanlarında bulunan yeryüzü şekillerine örnekler vermiştir. Daha sonra bir yerde hata yaptığını fark etmiştir.

Buna göre, Defne hangi örneği verirken hata yapmıştır?

- A) Kara katmanı → Dağ
- B) Su katmanı → Göl
- C) Hava katmanı → Gökyüzü
- D) Su katmanı → Ova

8. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın merkezinde yer alan katmandır?

- A) İç çekirdek
- B) Yer kabuğu
- C) Manto
- D) Dış çekirdek

9. Dünya modeli üzerinde mavi renkli bölgeler su katmanını; yeşil, sarı ve kahverengi bölgeler ise kara katmanını göstermektedir.

Buna göre, Dünya modeliyle ilgili verilen bilgilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Yeşil bölgelerde ovalar bulunabilir.
- B) Sarı bölgelerde yerleşim birimleri bulunabilir.
- C) Mavi bölgelerde okyanus, deniz ve göller vardır.
- D) Kahverengi bölgeler, Dünya modelinde daha fazladır.

10.

Deniz kenarında oynayan bir çocuk Dünya'nın katmanlarından hangisiyle temas hâlinde **değildir**?

- A) Hava katmanı
- B) Kara katmanı
- C) Su katmanı
- D) Manto

11. Uzaydan Dünya'yı seyreden bir astronot, en çok hangi rengi görür?

- A) Sarı
- B) Yeşil
- C) Mavi
- D) Kahverengi

12. Dünya'nın farklı katmanlarında yaşayan canlılarla bu canlıların yaşadıkları katmanlar eşleştirilmiştir.

Buna göre, hangi eşleştirme yanlıştır?

- A) → Su katmanı
- B) → Kara katmanı
- C) → Hava katmanı
- D) → Kara katmanı

13. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın küreye benzer bir şekle sahip olduğunu kanıtlamaz?

- A) Karadan uzaklaşan bir geminin en son bacasının gözden kaybolması
- B) Güneş doğarken önce Güneş'in bir kısmının, bir süre sonra tamamının görülmesi
- C) Hep aynı yönde hareket eden bir uçağın başlangıç noktasına tekrar dönmesi
- D) Uzay aracıyla Dünya'dan uzaklaşırken önce evlerin çatısının sonra şehrin görülmesi

14. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın en sıcak katmanıdır?

- A) İç çekirdek
- B) Yer kabuğu
- C) Manto
- D) Dış çekirdek

15. Havanın varlığını kanıtlamak için verilen örneklerden hangisi yanlıştır?

- A) Balona üflediğimizde, balonun içi hava ile dolar.
- B) Geceleri sıcaklığın düşmesi havanın varlığını gösterir.
- C) Yelpazeyi yüzümüze doğru salladığımızda havayı hissederiz.
- D) Poşetin ağzını bağladığımızda içinde biriken havayı fark ederiz.

16. Dünya'nın şeklini öğrencilerine modelle anlatmak isteyen bir öğretmen, aşağıdakilerden hangisini kullanabilir?

A)

Tabak

B)

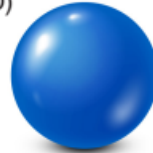
Defter

C)

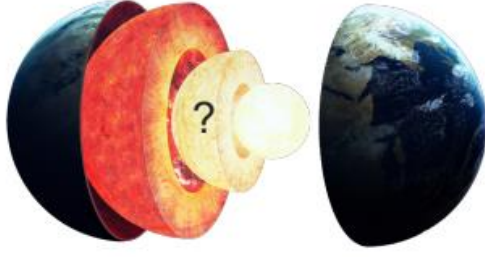
Şişe

D)

Top

17. Dünya'nın katmanları görselde verilmiştir.

Buna göre, “?” ile gösterilen katman hangisidir?

- A) Manto B) Dış çekirdek C) Yer kabuğu D) İç çekirdek

18. Dünya yüzeyindeki kara ve suların kapladığı alanlar görselde verilmiştir.

Buna göre; verilen ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Yer kabuğunun kalınlığı her yerde aynıdır.
B) Yeryüzündeki kıtaların tamamı birbiriyle bağlantılıdır.
C) Dünya yüzeyindeki sarı alanlarda dağlar bulunur.
D) Yer kabuğunu oluşturan karalar sulardan daha çok yer kaplar.

19. Doğan ve Arda, ellerindeki oyuncak uçağı Dünya modeli üzerinde sürekli aynı yönde hareket ettirdiklerinde uçak, başlangıç noktasına döner.

Buna göre, Doğan ve Arda hangi sonuca ulaşır?

- A) Dünya Güneş etrafında döner.
- B) Dünya bir küreye benzer.
- C) Ay Dünya etrafında döner.
- D) Dünya katmanlardan oluşur.

20. Aşağıdakilerden hangisi Dünya'nın dış katmanlarındanır?

- A) Manto
- B) İ ekirdek
- C) Su katmanı
- D) Dış ekirdek

21. Dünya'mızın katmanlarından biriyle ilgili bilgi verilmiştir.

- Canlıların yaşadığı katmandır.
- Dünya'nın en dış katmanıdır.
- Manto üzerinde bulunur.

Buna göre, özellikleri verilen katman hangisidir?

- A) Magma
- B) Dış çekirdek
- C) İç çekirdek
- D) Yer kabuğu

22. Görseldeki öğrenciler Dünya'mızın katmanlarından biri olan çekirdekle ilgili bilgi vermiştir.

Dünya'nın en sıcak katmanıdır.

Aysu

Canlıların yaşayabilmesi için uygun bir ortamdır.

Kerem

Dünya'mızın en iç katmanıdır.

Can

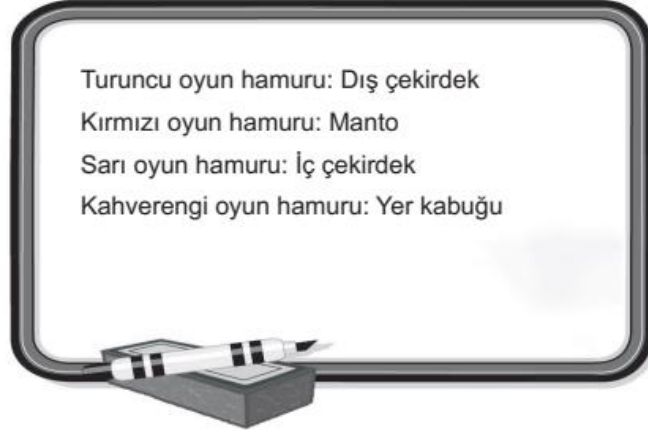
Öğrencilerden hangilerinin verdiği bilgi doğrudur?

- A) Yalnız Aysu
- B) Kerem ve Can
- C) Aysu ve Can
- D) Aysu, Kerem ve Can

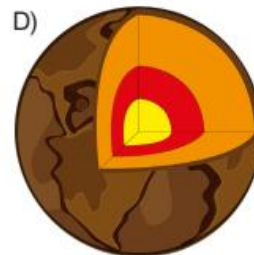
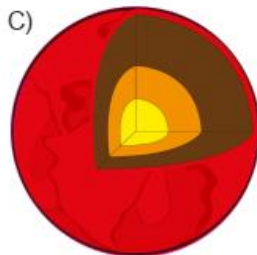
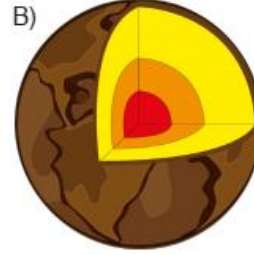
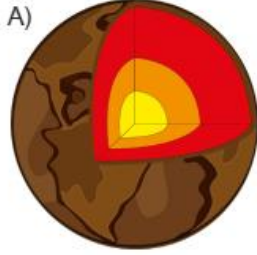
23. Aşağıdakilerden hangisi kara katmanının özelliklerinden biri değildir?

- A) Toprak, taş ve kayalardan oluşur.
- B) Üzerinde yaşadığımız katmandır.
- C) Deniz tabanları da dâhil tüm gezegeni kaplar.
- D) Dünya'mızı sararak Güneş'in zararlı ışınlarından korur.

24. Öğretmen, öğrencilerden oyun hamuruyla Dünya'nın katmanlarıyla ilgili model hazırlamalarını istiyor. Öğrencilerin modellerinde, oyun hamurlarının renklerinin hangi katmanları temsil edeceğini tahtaya yazıyor.

Buna göre, hangi model doğrudur?

25. Görselde Dünya'nın kara, su ve hava katmanları verilmiştir. Katmanlardan biri yıldız sembolüyle işaretlenmiştir.

Buna göre, verilenlerden hangisi yıldız ile işaretlenen katmana ait bir özelliktir?

- A) Dünya'mızın en sıcak katmanıdır.
- B) Yerkabuğu da denilen bu katman ince ve kayalıktır.
- C) Kar, yağmur, rüzgâr gibi olayların gerçekleştiği katmandır.
- D) Okyanuslar, denizler, göller, nehirler bu katmanı oluşturur.

26. Dünya'mızın uzaydan çekilmiş fotoğrafları incelendiğinde mavi rengin daha fazla olduğu görülür.

Dünya'mızın resimlerinde mavi rengin daha fazla olmasının nedeni hangisidir?

- A) Etrafında atmosfer denilen hava tabakasının olması
- B) Yüzeyinde su tabakasının daha fazla olması
- C) Dünya yüzeyinde rüzgârların oluşması
- D) Resimlerin çok uzaktan çekilmesi

27. Bir öğrenci, kara katmanını oluşturan yeryüzü şekillerini tahtaya yazmıştır. Ancak bir hata yaptığını fark etmiştir.

Bu öğrenci, hatasını düzeltmek için hangisini silmelidir?

- A) Nehir B) Dağ C) Kaya D) Toprak

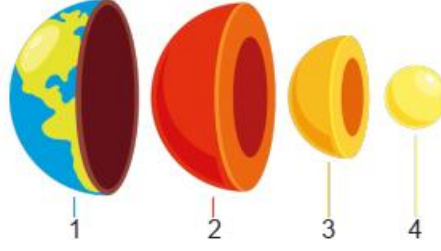
28. Aslı, Dünya'nın şeklinin yuvarlak olduğunu savunurken Ali, düz olduğunu savunmaktadır.

Buna göre Aslı, Ali'yi ikna edebilmek için hangisini kanıt olarak sunabilir?

- A) Kıyıya yaklaşan geminin önce dumanının sonra bacasının görülmesi
B) Dünya'nın yüzeyinde karaların sulardan daha az yer kaplaması
C) Dünya yüzeyinde dağların, ovaların ve okyanusların bulunması
D) Dünya'nın merkezine yaklaşıldıkça sıcaklığın artması

29. Dünya'nın katmanları görselde verilmiştir.

Buna göre, Dünya'nın katmanları hangisinde doğru verilmiştir?

	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>
A)	Yer kabuğu	Dış çekirdek	Manto	İç çekirdek
B)	İç çekirdek	Dış çekirdek	Manto	Yer kabuğu
C)	Yer kabuğu	Manto	Dış çekirdek	İç çekirdek
D)	İç çekirdek	Manto	Dış çekirdek	Yer kabuğu

30. Dünya'nın katmanlarından biri de mantodur. Manto yüksek sıcaklık nedeniyle erimiş kayalardan oluşur.

Buna göre, hangisi mantonun sıcak olduğunu kanıtlamaz?

- A) Yer altından sıcak suların çıkması
- B) Dünya'nın yüzeyinde çöllerin oluşması
- C) Yanardağlardan fışkıran lavların sıcak olması
- D) Toprağın derinliklerine inildikçe toprak sıcaklığının artması

31. Dünya'nın uzaydan çekilmiş bir fotoğrafı görselde verilmiştir.

Buna göre, Dünya'nın fotoğrafıyla ilgili yapılan yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Kahverengi bölgeler karalardır.
- B) Yeşil bölgeler karadaki ormanlardır.
- C) Mavi bölgeler denizler ve okyanuslardır.
- D) Beyaz bölgeler atmosferin olmadığı alanlardır.

32. Venüs'e "Sabah Yıldızı", Mars'a "Kızıl Gezegen" denilirken Dünya'ya da "Mavi Gezegen" denilmektedir.

Dünya'ya "Mavi Gezegen" denilmesinin nedeni hangisidir?

- A) Soğuk bir gezegen olması
- B) Kutuplarında buzulların bulunması
- C) Etrafını saran bir atmosferinin bulunması
- D) Yüzeyinin büyük oranda sularla kaplı olması

33. Feribotla yolculuk yapan Ömer, gökyüzündeki bir martının denize doğru dalış yaparak balık avladığını gözlemlemiştir.

Buna göre martı bu hareketi boyunca sırasıyla Dünya'nın hangi katmanlarında bulunmuştur?

- A) Kara - hava
- B) Su - kara
- C) Hava - su
- D) Hava - kara

34.

Güneş doğarken önce Güneş'in bir kısmı, sonra yarısı, en sonunda ise tamamı görülür. Güneş batarken de yavaş yavaş gözden kaybolur.

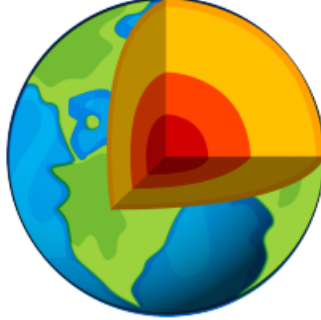

Ece

Ece'nin verdiği bilgi Dünya ile ilgili hangisini kanıtlar?

- A) Şeklinin küreye benzediğini
- B) Katmanlardan oluştuğunu
- C) Yüzeyinin karalar ve sularla kaplı olduğunu
- D) Etrafının hava katmanıyla sarıldığını

35. Bir grup öğrenci; kırmızı, sarı, turuncu, mavi ve yeşil renkte oyun hamurlarıyla bir Dünya modeli hazırlamak istiyor. Öncelikle kırmızı oyun hamurunu top haline getiriyorlar. Kırmızı topun üzerini turuncu sonra sarı, en sonunda da mavi oyun hamuruyla kaplıyorlar. Mavi kaplamanın üzerine yer yer yeşil oyun hamuru yerleştiriyorlar. Plastik bıçak yardımıyla oluşan modeli kesiyorlar. Bu işlem sonucunda görseldeki modeli elde ediyorlar.

Öğrenciler, yaptıkları bu etkinlikle aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşamazlar?

- A) Dünya'yı oluşturan katmanlar küre şeklindedir.
- B) Dıştaki her bir katman, içteki katmanı kuşatır.
- C) Dünya iç içe geçmiş katmanlardan oluşur.
- D) Tüm katmanların kalınlığı ve özellikleri aynıdır.

36. Evet çocuklar! Bu gördüğünüz fotoğraftaki katmanın adı kara katmanı... Şimdi bana bu katmanla ilgili bildiklerinizi söyler misiniz?

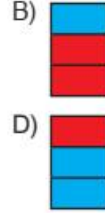
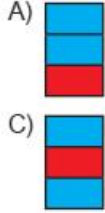
Buna göre, öğretmenin sorusuna hangi öğrenci doğru yanıt vermiştir?

- A) Koray: Bazı yerlerde daha kalın bazı yerlerde daha incedir.
- B) Meltem: Dünya'nın en kalın katmanıdır.
- C) Özlem: Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
- D) Reşat: Diğer adı mantodur.

37. Bir öğrenci tablodaki ifadeleri okuyor. İfadeler doğruysa karşısındaki kutuyu maviye, yanlışsa kırmızıya boyuyor.

İfadeler	
Taş, toprak ve kaya parçaları, kara katmanını oluşturur.	
Suyun içinde ve topraktaki boşluklarda hava bulunur.	
Yer altı suları, kara katmanında bulunur.	

Bu öğrenci etkinliği doğru bir şekilde tamamladığında, tablonun görünümü nasıl olur?

38. Bir aile, tatillerini yürüyüş, yüzme ve yamaç paraşütüyle değerlendirmiştir. Bu ailenin etkinliklerine ait görseller verilmiştir.

Görsellerdeki etkinliklerin yapılması sırasında aile fertleri Dünya'nın hangi katmanlarıyla temas etmemiştir?

- A) Hava
B) Kara
C) Su
D) Manto

39. Dünya'nın bazı katmanlarıyla ilgili ifadeler verilmiştir.

- I. Dünya'nın yüzeyinde kara katmanı, su katmanı ve etrafında iseI..... bulunur.
- II. Buzullar, göller ve denizlerII..... oluşturur.
- III. Taş, toprak ve kaya gibi maddeler Dünya'nınIII..... oluşturur.

Bu ifadelerde boş bırakılan yerlere hangileri getirilmelidir?

<u>I</u>	<u>II</u>	<u>III</u>
A) Hava katmanı	Kara katmanını	Su katmanını
B) Kara katmanı	Hava katmanını	Su katmanını
C) Hava katmanı	Su katmanını	Kara katmanını
D) Kara katmanı	Su katmanını	Hava katmanını

40. Göl, deniz ve okyanusların oluşturduğu, içinde çeşitli canlıların yaşadığı katmandır.

Buna göre verilen bilgiler ve görsel, Dünya'nın hangi katmanına aittir?

- A) Su B) Kara C) Hava D) Çekirdek

41. Dünya'nın katmanlarından birine ait bazı bilgiler verilmiştir.

- İki bölümden oluşur.
- Dünyanın en sıcak katmanıdır.
- Dünyamızın iç kısmını oluşturur.

Bu bilgiler, Dünya'nın hangi katmanına aittir?

- A) Magma B) Atmosfer C) Çekirdek D) Yer kabuğu

42. Dünya'nın katmanları görselde verilmiştir.

Bu katmanlardan hangisinde canlılar yaşayabilir?

- A) Yer kabuğu
B) Manto
C) Dış çekirdek
D) İç çekirdek

43.

Ünlü denizci Dünya'nın küreye benzediğini düşünüyordu. Bu düşüncüyü ispatlayabilmek için arkadaşlarıyla birlikte gemiyle sürekli aynı yönde seyahat etmeye başladı. Bu denizci yolculuğun sonunu göremese de arkadaşları yolculuğu tamamladılar. Bu yolculukla Dünya'nın şeklinin küreye benzediği ispatlanmıştır.

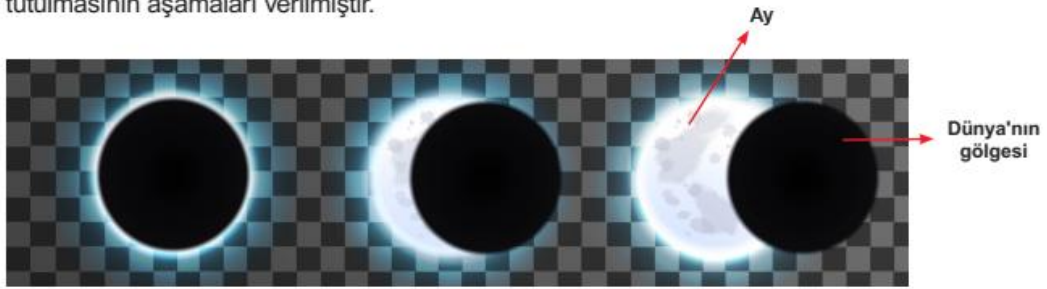
Dünya'nın şeklinin küreye benzediğini savunan bu ünlü denizci kimdir?

- A) Macellan B) Pisagor C) Biruni D) Kepler

44. Aşağıdaki bilim insanlarından hangisi Dünya'nın şekliyle ilgili bilimsel çalışmalar **yapmamıştır**?

- A) Pisagor
- B) Tales
- C) Alexander Fleming
- D) Galileo Galile

45. Dünya'nın gölgesinin Ay'ın üzerine düşmesi sonucu Ay tutulması gerçekleşir. Görselde Ay tutulmasının aşamaları verilmiştir.

Ay tutulması esnasında gözlenen bu durum aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Dünya'nın katmanlardan oluştuğunu
- B) Dünya üzerinde canlıların yaşadığını
- C) Dünya'nın şeklinin küreye benzediğini
- D) Dünya'daki karaların sulardan fazla olduğunu

46. Su ve kara katmanlarının Dünya üzerinde kapladığı alan grafikte verilmiştir. Bu grafikte su katmanı mavi, kara katmanı kahverengi ile gösterilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Dünya yüzeyi yalnızca kara katmanından oluşur.
- B) Su katmanı, kara katmanından daha fazla alan kaplar.
- C) Yer kabuğu karalarda, deniz tabanlarına göre daha incedir.
- D) Kara katmanı sadece dağlardan oluştuğu için kahverengiyle gösterilir.

47. Hava, kara ve su katmanlarını oluşturan yeryüzü şekilleri tabloda verilmiştir. Bu yeryüzü şekillerinin her birinin ait olduğu alanı "X" ile işaretleyiniz.

	Hava katmanı	Kara katmanı	Su katmanı
buzul	☐	☐	☐
dağ	☐	☐	☐
ozon tabakası	☐	☐	☐
ova	☐	☐	☐
deniz	☐	☐	☐

48. Hava, kara ve su katmanlarına ait özellikler verilmiştir. Bu özelliklerin başındaki rakamları, ilgili alanlara yazarak katmanlarla eşleştiriniz.

- 1) Dünya'yı çepeçevre saran katmandır.
- 2) Buzulların bulunduğu katmandır.
- 3) Ozon tabakasının bulunduğu katmandır.
- 4) Yayla, vadi, ova ve dağların oluşturduğu katmandır.
- 5) Yer altı ve yer üstü sularının oluşturduğu katmandır.
- 6) Yağmur, kar gibi olayların meydana geldiği katmandır.
- 7) Uzaydan çekilen fotoğraflarında Dünya'nın mavi görünmesini sağlayan katmandır.
- 8) Canlıların yaşayabilmesi için gerekli olan gazların en fazla bulunduğu katmandır.
- 9) Deniz tabanlarının da oluşturduğu katmandır.

49. Aşağıda verilen cümlelerin başına doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- () İç çekirdek Dünya'mızın merkezinde yer alır.
- () Dünya'nın çevresini dolaşan ilk kişi Marie Curie (Mari Küri)'dir.
- () Okyanuslar, denizler, akarsular Dünya'nın kara katmanını oluşturur.
- () Ozon tabakası atmosferde yer alır.
- () Dünya'nın gözlemlenebilir katmanlarından en dışta olanı yer kabuğudur.
- () Manto, yer kabuğunun altında bulunur ve erimiş kayalardan oluşur.

50. Cümlelerde boş bırakılan yerleri, verilen kelimeleri kullanarak doğru bir şekilde tamamlayınız.

kara

katmanlardan

hava

küreye

su

alttan ve üstten

- Bilim insanları yaptıkları gözlem ve araştırmalarla Dünya'nın şeklinin benzediğini savunmuşlardır.
- Dünya'mız iç içe geçmiş oluşur.
- Dünya'mız basık, yanlardan şişkin bir küreye benzer.
- Dünya yüzeyinin çoğu ile kaplı olduğu için uzaydan mavi görünür.
- Vadi, yanardağ, mağara gibi yer yüzü şekilleri katmanını oluşturur.
- Dünya'mız atmosfer adı verilen katmanıyla çevrilidir.

51. Karışık şekilde verilen Dünya'nın katmanlarını içten dışa doğru sıralayınız. Sıralamanızı numaralandırarak verilen boş alanlara yazınız.

Dış çekirdek

1

Manto

2

Yer kabuğu

3

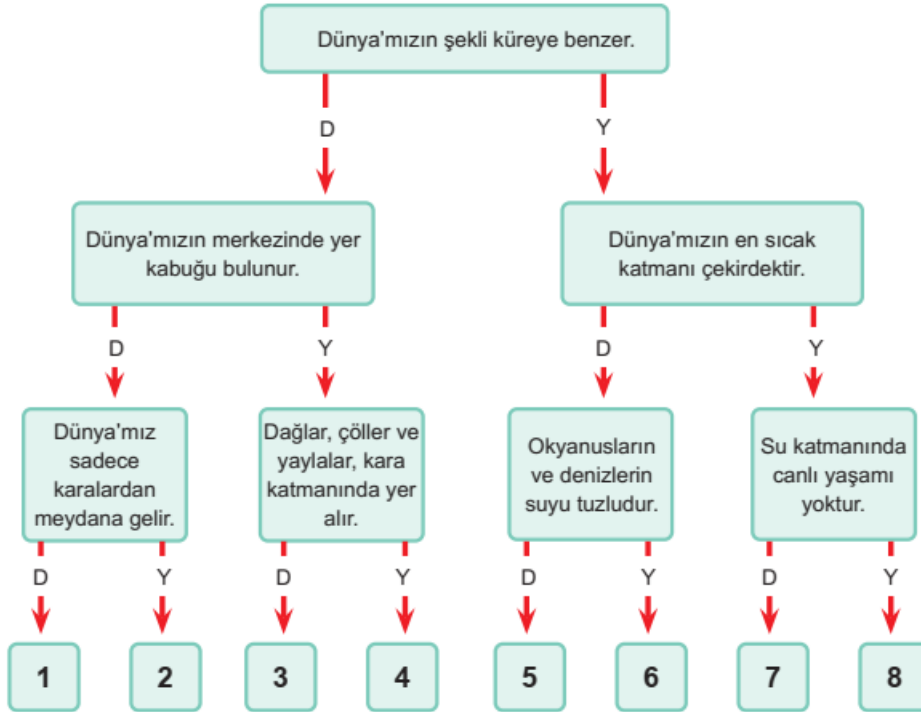
İç çekirdek

4

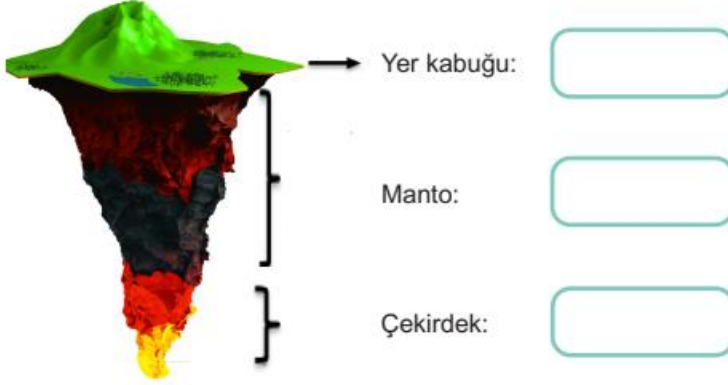
52. Aşağıda verilen cümlelerin başına doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Biruni ve Macellan Dünya'nın şeklinin küreye benzediğini savunmuştur.
- Kara, su ve hava katmanları, Dünya'mızın iç katmanlarıdır.
- Canlılar ihtiyaç duydukları oksijeni hava katmanından sağlar.
- Su katmanında birçok hayvan ve bitki yaşar.
- Yeryüzünü oluşturan tüm sular, tatlı sudur.

53. Aşağıdaki kutularda verilen bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yolunu takip ederek ulaştığınız çıkışı işaretleyiniz.

54. Dünya'nın bazı katmanlarıyla ilgili özellikler aşağıda verilmiştir. Bu özelliklerin numarasını, uygun olan katmanın yanına yazınız.

1. Taş, toprak, kaya gibi maddelerin oluşturduğu katmandır.
2. Yüksek sıcaklık nedeniyle erimiş kayaların oluşturduğu katmandır.
3. Dünya'nın merkezinde yer alan katmandır.
4. Yanardağlardan çıkan lavların bulunduğu katmandır.
5. Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
6. Deniz tabanlarının da dâhil olduğu katmandır.

55. Hava katmanı ile ilgili verilen bilgilerin başına doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- () Dünya'nın etrafını sarar.
- () Toprak ve suda hava bulunmaz.
- () Dünya'mızı Güneş'in zararlı ışınlarından korur.
- () Rüzgâr, kar, yağmur gibi hava olayları bu katmanda gerçekleşir.

56. Aşağıdaki ifadelerin doğru veya yanlış olma durumlarına göre karşlarındaki harfleri işaretleyiniz. İşaretlediğiniz bu harfleri şifre kutusuna sırasıyla yazarak şifreyi çözünüz.

		Doğru	Yanlış
1	Dünya'nın şekli düz ve dikdörtgendir.	Y	A
2	Manto katmanının yapısında erimiş kayaların oluşturduğu magma bulunur.	T	U
3	Hava katmanı, Dünya'nın etrafını sarar.	M	V
4	Sahilden bakıldığında yaklaşmakta olan bir teknenin önce gövdesi görünür.	A	O
5	Dünya modeli üzerinde mavi görünen kısımlar karaları göstermektedir.	R	S
6	Dünya yüzeyinin yaklaşık üçte ikisi sularla kaplıdır.	F	L
7	İç çekirdek en sıcak katmandır.	E	A
8	Yer kabuğu canlıların yaşadığı katmandır.	R	K

ŞİFRE

1	2	3	4	5	6	7	8

57. Cümlelerde boş bırakılan yerleri, aşağıdaki kelimeleri kullanarak doğru bir şekilde tamamlayınız.

hava

Magellan

kara

küreye

atmosfer

sular

Nikola Tesla

- 1) Dünya'nın yuvarlak olduğunu kanıtlayan ünlü denizci'dır.
- 2) Sürekli aynı yönde giden uçağın başlangıç noktasına gelmesinin nedeni Dünya'nın şeklinin benzeridir.
- 3) Taş, toprak, kaya Dünya'nın katmanını oluşturur.
- 4) Dünya yüzeyinde karalardan daha fazla yer kaplar.
- 5) Hava katmanına de denir.

58. Aşağıdaki yüzey şekillerini ve ait olduğu katmanları ok ile eşleştiriniz.

Kanyon

Nehir

Buzul

Kumsal

Şelale

Mağara

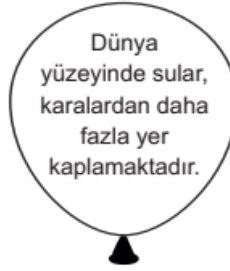
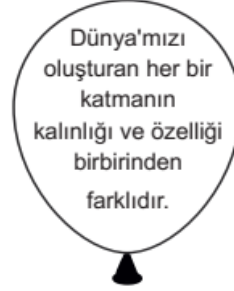

Obruk

Göl

59. Aşağıdaki balonlarda yazılı olan ifadelerden doğru olanları maviye, yanlış olanları kırmızıya boyayalım.

60. Aşağıdaki ifadelerin doğru veya yanlış olma durumlarına göre karşlarındaki harfleri işaretleyiniz. İşaretlediğiniz bu harfleri şifre kutusuna sırasıyla yazarak şifreyi çözünüz.

		Doğru	Yanlış
1	Armutun şekli, Dünya'nın şekline benzerdir.	A	D
2	Bîrunî, Dünya'nın şeklinin küreye benzer olduğunu söyleyen bilim insanlarındanıdır.	Ü	T
3	Dünya küreye benzediği için kıyıya yaklaşan bir geminin önce direği sonra gövdesi gözlemlenir.	N	M
4	Yer kabuğu Dünya'nın en sıcak katmanıdır.	O	Y
5	Atmosfer, hava katmanının diğer adıdır.	A	S
6	Okyanuslar, denizler ve göller kara katmanını oluşturur.	F	M
7	Dünya yüzeyinde karalar sulardan daha fazla yer kaplar.	E	I
8	Hava katmanı, kara ve su katmanı ile temas hâlinindedir.	Z	R

ŞİFRE

1	2	3	4	5	6	7	8

61. Dünya ve katmanları hakkında sizden istenilen bilgileri, ilgili kutucuklara yazınız.

Dünya'nın şekli hakkında eski zamanlarda yaşayan insanların görüşlerinden birini yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dünya'nın katmanlarını içten dışa doğru sıralayınız.

-
-
-
-

Su katmanını oluşturan yeryüzü şekillerini yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....

Dünya'nın yuvarlak olduğunu düşünen bilim insanlarından birinin ismini yazınız.

.....
.....
.....

62. Hava, kara ve su katmanlarına ait bazı özellikler tabloda verilmiştir.

Hava katmanı

Kara katmanı

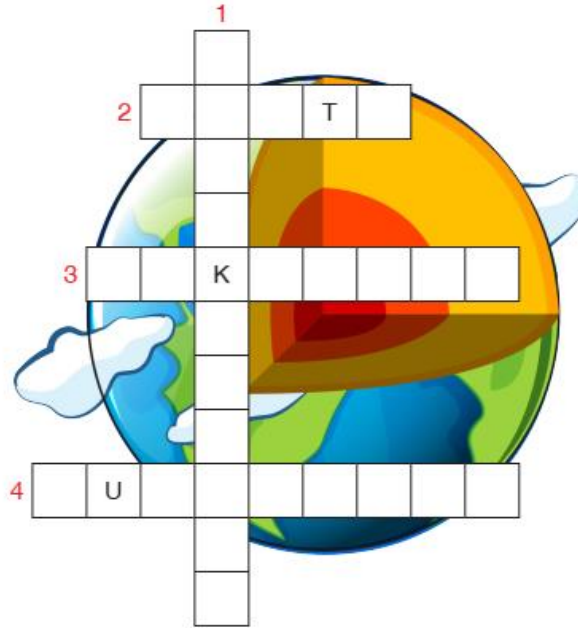
Su katmanı

Tabloda verilen özellikleri katmanlar için verilen renklerle boyayınız.

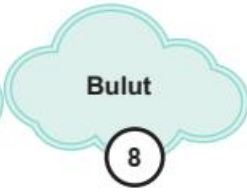
Bu katmana yer kabuğu da denir.	Okyanuslar, denizler, akarsular ve göller Dünya'nın bu katmanını oluşturur.	Bu katmana atmosfer de denir.	Dünya'nın uzaydan çekilmiş fotoğraflarındaki mavi alanlar, bu katmanı oluşturur.
Bu katmanda yerleşim alanları ve taşlılar bulunur.	Dünya'nın etrafını ince bir battaniye gibi sararak bu katmanı oluşturur.	Güneş'in zararlı ışınlarından Dünya'yı koruyan katmandır.	Taş, toprak ve kaya gibi maddeler Dünya'nın bu katmanını oluşturur.

63. Aşağıdaki bulmacayı çözerek şifreyi bulunuz.

1. Yer kabuğu olarak da bilinmektedir.
2. Dış çekirdek ile yer kabuğu arasında bulunur.
3. Dünya'nın merkezinde bulunan en sıcak katmandır.
4. Dünya üzerinde mavi renkte görünen kısımların oluşturduğu katmandır.

64. Dünya görseli üzerinde verilen ifadelerle bulutların üzerindeki kavramları eşleştiriniz.

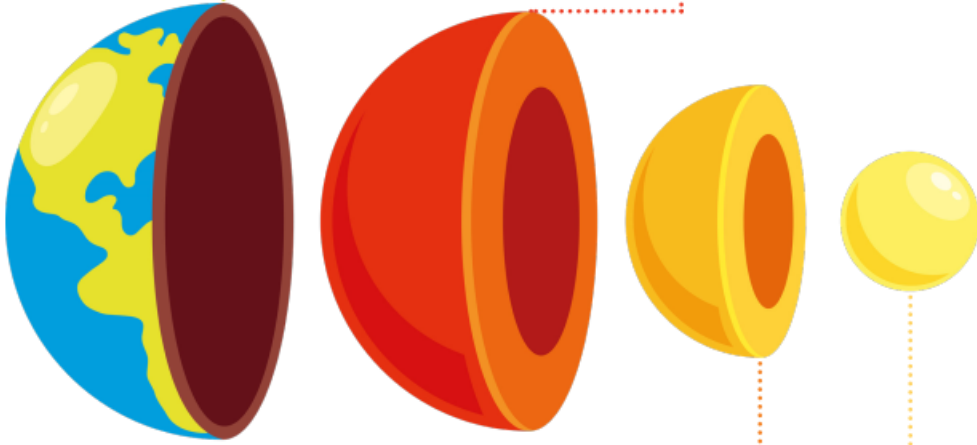
65. Dünya'nın katmanlarının özelliklerini noktalarla verilen boşluklara yazınız.

Yer kabuğu:

.....
.....
.....
.....

Manto:

.....
.....
.....
.....

Dış çekirdek:

.....
.....
.....
.....

İç çekirdek:

.....
.....
.....
.....

66. Aşağıda bazı görseller verilmiştir. Bu görsellerden Dünya'nın şekline benzeyenlerin altına "X" işareti koyunuz.

CEVAP ANAHTARI

1	B
2	B
3	C
4	B
5	D
6	B
7	D
8	A
9	D
10	D

11	C
12	C
13	D
14	A
15	B
16	D
17	B
18	C
19	B
20	C

21	D
22	C
23	D
24	A
25	C
26	B
27	A
28	A
29	C
30	B

31	D
32	D
33	C
34	A
35	D
36	A
37	A
38	D
39	C
40	A

41	C
42	A
43	A
44	C
45	C
46	B

47.

	Hava katmanı	Kara katmanı	Su katmanı
buzul	☐	☐	☒
dağ	☐	☒	☐
ozon tabakası	☒	☐	☐
ova	☐	☒	☐
deniz	☐	☐	☒

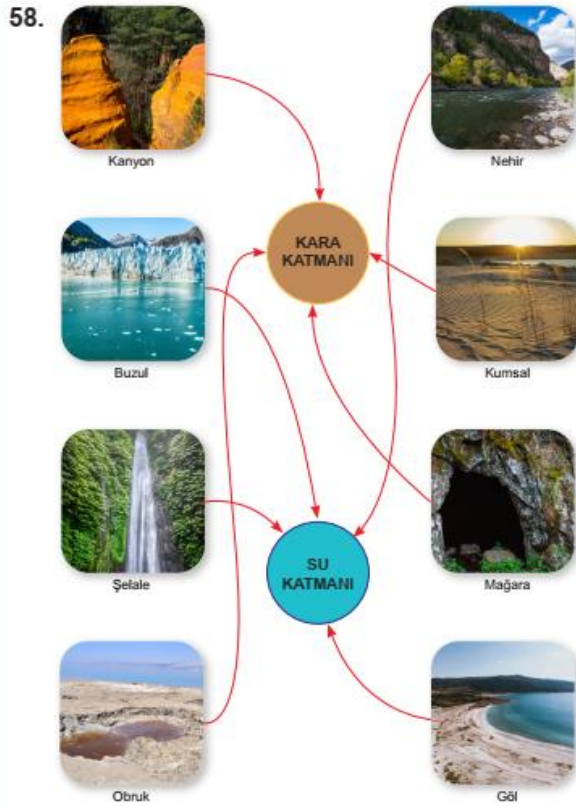
48.

49. (D) İç çekirdek Dünya'mızın merkezinde yer alır.
(Y) Dünya'nın çevresini dolaşan ilk kişi Marie Curie (Mari Küri)'dir.
(Y) Okyanuslar, denizler, akarsular Dünya'nın kara katmanını oluşturur.
(D) Ozon tabakası atmosferde yer alır.
(Y) Dünya'nın gözlemlenebilir katmanlarından en dışta olanı yer kabuğudur.
(D) Manto, yer kabuğunun altında bulunur ve erimiş kayalardan oluşur.
50. ● Bilim insanları yaptıkları gözlem ve araştırmalarla dünyanın şeklinin küreye benzediğini savunmuşlardır.
● Dünya'mız iç içe geçmiş katmanlardan oluşur.
● Dünya'mız alttan ve üstten basık, yanlardan şişkin bir küreye benzer.
● Dünya yüzeyinin çoğu su ile kaplı olduğu için uzaydan mavi görünür.
● Vadi, yanardağ, mağara gibi yer yüzü şekilleri kara katmanını oluşturur.
● Dünya'mız atmosfer adı da verilen hava katmanı ile çevrilidir.
51. 1-İç çekirdek 2-Dış çekirdek 3-Manto 4-Yer kabuğu
52. (D) Biruni ve Macellan Dünya'nın şeklinin küreye benzediğini savunmuştur.
(Y) Kara, su ve hava katmanları, Dünya'mızın iç katmanlarıdır.
(D) Canlılar ihtiyaç duydukları oksijeni hava katmanından sağlar.
(D) Su katmanında birçok hayvan ve bitki yaşar.
(Y) Yeryüzünü oluşturan tüm sular, tatlı sudur.
53. Çıkış 3
54. Yer kabuğu: 1, 6
Manto: 2, 4,
Çekirdek: 3, 5
55. (D) Dünya'nın etrafını sarar.
(Y) Toprak ve suda hava bulunmaz.
(D) Dünya'mızı Güneş'in zararlı ışınlarından korur.
(D) Rüzgâr, kar, yağmur gibi hava olayları bu katmanda gerçekleşir.

56. Cevap: ATMOSFER

57. 1) Dünya'nın yuvarlak olduğunu kanıtlayan ünlü denizci **Magellan**'dir.
2) Sürekli aynı yönde giden uçağın başlangıç noktasına gelmesinin nedeni Dünya'nın şeklinin **küreye** benzemesidir.
3) Taş, toprak, kaya Dünya'nın **kara** katmanını oluşturur.
4) Dünya yüzeyinde **sular** karalardan daha fazla yer kaplar.
5) Hava katmanına **atmosfer** de denir.

- 59.
- Ptsagor, Dünya'nın küreye benzediğini düşünmüştür.
- Canlıların üzerinde yaşadığı katman mantodur.
- Dünyamızı oluşturan her bir katmanın kalınlığı ve özelliği birbirinden farklıdır.
- Hava katmanının diğer adı da atmosferdir.
- Dünya yüzeyinde sular, karalardan daha fazla yer kaplamaktadır.
- Dünya'nın en sıcak katmanı yer kabuğudur.

60. Şifre: DÜNYAMIZ

61. Dünya'nın şekli hakkında eski zamanlarda yaşayan insanların görüşlerine bir örnek:

Eski Mısırlılar:

Bizim görüşümüze göre Dünya düz ve dikdörtgen şeklindedir. Gökyüzü Dünya'nın dört köşesindeki dört sütun üzerinde durmaktadır. Dünya'nın sınırlarının ötesinde geniş, başı sonu olmayan, sürekli akan bir akarsu vardır.

Su katmanını oluşturan yeryüzü şekilleri:

Okyanuslar, denizler, akarsular, göller, yer altı suları ve buzullar.

Dünya'nın katmanları (içten dışa):

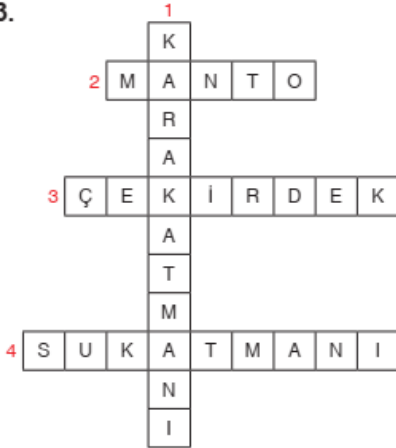
- İç çekirdek
- Dış çekirdek
- Manto
- Yer kabuğu

Dünya'nın yuvarlak olduğunu düşünen bilim insanlarına bir örnek:

Biruni

62.	Bu katmana yer kabuğu da denir.	Okyanuslar, denizler, akarsular ve göller Dünya'nın bu katmanını oluşturur.	Bu katmana atmosfer de denir.	Dünya'nın uzaydan çekilmiş fotoğraflarındaki mavi alanlar, bu katmanı oluşturur.
	Bu katmanda yerleşim alanları ve taşıtlar bulunur.	Dünya'nın etrafını ince bir battaniye gibi sararak bu katmanı oluşturur.	Güneş'in zararlı ışınlarından Dünya'yı koruyan katmandır.	Taş, toprak ve kaya gibi maddeler Dünya'nın bu katmanını oluşturur.

63.

64.

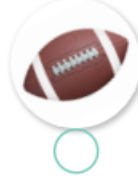
65. **Yer kabuğu:** Dünya'nın yüzeyini oluşturan ve canlıların yaşadığı katmandır. Bu katmana kara katmanı da denir. Bu katman deniz ve okyanus diplerinde ince, karaların olduğu bölgelerde daha kalındır.

Manto: Dış çekirdek ile yer kabuğu arasında yer alır. Yapısında erimiş kayaların oluşturduğu magma bulunur.

Dış çekirdek: İç çekirdeği saran katmandır. Sıcaklığı iç çekirdekten daha azdır.

İç çekirdek: Dünya'nın merkezinde yer alan bu katman en sıcak katmandır.

66.

İKİNCİ ÜNİTE

1. Öğretmen, öğrencilerine duyu organları ile ilgili bir soru sormuştur.

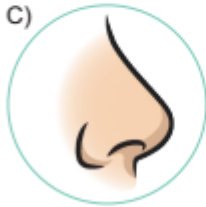
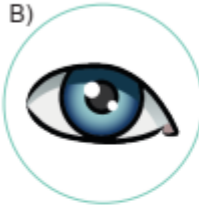
Etrafımızdaki cisimleri, renkleri ve şekilleri algılamamızı sağlayan duyu organımız hangisidir?

Öğretmenin bu sorusunun cevabı hangi duyu organımızdır?

- A) Burun
- B) Deri
- C) Göz
- D) Kulak

2. Dengemizi sağlamada önemli bir görevi olan duyu organımız hangisidir?

3.

Kağan, bahçede sakladığı bir kemiği köpeğinin kısa sürede bulduğunu gözlemlemiştir.

Bu durum köpeğin hangi duyusunun gelişmiş olduğunu gösterir?

- A) Görme
- B) Tat alma
- C) İşitme
- D) Koku alma

4. Kamp ateşi etrafında oturan çocuklar arasında aşağıdaki konuşmalar geçiyor:

Hangi çocuğun konuşmasında geçen ifade, dokunma duyusu ile ilgilidir?

- A) Selim
- B) Serkan
- C) Mert
- D) Ayfer

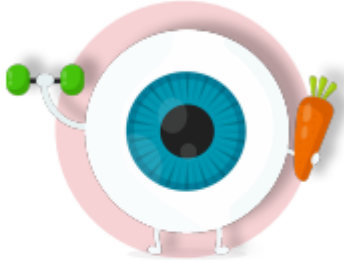
5. Tabloda, duyu organları ve bu organların sağlığını korumakla ilgili görseller eşleştirilmiştir. Ancak eşleştirmelerden ikisi yanlış yapılmıştır.

				
Burun	Kulak	Deri	Göz	Dil

Hangi ikisi yer değiştirilirse eşleştirme doğru yapılmış olur?

- A) Kulak - deri
- B) Göz - burun
- C) Kulak - göz
- D) Burun - dil

6.

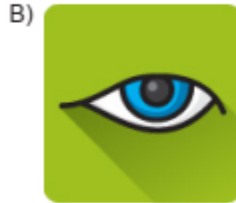
Aşağıdakilerden hangisinde göz sağlığımızı korumayla ilgili yanlış bilgi verilmiştir?

- A) Yüz havlumuzu ortak kullanmalıyız.
- B) Yazın şapka ve güneş göz lüğü kullanmalıyız.
- C) Kitap okurken kitapla aramıza 30 cm mesafe koymalıyız.
- D) Televizyon veya bilgisayara ayıracağımız süreyi sınırlamalıyız.

7. Defne'ye "duyu organlarının sağlığını korumayla ilgili yapılması gereken doğru davranışlar" konulu ödev verilmiştir. Defne, ödeviyle ilgili aşığıdaki bilgileri vermiştir fakat ödevini tamamlaması için bir de görsel kullanması gerekmektedir.

Buna göre Defne'nin hangi duyu organının görselini kullanması gerekir?

8. Tabloda duyu organlarımızın sağlığını korumaya ilgili ifadeler verilmiştir.

	Temizliğinden emin değilsek ellerimizle gözlerimize dokunmamalıyız.
	Yazın güneşten korunmak için güneş kremi sürmeliyiz.
	Kulağımızın iç kısmını kulak çubuğu ile temizlemeliyiz.

Bu ifadeleri doğru (D) - yanlış (Y) olarak değerlendirdiğimizde sıralama nasıl olur?

A)

D
Y
D

B)

D
D
Y

C)

D
Y
Y

D)

Y
D
D

9. Aşağıda işaret dili ile iletişim kurmak için kullanılan bazı el hareketleri gösterilmiştir.

Merhaba

Lütfen

Teşekkür ederim.

Seni seviyorum.

Bu işaret dilinin kullanılması hangi duyu organının görevini tamamlamakta yardımcı olur?

- A) İşitme
- B) Görme
- C) Tat alma
- D) Dokunma

10.

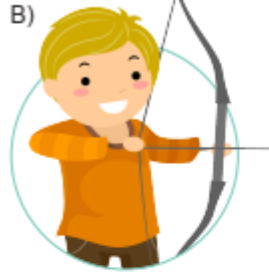
Televizyon izlerken hangi duyu organlarımızı daha fazla kullanırız?

- A) Göz - burun
- B) Kulak - burun
- C) Göz - kulak
- D) Kulak - dil

11. Hangisi dil sağlığımızı korumak için yapmamız gerekenlerden biri değildir?

- A) Çok sıcak yiyecekleri biraz soğuduktan sonra tüketmeliyiz.
- B) Ne olduğunu bilmediğimiz besinlerin tadına bakarak öğrenmeliyiz.
- C) Dil üzerinde biriken yemek artıklarını düzenli olarak temizlemeliyiz.
- D) Dilimizde herhangi bir kızarıklık, şişlik veya yara olduğunda doktora gitmeliyiz.

12. Aşağıdaki durumların hangisinde görme duyumuz kesinlikle gereklidir?

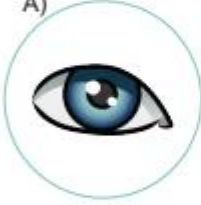
13.

Buğra, çorbasından bir kaşık içtiğinde, çorbasının çok sıcak ve tuzlu olduğunu fark ediyor.

Buğra, bunu hangi duyu organıyla algılamış olamaz?

A)

B)

C)

D)

14. Aşağıda üzerlerinde bazı duyu organlarının isimlerinin yer aldığı farklı renklerde kapılar verilmiştir. Bu kapıları görevlerinin yazılı olduğu anahtar açmaktadır.

Buna göre verilen anahtar hangi renkteki kapıyı açar?

- A) Pembe
- B) Turuncu
- C) Yeşil
- D) Mavi

15.

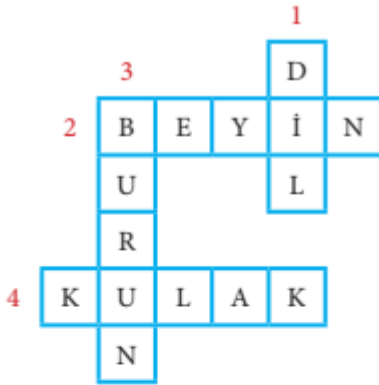

Mert, yıl sonu etkinliği için düzenlenen konsere gitmiştir.

Mert'in bu ortamda uzun süre kalması özellikle hangi duyu organına zarar verir?

- A) Burun
- B) Deri
- C) Dil
- D) Kulak

16.

Hangi duyu organı yanıtları verilen bulmacada yer almamaktadır?

- A) İşitme
- B) Görme
- C) Tat alma
- D) Koku alma

17. Emre ve Fatma, kullandıkları limon ve yaptıkları limonata için aşağıdaki ifadeleri kullanmışlardır.

Buna göre çocuklar, limonları ve limonatayı anlatırken hangi duyu organı ile anlaşılacak bir özellik söylememişlerdir?

- A) Burun
- B) Deri
- C) Dil
- D) Göz

18. Tabloda duyu organları ile ilgili bilgiler verilmiştir. İfadelerin karşlarındaki kutucuklara ifadeler doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

Deri	Vücudumuzun tümünü kaplar.	
Burun	Çevremizdeki varlıkları görmemizi sağlar.	
Dil	Beş duyu organından biridir.	

Tablo doğru olarak tamamlandığında hangisi doğru olur?

A)

D
Y
D

B)

D
D
D

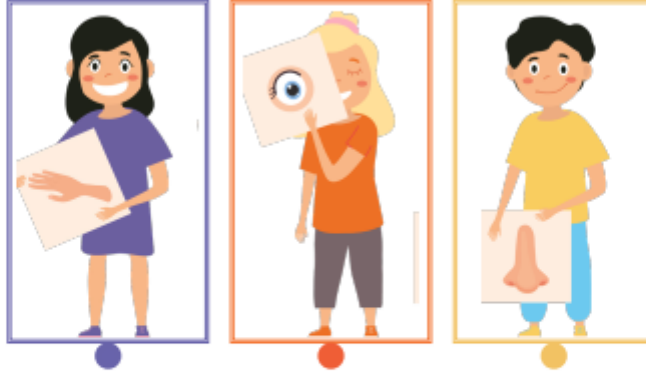
C)

Y
D
D

D)

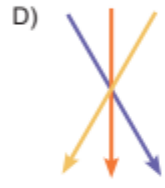
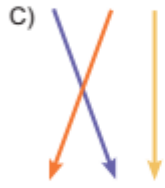
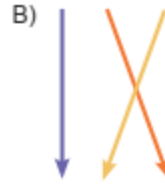
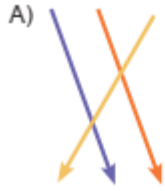
D
Y
Y

19. Öğrencilerin taşıdığı duyu organları görselleri ile bu duyu organlarının görevlerini eşleştirmeleri isteniyor.

Görme Dokunma Koku alma

Doğru eşleştirme yapıldığında sonuç hangisi gibi olur?

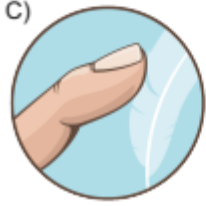
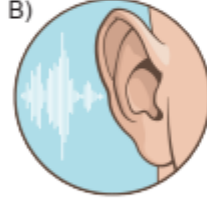
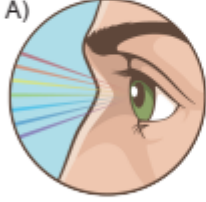

20. Ahmet'e ait bir duyu organı, Ahmet hakkında bazı açıklamalar yapıyor.

Ahmet benim sağlığıma özen gösterir.
Güneş'e çıplak gözle bakmaz. Televizyonu
yakın mesafeden izlemez.

Ahmet ile ilgili yukarıdaki ifadeyi kullanan duyu organı hangisidir?

21.

"Aycan, ailesi ile camdan dışarıyı izlerken
birden şimşek çaktı. Ardından gök gürledi
ve yağmur yağmaya başladı. Aycan, camı açtı
ve yağmur damlalarının ellerini ıslatmasını
bekledi."

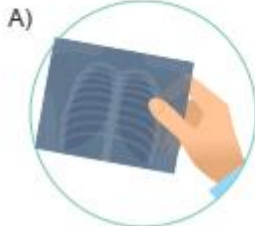
Yukarıdaki metne göre Aycan, sırasıyla hangi duyu organlarını kullanmıştır?

- A) Kulak - deri - göz
- B) Göz - deri - kulak
- C) Kulak - göz - deri
- D) Göz - kulak - deri

22. Güneş'in önüne Ay'ın gelmesiyle oluşan Güneş tutulması belirli aralıklarla tekrarlanır. Güneş tutulmasını çıplak gözle izlemek tehlikelidir. Güneş'in güçlü ışığından gözlerimizi korumak için araç kullanarak izlemek gerekir.

Buna göre Güneş tutulmasını hangi araç ile izlemek gözümüze zarar verir?

Röntgen filmi

Siyah cam

Büyüteç

Güneş gözlüğü

23. Aşağıda duyu organlarını korumaya yönelik doğru davranışlara örnekler verilmiştir.

- Yüksek sesle müzik dinlememeliyiz.
- Televizyonun ekranına yakından bakmamalıyız.
- Çok sıcak yiyeceklerin soğumasını beklemeliyiz.

Buna göre hangi duyu organını korumaya yönelik bir davranıştan bahsedilmemiştir?

- A) Dil B) Göz C) Burun D) Kulak

24.

Melih ve Sibel, okçuluk sporu ile uğraşıyorlar. Melih uzak hedeflere nişan almakta sorun yaşamazken Sibel zorlandığını belirtiyor.

Sibel hangi duyu organı ile sorun yaşıyor olabilir?

- A) Burun
- B) Deri
- C) Dil
- D) Göz

25. Mete, balık tutmaya gidiyor ve dere kenarındaki bir kayaya oturarak avlanmaya başlıyor.

Mete bulunduğu yerde hangi tespiti yapamaz?

- A) Balığın rengini
- B) Suyun soğukluğunu
- C) Kurbağanın sesini
- D) Havanın sıcaklığını

26.

Çağla ve teyzesi mutfakta kek yapmaktadır. Çağla teyzesine tarçının çok güzel koktuğunu söylemiştir.

Çağla hangi duyu organı ile kokuyu hissetmiştir?

- A) Burun
- B) Dil
- C) Göz
- D) Kulak

27. Ebru, arkadaşları ile körebe oynarken ebe oluyor. Gözleri kapalı iken ona seslenen diğer arkadaşlarına dokunarak ebelikten kurtulmaya çalışıyor.

Ebru hangi duyu organını kullanarak diğer arkadaşlarının yerini bulabilir?

- A) Görme - koku alma
- B) İşitme - dokunma
- C) İşitme - tat alma
- D) Dokunma - tat alma

28. Denizde yüzmek için en uygun ortam görselde belirtilen özelliklerle ilgilidir.

Bu özellikleri fark etmek için hangi duyu organı kullanılmaz?

- A) Deri
- B) Dil
- C) Göz
- D) Kulak

29.

1821 yılında Louis Braille tarafından altı noktanın farklı dizilimi ile oluşan kabartmalı bir alfabe geliştirilmiştir. Böylece görme engelli insanlar da okuma yazma imkânı bulmuşlardır.

Bu alfabe, görme engelli insanların hangi duyunu kullanarak okuma ve yazmasına imkân sağlamıştır?

- A) Dokunma
- B) Duyma
- C) Koku alma
- D) Tat alma

30.

Elif, karda yürürken bir süre sonra burnunun sızladığını fark etmiştir.

Bunun nedeni burnumuzun hangi görevi ile ilgilidir?

- A) Kokuları algılaması
- B) Havadaki tozları süzmesi
- C) Havayı ısıtması ve nemlendirmesi
- D) Tat alma ve koku alma duyusunun birlikte çalışması

31. Öğretmen, gözleri ve burnu kapalı olan öğrencisine farklı besinler tattırmıştır. Ancak öğrenci hangi besinleri tattığını anlayamamıştır.

Öğretmen bu deneyle neyi göstermek istemiştir?

- A) Dilimizle tat alabildiğimizi
- B) Burnumuzla koku alabildiğimizi
- C) Dilimizle burnumuzun birbiriyle ilişkili olduğunu
- D) Dilimizin farklı bölgelerinin farklı tatları algıladığını

32. Güneşli bir yaz günü dışarı çıkarken Aslı şapka, Eda ise güneş gözlüğü takmıştır.

Buna göre çocuklar özellikle hangi duyu organlarını güneşin zararlı ışınlarından korumaya çalışmışlardır?

- A) Burun
- B) Dil
- C) Göz
- D) Kulak

33. Aşağıda bir duyu organımızla ilgili bilgiler verilmiştir.

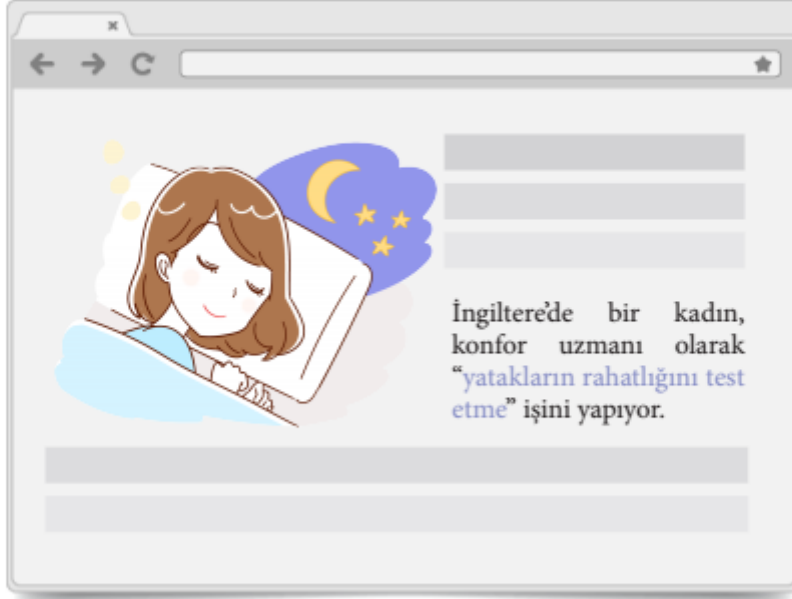
?

- Tüm vücudumuzu koruyucu bir örtü gibi kaplar.
- Zararlı maddeleri ter yoluyla dışarı atmamızı sağlar.
- Cisimlerin sıcak, soğuk, düz, pürüzlü gibi özelliklerini onun sayesinde anlarız.

Buna göre soru işareti (?) ile belirtilen kutucuğa hangi duyu organı getirilmelidir?

- A) Burun
- B) Deri
- C) Göz
- D) Kulak

34. Bir internet sitesinde, üretilen yatakların kalitesini deneyimleyen yatak konfor uzmanı ile ilgili bir habere yer verilmiştir.

Buna göre yatak konfor uzmanı, yatakları hangi duyusu ile test etmektedir?

- A) Dokunma
- B) Görme
- C) Koku alma
- D) Tat alma

35.

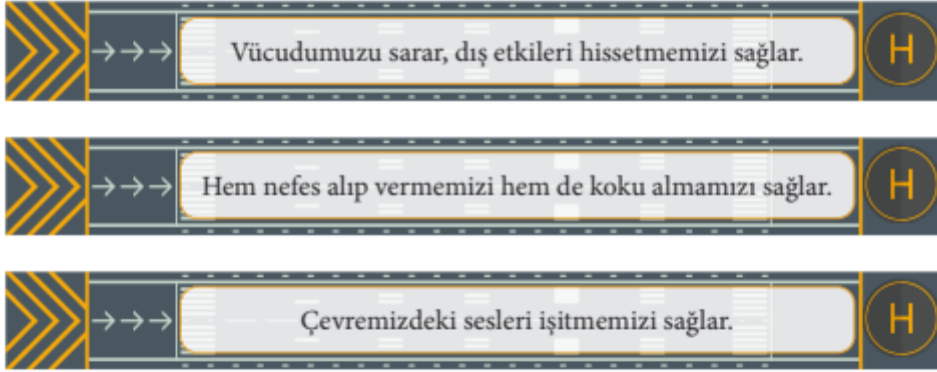

Teneffüste koşarken düşen Kutay'ın burnu kanamıştır.

Kutay, bu durumda burun sağlığını korumak için ilk olarak hangisini yapmalıdır?

- A) Sağlık kuruluşuna gitmelidir.
- B) Burnunu bol su ile yıkamalıdır.
- C) Başını öne ya da arkaya eğmelidir.
- D) Burun deliklerinin üst kısmını hafifçe sıkmalıdır.

36. Hava araçları, ismini taşıdıkları duyu organlarının görevlerinin yazılı olduğu pistlere iniş yapacaktır.

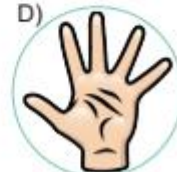
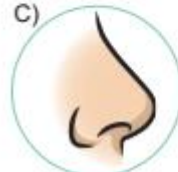
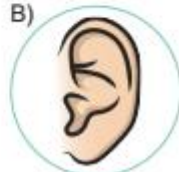
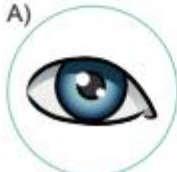
Buna göre hangi hava aracı piste iniş yapamaz?

37. Esra, karşıdan karşıya geçerken üzerine doğru gelen aracı fark etmemiştir.

Esra'nın tehlikeyi fark etmemesinin sebebi hangi duyu organlarını başka amaçlarla kullanmasıdır?

38.

Ebru, kedisi ile oynarken onun yumuşacık tüylerini okşamanın hem kendisini hem de kedisi Pamuk'u mutlu ettiğini fark eder.

Buna göre Ebru, tüylerin yumuşaklığını hangi duyu organı ile algılamıştır?

- A) Deri
- B) Dil
- C) Göz
- D) Kulak

39. Hayri, gözlerini tamamen kapatarak çimlere uzanmıştır.

Bu durumda iken çevresini algılamasıyla ilgili hangi ifade doğrudur?

- A) Etrafındaki insanları göremez.
- B) Çevresindeki kokuları alamaz.
- C) Bulunduğu yerdeki sesleri duyamaz.
- D) Çimlerin yumuşaklığını algılayamaz.

40.

Aslı ile Mehmet konserve kutuları ve ip kullanarak basit bir telefon modeli oluşturmuşlar.

Birbirleriyle bu model yardımıyla iletişim kurmaya çalışan çocuklar, sırasıyla hangi duyu organlarını kullanmaktadır?

- A) Göz - kulak
- B) Burun - dil
- C) Deri - göz
- D) Dil - kulak

41. Duyu organlarımızın sağlığını korumak için ya da duyu organlarımızdaki bir rahatsızlıktan dolayı bazı araçlar kullanabiliriz.

Buna göre görselleri kullandıkları duyu organlarıyla eŖleŖtiriniz.

GneŖ kremi

İŖitme cihazı

Gzlk

Sabun

DiŖ firası

GneŖ gözlüğü

42. Aşağıda duyu organları ve bazı ifadeler verilmiştir. İfadeleri okuyup duyu organlarına ait numaraları ilgili ifadenin başındaki kutuya yazarak eşleştiriniz.

- 1 Göz
- 2 Burun
- 3 Kulak
- 4 Dil
- 5 Deri

- ... Salatadaki biber çok acıydı.
- ... Yastığım ve yorganım yumuşacık.
- ... Çiçek desenli elbisemi çok seviyorum.
- ... Ekmeğin kokusunu alınca karnım acıktı.
- ... Kuş seslerini dinlemek bana huzur veriyor.

43. Tabloda duyu organları ve bu organlarla hissedebildiğimiz bazı durumlar verilmiştir. Buna göre tabloda verilen durumları hangi duyu organımızla hissettiğimizi belirleyerek duyu organının altındaki boşluğa "X" işareti koyunuz.

					
Çalar saatin sesini	☐	☐	☐	☐	☐
Gökkuşağının renklerini	☐	☐	☐	☐	☐
Pamuğun yumuşaklığını	☐	☐	☐	☐	☐
Çayın sıcaklığını	☐	☐	☐	☐	☐
Limonun ekşiliğini	☐	☐	☐	☐	☐
Parfümün kokusunu	☐	☐	☐	☐	☐
Rüzgârın esintisini	☐	☐	☐	☐	☐
Biberin acısını	☐	☐	☐	☐	☐
Fırında pişen kekin kokusunu	☐	☐	☐	☐	☐
Telefonun titreşimde çalmasını	☐	☐	☐	☐	☐

44. Aşağıdaki tablolarda verilen eksik cümleleri anlam bütünlüğü olacak şekilde eşleştirerek tamamlayınız. Tamamladığınız bölümün başındaki harfleri şifre kutusundaki uygun bölüme yazarak şifreyi bulunuz.

- 1 Şapka ve güneş gözlüğü kullanarak gözlerimizi
- 2 Televizyon izlerken televizyonla aramızda
- 3 Kulaklıkla uzun süreli ve
- 4 Kulak çubuğu ile kulağımızın
- 5 Burun sağlığımızı korumak için
- 6 Yiyecek ve içecekleri çok sıcak tüketmek
- 7 Derimizin sağlığını korumak için
- 8 Herhangi bir nedenle yaralandığımızda
- 9 Kitap okurken kitapla aramızda
- 10 Çok gürültülü bir ortamda

- E en az 3-4 metre mesafe olmalıdır.
- D iç kısmını temizlemeye çalışmamalıyız.
- Z uzun süre kalmamalıyız.
- U düzenli olarak banyo yapmalıyız.
- Y dil sağlığımıza zarar verir.
- B güneş ışığının zararlı etkilerinden korumalıyız.
- U en az 30 cm mesafe olmalıdır.
- Ş yüksek sesle müzik dinlemekten kaçınmalıyız.
- M yaralı yeri temiz tutmalı, gerekli tedaviyi olmalıyız.
- U bilmediğimiz maddeleri koklamamalıyız.

ŞİFRE: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

45. Aşağıda verilen cümlelerin hangi duyu organı ile ilgili olduğunu bulup numaralarını bu duyu organına ait boşluklara yazınız.

- 1 Ayşe'nin saçları yumuşacık.
- 2 Kurabiyeler mis gibi kokuyor.
- 3 Kiraz ağacı çiçek açmış.
- 4 Yediğim en güzel dondurmaydı.
- 5 Telefonun alarm sesiyle uyandım.
- 6 Çiçeğin rengi çok güzeldi.
- 7 Mutfaktan yanık kokusu geliyor.
- 8 Makarna çok lezzetliydi.
- 9 Masanın üstü çok pürüzlü.
- 10 Müziğin sesi çok yüksek.

46. Aşağıdaki ifadelerde boş bırakılan yerlere gelmesi gereken kavramları bulmacadan bularak kutucukları boyayınız. Boyanmayan kutucuklardaki harfleri yan yana yazarak şifreyi bulunuz.

D	O	K	U	N	M	A	B	E	Ş
D	K	B	A	N	Y	O	K	U	İ
T	O	G	Ö	R	M	E	U	G	Ş
A	K	Y	U	O	R	G	L	Ü	İ
T	L	D	A	G	Ö	Z	A	N	T
A	A	İ	N	I	M	I	K	E	M
L	M	L	B	U	R	U	N	Ş	E
M	A	Z	V	D	E	R	İ	A	R
A	G	Ü	R	Ü	L	T	Ü	L	Ü

1. Burun duyu organıdır.
2. Kulak duyu organıdır.
3. Göz duyu organıdır.
4. Dil duyu organıdır.
5. Deri duyu organıdır.
6. Güneş gözlüğü sağlığını korumak için takılmalıdır.
7. İşitmemizi sağlayan, aynı zamanda dengemizi sağlamada da görevlidir.
8. içindeki kıllar koparılmamalıdır.
9. Konuşmada, besinlerin çiğnenmesinde görevli olan; tat alma organımızdır.
10. Vücudumuzu tamamen örten ve dış görünüşümüzü güzelleştiren, dokunma duyusu organımızdır.
11. Yaz aylarında derimizi ışığının zararlı etkisinden korumalıyız.
12. Çok ortamda uzun süre kalmak kulak sağlığınıza zarar verir.
13. Derimizin sağlıklı olarak görev yapabilmesi için düzenli yapmamız gerekir.

ŞİFRE:

47. Aşağıda yer alan ifadelerin hangi duyu organına ait olduğunu bulup, altındaki boşluğa bu duyu organının adını yazınız.

Elbisen çok güzelmiş.

Çok gürültü var.

Gerçekten çok lezzetli...

Portakal kokusu her yanı kaplamış.

Harika! Rüzgâr esmeye başladı...

48. Aşağıda verilen cümlelerdeki boşluklara, kutucuklardaki kelimelerden uygun olanları yazınız.

1. Vücudumuzun tamamını kaplayan dokunma duyusu organımızdır.
2. Gözümüzü dışarıdan gelen yabancı cisimlere karşı korur.
3. Duyu organlarımızdan biri olan tat almamızı sağlar.
4. varlıkların kokusunu almamızı sağlar.
5. duyu organlarımızın kontrol merkezidir.
6. Çevremizdeki sesleri duymamızı sağlayan aynı zamanda dengemizi de sağlar.
7. Beş duyu organımızdan biri olan görmemizi sağlar.

49. Aşağıda duyu organlarının bazı görevleri verilmiştir.

1. İşitmenin yanında dengemizi sağlamada görevlidir.
2. Varlıkların renklerini ve hareket edip etmediğini algılamamızı sağlar.
3. Nefes alırken havayı nemlendirir, ısıtır.
4. Rüzgârın ya da soğuğun etkisini hissetmemizi sağlar.
5. Tat alma dışında konuşmaya da yardımcı olur.

Duyu organlarını görevleri ile eşleştirmek için bu görevlerle ait numaraları ilgili duyu organının altındaki boşluğa yazınız.

50. Tabloda duyu organlarımızın sağlığını korumak ile ilgili ifadeleri okuyunuz. Bu ifadeler hangi duyu organımız ile ilgiliyse altındaki boşluğa "X" işareti koyunuz.

					
Yüksek sesle müzik dinlememek	☐	☐	☐	☐	☐
Burun kıllarını koparmamak	☐	☐	☐	☐	☐
Televizyonu 30-40 cm mesafeden izlemek	☐	☐	☐	☐	☐
Dişlerimizi fırçalarken dili de temizlemek	☐	☐	☐	☐	☐
Güneşin zararlı ışınlarına karşı koruyucu krem kullanmak	☐	☐	☐	☐	☐
Düzenli banyo yapmak	☐	☐	☐	☐	☐
Bilgisayar ekranına uzun süre bakmamak	☐	☐	☐	☐	☐
Kulak çubukları ile kulağımızın dışındaki kıvrımlı kısımlarını temizlemek	☐	☐	☐	☐	☐
Bilmediğimiz maddeleri koklamamak	☐	☐	☐	☐	☐
Çok sıcak, soğuk, acı, asitli yiyecek ve içecek tüketmemek	☐	☐	☐	☐	☐

51. Aşağıdaki ifadelerin başındaki boşluklara doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Kulaklıkla uzun süreli ve yüksek sesle müzik dinlemekten kaçınmalıyız.
- Çorbamızı soğutmadan çok sıcak şekilde tüketmeliyiz.
- Çamaşır suyu gibi kimyasalları koklamamalıyız.
- Kulak çubuğu ile kulağımızın iç kısmını da temizlemeliyiz.
- Yazıları okumakta ya da net görmekte zorlanıyorsak göz doktoruna gitmeliyiz.
- Şapka takarak başımızı ve yüzümüzü güneşin zararlı etkilerinden korumalıyız.

52. Duyu organlarımızın görevlerini ilgili kutucuğa yazınız.

Burun

.....

.....

.....

.....

Deri

.....

.....

.....

.....

Göz

.....

.....

.....

.....

Dil

.....

.....

.....

.....

Kulak

.....

.....

.....

.....

53. Kartlarda bazı kelimeler verilmiştir.

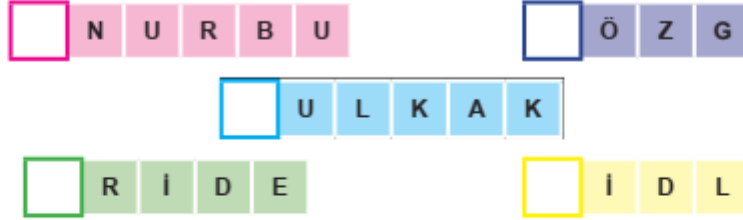
Numaralarına göre kartlarda yazılı kelimeleri kullanarak duyu organlarımızın sağlığını korumaya ilgili anlamlı cümleler yazınız. (Örnek cümle sizin için yazılmıştır.)

3 6

2 5 ..Burunumuzy düzenli olarak bol su ile temizlemeliyiz.....

1 4

54. Aşağıda duyu organlarının isimlerinin harfleri karışık olarak verilmiştir. Bu duyu organlarının isimlerini bulunuz. Duyu organının tanımını gösteren rakamı, isimlerin başında boş bırakılan kutucuğa yazarak eşleştiriniz.

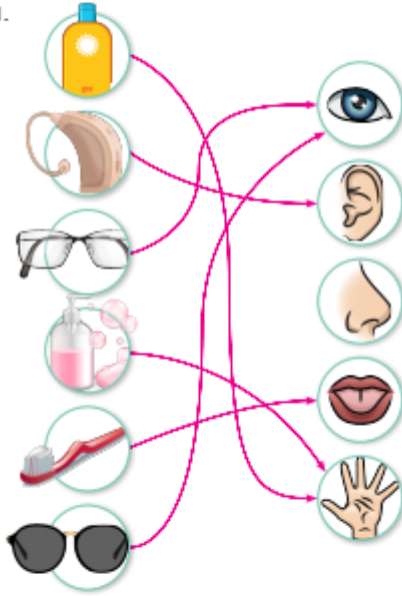
Duyu Organlarının Tanımları

1. Çevredeki sesleri duymamızı, insanlarla iletişim kurmamızı sağlayan duyumuzdur.
2. Tatlı, tuzlu, ekşi ve acı gibi tatları almamızı sağlayan duyumuzdur.
3. Çevremizdeki varlıkların biçimlerini, renklerini, büyüklüklerini ve hareket edip etmediklerini anlamamıza yarayan duyumuzdur.
4. Varlıkların sıcak mı soğuk mu, pürüzlü mü pürüzsüz mü olduğunu anlamamızı sağlayan duyumuzdur.
5. Çiçeğin, yiyeceklerin, çöpün vb. kokusunu almamızı sağlayan duyumuzdur.

CEVAP ANAHTARI

1. C	11. B	21. D	31. C
2. A	12. B	22. C	32. C
3. D	13. D	23. C	33. B
4. A	14. C	24. D	34. A
5. C	15. D	25. B	35. D
6. A	16. B	26. A	36. C
7. D	17. B	27. B	37. B
8. B	18. A	28. D	38. A
9. A	19. C	29. A	39. A
10. C	20. A	30. C	40. D

41.

42.

4	Salatadaki biber çok acıydı.
5	Yastığım ve yorganım yumuşacık.
1	Çiçek desenli elbisemi çok seviyorum.
2	Ekmeğin kokusunu alınca kamım acıktı.
3	Kuş seslerini dinlemek bana huzur veriyor.

43.

Çalar saatin sesini	☐	☒	☐	☐	☐
Gökkuşağın renklerini	☒	☐	☐	☐	☐
Pamukun yumuşaklığını	☐	☐	☐	☐	☒
Çayın sıcaklığını	☐	☐	☐	☒	☒
Limonun ekşiliğini	☐	☐	☐	☒	☐
Parfümün kokusunu	☐	☐	☒	☐	☐
Rüyağının esintisini	☐	☐	☐	☐	☒
Elberin acısını	☐	☐	☐	☒	☐
Fırında pişen kalın kokusunu	☐	☐	☒	☐	☐
Telefonun litajında çalmasını	☐	☒	☐	☐	☒

44.

ŞİFRE: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
B E Ş D U Y U M U Z

45.

46.	D	O	K	U	N	M	A	B	E	Ş
	D	K	B	A	N	Y	O	K	U	İ
	T	O	G	Ö	R	M	E	U	G	Ş
	A	K	Y	U	O	R	G	L	Ü	İ
	T	L	D	A	G	Ö	Z	A	N	T
	A	A	İ	N	İ	M	İ	K	E	M
	L	M	L	B	U	R	U	N	Ş	E
	M	A	Z	V	D	E	R	İ	A	R
	A	G	Ü	R	Ü	L	T	Ü	L	Ü

1. KOKLAMA
2. İŞİTME
3. GÖRME
4. TAT ALMA
5. DOKUNMA
6. GÖZ
7. KULAK
8. BURUN
9. DİL
10. DERİ
11. GÜNEŞ
12. GÜRÜLTÜLÜ
13. BANYO

ŞİFRE:

B E Ş D U Y U
O R G A N İ M İ Z V A R

47.

48.

1. Deri
2. Göz kapağı
3. Dil
4. Burun
5. Beyin
6. Kulak
7. Göz

49.

50.

Yüksek sesle müzik dinlememek	☐	☒	☐	☐	☐
Burun kollarını kapamamak	☐	☐	☒	☐	☐
Televizyonu 30-40 cm mesafeden izlemek	☒	☐	☐	☐	☐
Dişlerimizi fırçalarken dili de temizlemek	☐	☐	☐	☒	☐
Güneşin zararlı ışınlarına karşı koruyucu krem kullanmak	☐	☐	☐	☐	☒
Düzenli banyo yapmak	☐	☐	☐	☐	☒
Bilgisayar ekranına uzun süre bakmamak	☒	☐	☐	☐	☐
Kulak çubukları ile kulaklarımız dışındaki kısımları temizlemek	☐	☒	☐	☐	☐
Bilmediğimiz maddeleri koklamamak	☐	☐	☒	☐	☐
Çok sıcak, soğuk, acı, asitli yiyecek ve içecek tüketmemek	☐	☐	☐	☒	☐

51. D - Y - D - Y - D - D

52. **Burun:** Çevremizdeki pek çok farklı kokuyu almamızı sağlar. Soluduğumuz havayı süzer, ısıtır ve nemlendirir.

Göz: Çevremizdeki varlıkları görmemizi sağlar. Gözlerimiz ile çevremizdeki varlıkların şeklini, büyüklüğünü, rengini ve yerini algılarız.

Kulak: Çevremizdeki sesleri işitmemizi sağlar. Kulağımız sayesinde pek çok sesi birbirinden ayırt edebiliriz.

Deri: Çevremizdeki nesnelerin pek çok özelliğini derimiz ile algılarız. Mikropların vücudumuza girmesini önler. Zararlı maddeleri ter yoluyla dışarı atarak boşaltımımıza yardımcı olur. Ayrıca Güneş'in zararlı etkilerinden korur ve aşırı su kaybetmemizi önler.

Dil: Tatlı, tuzlu, ekşi ve acı gibi tatları almamızı sağlar. Besinlerin çiğnenmesine ve yutulmasına yardım eder. Ayrıca konuşmaya da yardımcıdır.

53.

3 6 Yaralanmalarda yaralı bölgeyi temiz tutmalıyız.

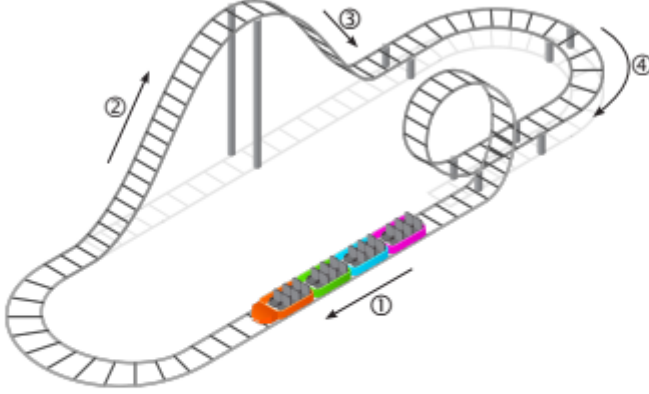
1 4 Şapka kullanarak gözümüzü güneşin zararlı ışınlarından korumalıyız.

54.

5 N U R B U 3 Ö Z G
1 U L K A K
4 R İ D E 2 İ D L

3. ÜNITE

1. Aşağıda bir hız treninin hareketi sırasındaki bazı durumlar verilmiştir.

Buna göre hız treninin hareket özellikleri ile ilgili ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) 1'de dönme hareketi
- B) 2'de hızlanma hareketi
- C) 3'te yavaşlama hareketi
- D) 4'te yön değiştirme hareketi

2. Hangisinde itme ve çekme kuvveti aynı anda uygulanmıştır?

İpe uygulanan kuvvet

Topa uygulanan kuvvet

Yaya uygulanan kuvvet

Arabaya uygulanan kuvvet

3. Aşağıdakilerden hangisi hareketli cisimlerin sebep olabileceği tehlikeli durumlara örnek **olamaz**?

- A) Özlem, okul koridorunda hızla koşan arkadaşını yakalamak için onun önüne geçti.
- B) Ada, önce frene basıp bisikleti yavaşlattı ve durdu sonra bisikletten indi.
- C) Asya, odasını serinleten vantilatör çalışırken onu durdurmaya çalıştı.
- D) Van'da meydana gelen çığ, yerleşim yerlerine doğru ilerledi.

4. Çınar, lunaparkta sallanma hareketi yapan bir oyuncaya bindiğini söylemiştir.

Buna göre Çınar hangi oyuncaya binmiştir?

A)

Gondol

B)

Atlıkarınca

C)

Jumbo uçak

D)

Çarpışan arabalar

5. Tabloda verilen örnek olaylarda uygulanan kuvvetin işaretlenmesi istenmiştir.

Örnek Olay	İtme	Çekme
Asya, odasını havalandırmak için pencereyi açtı.		
Ada, kardeşinin yavaşlayan salıncağını salladı.		
İbrahim, montunun fermuarını kapattı.		
Özlem, televizyonu açmak için kumandanın düğmesine bastı.		

Tabloya doğru işaretlemeler yapıldığında hangi görsel oluşur?

A)

✓	
	✓
✓	
✓	

B)

	✓
✓	
	✓
✓	

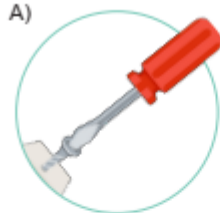
C)

✓	
	✓
	✓
	✓

D)

	✓
✓	
✓	
	✓

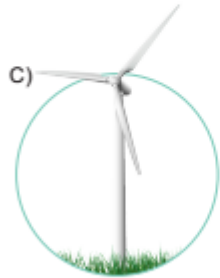
6. Aşağıdakilerden hangisinin hareket özelliği diğerlerinden farklıdır?

Sökülen vida

Saatin saniye çubuğu

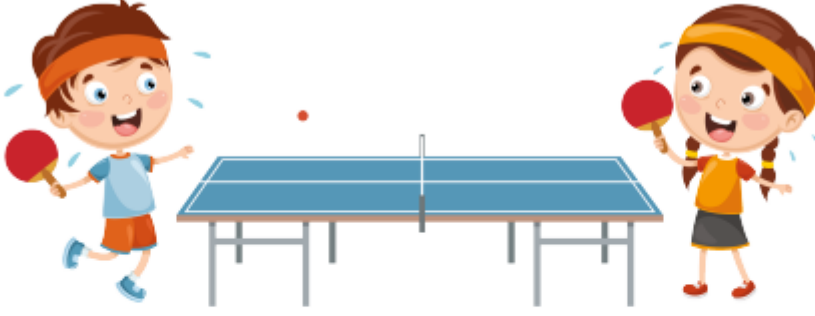

Rüzgâr türbini pervanesi

Sallanan sandalye

7. Serkan ve Serpil masa tenisi oynarken top ikisinin arasında gidip gelmektedir.

Buna göre Serkan ve Serpil'in topa uyguladığı kuvvetle ilgili hangi ifade doğrudur?

- A) Serkan itme kuvveti uygularken Serpil çekme kuvveti uygulamıştır.
B) Serkan, çekme kuvveti uyguladığı için top yön değiştirmiştir.
C) Serpil, topun hızlanması için çekme kuvveti uygulamıştır.
D) Her ikisi de itme kuvveti uygulamıştır.
8. Aşağıda uygulanan kuvvet çeşitlerinden hangisi diğerlerinden farklıdır?
- A) Kapı ziline basmak
B) Duvara çivi çakmak
C) Yerden kitabı almak
D) Futbol topuna vurmak
9. Hangisi, duran bir cismi hareket ettirmek için uygulanmış bir kuvvettir?
- A) Kalecinin kendisine doğru gelen topu tutması
B) Kırmızı ışığa gelen sürücünün frene basması
C) Üç arkadaşın yolda kalan arabayı ileri doğru itmesi
D) Salıncakta sallanan çocuğun ayağını yere sürtmesi

10. Hangi görselde bir cisme çekme kuvveti uygulanmıştır?

A)

B)

C)

D)

11. Öğrenciler, öğretmenlerinin sorduğu soruya aşağıdaki cevapları vermiştir.

Hacıyatmaz

Gondol

Sandal

Buna göre öğretmen aşağıdaki sorulardan hangisini sormuş olabilir?

- A) Hareket eden varlıkların hareket özellikleri nelerdir?
- B) Sallanma hareketi yapan varlıklara örnek veriniz?
- C) Dönme hareketi yapan varlıklara örnek veriniz?
- D) İtme ve çekme kuvvetinin cisimler üzerindeki etkisi nedir?

12. Hareketli cisimler tehlikeli durumlar oluşturabilir. Hızlı hareket eden veya dönen cisimlere dokunmak, onları durdurmaya çalışmak kazalara neden olabilir.

1. Frizbiyi tutmaya çalışmak

2. Sallanan arkadaşımızı durdurmaya çalışmak

3. Hızla gelen bisikletliyi yakalamaya çalışmak

Görsellerden hangileri bu duruma örnektir?

A) Yalnız 1

B) 1 ve 3

C) 2 ve 3

D) 1, 2 ve 3

13. Araçların yapmış olduğu hareketler gösterilmiştir.

Şekil 1 : Yaya geçidine yaklaşan araç

Şekil 2 : Virajı dönen araç

Buna göre araçların hareket özellikleri hangi seçenekte verilmiştir?

Şekil 1

Şekil 2

A) Yavaşlama

Dönme

B) Yavaşlama

Yön değiştirme

C) Hızlanma

Yavaşlama

D) Hızlanma

Yön değiştirme

14. Elif'in okuduğu bir dergide ilgisini çeken bölüm aşağıda verilmiştir.

Buna göre balondan çıkan havanın balona uyguladığı kuvvet hangisidir?

- A) Çekme B) İtme C) Dönme D) Sallanma

15.

Rüzgâr tribünleri, rüzgâr gücünün pervanelerini hareket ettirmesiyle elektrik enerjisi üretir.

Rüzgârın pervanelere uyguladığı kuvvet ve pervanelerin hareket özelliği hangisinde verilmiştir?

Pervaneye uygulanan kuvvet	Pervanenin hareket özelliği
A) İtme	Dönme
B) Çekme	Yön değiştirme
C) İtme	Yavaşlama
D) Çekme	Dönme

16. Hakan'ın oyuncacığına uyguladığı kuvvet aşağıda gösterilmiştir.

Buna göre hangisinde uygulanan kuvvet Hakan'ın uyguladığı kuvvet ile aynıdır?

- A) Pencereyi kapatmak
- B) Bebek arabasını ilerletmek
- C) Montun fermuarını kapatmak
- D) Asansörün düğmesine basmak

17. Vartıklara uygulanan kuvvetlerden bazıları tabloda verilmiştir.

Tabloda hem çekme hem de itme kuvveti uyguladığımızı gösteren görsellerin kutularını kırmızıya boyadığımızda tablo nasıl görünür?

A)	B)
C)	D)

18. Günlük hayatta yaptığımız bazı hareketler ve kuvvet türleri aşağıda verilmiştir.

1. Kapıyı açmak

2. Tahterevallide oynamak

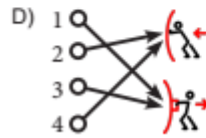
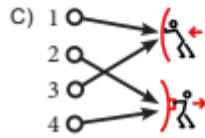
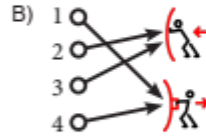
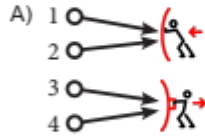
3. Topa vurmak

4. Uçurtma uçurmak

Hareketlerin kuvvet türleri ile doğru eşleştirilmesi hangi seçenekte verilmiştir?

19. Mert'in potaya attığı topun hareket aşamaları aşağıda gösterilmiştir.

Buna göre numaralanmış noktalarda topun yaptığı hareketlerde kuvvetin hangi etkisi görülür?

_____ 1 _____	_____ 2 _____	_____ 3 _____
A) Yavaşlama	Sallanma	Hızlanma
B) Hızlanma	Yavaşlama	Yön değiştirme
C) Yön değiştirme	Hızlanma	Yavaşlama
D) Yavaşlama	Yön değiştirme	Hızlanma

20.

Kuvvet, duran bir cismi hareket ettirebilir.

Arda

Kuvvet, bir cismin şeklini değiştirebilir.

Ali

Kuvvet, hareket hâlindeki bir cismi durdurabilir.

Özlem

Görsellerdeki öğrencilerden hangilerinin kuvvet ile ilgili verdiği bilgi doğrudur?

- A) Arda ve Ali
- B) Arda ve Özlem
- C) Ali ve Özlem
- D) Arda, Ali ve Özlem

21.

Görseldeki okçu gerdiği yayı bıraktığında yayın oka uyguladığı kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtme
- B) Çekme
- C) Hızlanma
- D) Yön değiştirme

22.

1. Fırlatılan uzay mekiği

2. İnişe geçen uçak

3. Rüzgârlı havada yel değirmeni

Görsellerdeki cisimlerin hareket özellikleri hangisinde verilmiştir?

1	2	3
A) Hızlanma	Yön değiştirme	Dönme
B) Sallanma	Yavaşlama	Yön değiştirme
C) Hızlanma	Yavaşlama	Dönme
D) Dönme	Hızlanma	Yön değiştirme

23. Aşağıdakilerden hangisi hareket eden varlıklardan biri değildir?

- A) Ormandaki ağaçlar
- B) Denizdeki balıklar
- C) Bahçedeki kayalar
- D) Oyun parkındaki çocuklar

24. Aşağıdakilerden hangisi kendiliğinden hareket eden bir varlık değildir?

A)

Çocuk

B)

Ayçiçeği

C)

Kuş

D)

Basket topu

25. Görselde parkta oynayan çocuklar görülmektedir.

Buna göre Ayşe ve Emre hangi hareketi yapar?

<u>Ayşe</u>	<u>Emre</u>
A) Yavaşlama	Hızlanma
B) Sallanma	Yer değiştirme
C) Hızlanma	Sallanma
D) Dönme	Yavaşlama

26.

Duran cisimleri hareket ettirebilen, hareket hâlindeki cisimleri durdurabilen; cisimlerin şekil, yön ve doğrultularını değiştiren etkiye kuvvet denir.

Buna göre aşağıdaki kuvvetlerden hangisi cismin şeklini değiştirir?

- A) Oyuncunun duran topa vurması
- B) Kırmızı ışığa yaklaşan sürücünün frene basması
- C) Okçunun oku fırlatmak için yayını çekmesi
- D) Tenisçinin kendisine doğru gelen topa vurması

27.

Çıkrık, günlük hayatta birçok alanda kullanılmaktadır. Yanda, kuyudan su çekmek için kullanılan çıkrık görseli verilmiştir.

Buna göre kuyudan çıkrık yardımıyla su çekerken çıkrık kolu hangi hareketi yapar?

- A) Dönme
- B) Çekme
- C) İtme
- D) Sallanma

28.

Rüzgârın görseldeki ağaca uyguladığı kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtme
- B) Çekme
- C) Yavaşlama
- D) Yön değiştirme

29.

Görseldeki hareketli topaç durana kadar hangi hareket özelliğini göstermez?

- A) Dönme
- B) Hızlanma
- C) Sallanma
- D) Yön değiştirme

30. Aşağıda bazı varlıklarla bu varlıkların hareket özellikleri eşleştirilmiştir.

Durağa yaklaşan otobüs

Yavaşlama

Okul geçidine yaklaşan araç

Hızlanma

Yeşil ışık yandığında yayalar

Yön değiştirme

Bu eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız ♥
- B) ♥ ve ●
- C) ★ ve ●
- D) ♥, ★ ve ●

31.

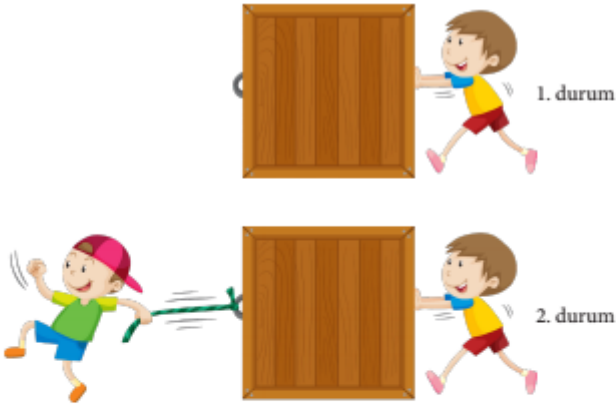

İnci, yaptığı kardan adamın gözüne kömür, burnuna havuç ve başına da bere taktı.

İnci bunları yaparken sırası ile hangi kuvvetleri uygulamıştır?

Kömür takarken	Havuç takarken	Bere takarken
A) İtme	İtme	Çekme
B) İtme	Çekme	Çekme
C) Çekme	İtme	Çekme
D) Çekme	Çekme	İtme

32. Görsellerde çocukların cisme uyguladığı kuvvet görülmektedir.

Her iki durum da dikkate alındığında cismin hareketinde nasıl bir değişim olur?

- A) Dönme
- B) Hızlanma
- C) Yavaşlama
- D) Yön değiştirme

33. Aşağıda verilen hareketlerde itme ve çekme kuvvetinden hangisinin uygulandığını belirleyiniz. Hareketleri kuvvetler ile eşleştiriniz. (Bazı hareketlerde her iki kuvvetin de uygulanması gerekebilir.)

Şut atmak

Salıncak sallamak

Halter kaldırmak

Smaç vurmak

Halat oyunu oynamak

34. Aşağıda verilen ifadelerdeki hareket özelliklerini belirleyip bu ifadelerin numaralarını tablodaki ilgili boşluklara yazınız.

1. Okul duvarına çarpan topun hareketi
2. Hacıyatmaz itilince yaptığı hareket
3. Frenine basılan bisikletin hareketi
4. Vantilatör pervanesinin çalışırken yaptığı hareket
5. Duraktan kalkan otobüsün hareketi
6. Park yerine giren arabanın hareketi
7. Kalkışa başlayan uçağın hareketi
8. Salıncağın yaptığı hareket
9. Hareket hâlindeki aracın tekerinin hareketi
10. Potadan geri dönen topun hareketi

Sallanma	Dönme	Yön değiştirme	Hızlanma	Yavaşlama

35. Tabloda verilen hareketlerde uygulanan kuvveti belirleyiniz. Bu kuvvete ait alanı "✓" ile işaretleyiniz. (Bazı hareketlerde her iki kuvvetin de uygulanması gerekebilir.)

	İTME	ÇEKME
Pencereyi açarken	☐	☐
Kalemle yazı yazarken	☐	☐
Masa tenisinde topa vururken	☐	☐
Mendil kapmaca oyununda mendili kaparken	☐	☐
Sınıfın kapısını dışarıdan kapatırken	☐	☐
Sıvı sabunu kullanırken	☐	☐
Ütü yaparken	☐	☐
Bilgisayar klavyesinin tuşlarına basarken	☐	☐
Dış fırçalarken	☐	☐
Montun fermuarını açarken	☐	☐

36. Bazı varlıklara uygulanan kuvvet ve bu varlıkların hareketlerinin görselleri numaralandırılmış tabloda verilmiştir.

Aşağıdaki sorular tablodaki görsellerin numaralarına göre cevaplayınız.

1. Hangisi dönme hareketidir?
2. Hangisi sallanma hareketidir?
3. Hangisinde itme kuvveti uygulanmıştır?
4. Hangisinde çekme kuvveti uygulanmıştır?
5. Hangisinde hızlanan hareket vardır?
6. Hangisinde yön değiştirme hareketi vardır?
7. Hangisinde hareketli cismin yol açabileceği tehlikeli bir durum vardır?

37. Görselde parkta oynayan çocuklar verilmiştir.

Çocukların hareketleriyle ilgili ifadelerdeki boş bırakılan yerleri aşağıdaki kelimelerle tamamlayınız.

sallanma

yön değiştirme

hızlanma

yavaşlama

dönme

- Sevgi ve Kadir hareketi yapmaktadır.
- Zeki, bindiği oyuncakta hareketi yapmaktadır.
- Mete koşarken yorulduğu için hareketi yapmaktadır.
- Melih kayarken aşağı doğru hareketi yapmaktadır.
- Defne salıncakta hareketi yapmaktadır.

38. Görsellerdeki topların yaptığı hareketleri inceleyerek hareket özelliğini boşluklara yazınız.

39. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen ifadelerden uygun olanları yazınız.

kuvvet

ters

dönme

hızlanma

aynı

yön değiştirme

sallanma

itme kuvveti

yavaşlama

çekme kuvveti

1. Hareket eden cisimleri hızlandırmak için hareket yönüyle yönde kuvvet uygulanmalıdır.
2. Dönme, sallanma, hızlanma, yavaşlama ve varlıkların hareket özellikleridir.
3. Sporcular, bitiş noktasını geçtiklerinde hareketi yaparlar.
4. Saatin yelkovan çubuğu hareketi yapar.
5. Traktör, arkasına takılan römörke uygular.
6. Havalanmak için harekete başlayan uçak hareketi yapar.
7. Bebeğini uyutmak isteyen anne, beşiği ittiğinde beşik hareketi yapar.
8. Kar küreme aracı yoldaki karları temizlemek için kepeciyle karlara uygular.
9. Kaleci kendine doğru gelen topu tutarken topa yönde kuvvet uygular.

40. Görselde Newton sarkacı verilmiştir.

Newton sarkacı, basit bir şekilde çalışmaktadır. Aynı hizada yer alan toplar, tek bir çizgide hareket ederler. 1 numaralı top belli bir yüksekliğe kaldırılıp bırakılır. 1 numaralı top, 2 numaralı topa çarptığında 4 numaralı top havaya kalkar. Bu defa hareket 4 numaralı toptan başlayarak 1 numaralı topa doğru ters yönde gider.

Buna göre Newton sarkacı ile ilgili verilen ifadeleri **doğru** / **yanlış** şeklinde işaretleyiniz.

- 1 numaralı top belirli yükseklikten bırakıldığında **dönme** / **sallanma** hareketi yapar.
- 1 numaralı topa aynı hareketleri yapan top 3 / 4 numaralı toptur.
- 4 numaralı top aşağı doğru hareket ederken **hızlanır** / **yavaşlar**.
- 1 numaralı top 2 numaralı topa çarptığında 1 numaralı top **hareket eder** / **durur**.

Hareketli topun duran topa çarpması tehlike oluşturur mu? Günlük hayatta bu hareketin tehlike oluşturabileceği bir duruma örnek veriniz.

.....

.....

.....

.....

.....

CEVAP ANAHTARI

1. D	11. B	21. A	31. A
2. D	12. C	22. C	32. B
3. B	13. B	23. C	
4. A	14. B	24. D	
5. B	15. A	25. C	
6. D	16. C	26. C	
7. D	17. A	27. A	
8. C	18. B	28. A	
9. C	19. D	29. B	
10. A	20. D	30. A	

33.

34.

Sallanma	Dönme	Yön değiştirme	Hızlanma	Yavaşlama
2, 8	4, 9	1, 10	5, 7	3, 6

35.

Pencereyi açarken	☐	☒
Kalemle yazı yazarken	☒	☒
Masa kenarında topa vurulken	☒	☐
Mendil kâğıdı oyununda mendil kapatırken	☐	☒
Sandık kapısını dışarıdan kapatırken	☒	☐
Sıvı sabunu kullanırken	☒	☐
Ölü yaparken	☒	☒
Bilgisayar klavyesinin tuşlarına basarken	☒	☐
Çiğ topalarken	☒	☒
Montun fermuarını açarken	☒	☐

36.

1. 2
2. 8
3. 1, 5, 6, 9
4. 3, 4, 7
5. 4, 5, 6, 7, 9
6. 1, 6, 8
7. 7

37.

- Sevgi ve Kadir **yön değiştirme** hareketi yapmaktadır.
- Zeki, bindiği oyuncakta **dönme** hareketi yapmaktadır.
- Mele koşarken yorulduğu için **yavaşlama** hareketi yapmaktadır.
- Melih kayarken aşağı doğru **hızlanma** hareketi yapmaktadır.
- Defne salıncakta **sallanma** hareketi yapmaktadır.

38.

39.

1. Hareket eden cisimleri hızlandırmak için hareket yönüyle **aynı** yönde kuvvet uygulanmalıdır.
2. Dönme, sallanma, huzlanma, yavaşlama ve **yin dejiştirme** varlıkların hareket özellikleridir.
3. Sporcular, bitiş noktasını geçtiklerinde **yavaşlama** hareketi yaparlar.
4. Saatin yelkovan çubuğu **dönme** hareketi yapar.
5. Traktör, arkasına takılan sümerke **çekme kuvveti** uygular.
6. Havalanmak için harekete başlayan uçak **hızlanma** hareketi yapar.
7. Bebeğini uyutmak isteyen anne beşiği ittiğinde beşik **sallanma** hareketi yapar.
8. Kar küreme aracı yoldaki karları temizlemek için kepçesiyle karlara **itme kuvveti** uygular.
9. Kaleci kendine doğru gelen topu tutarken topa **ters** yönde kuvvet uygular.

40.

- 1 numaralı top belirli yükseklikten bırakıldığında **dönme / sallanma** hareketi yapar.
- 1 numaralı topa aynı hareketleri yapan top **3 / 6** numaralı topdur.
- 4 numaralı top aşağı doğru hareket ederken **hızlanma / yavaşlama**.
- 1 numaralı top 2 numaralı topa çarpıştığında 1 numaralı top **hareket eder / durur**.

Hareketli topun duran diğer topa çarpması tehlike oluşturmaz. Günlük hayatta çarpışma sonucu tehlike oluşturabilecek durumlar; koğan çocukların / insanların çarpışması durumunda oluşabilecek durumlar, sürücülerin aracın kontrolünü kaybetmesi sonucunda can ve mal kayıplarının oluşması, çığ, sel, kasırga vb. afetlerin yıkımlara neden olması.

4. ÜNITE

1. Öğretmen öğrencilerine bazı maddelerin görsellerini göstererek bu maddelerden birini seçmiştir. Öğrencilerinden bu maddeyi tahmin etmeleri için maddeyi niteleyen özellikler hakkında sorular sormalarını istemiştir.

Buna göre öğretmen hangi maddeyi seçmiş olabilir?

- A) Kâğıt B) Silgi C) Ceviz D) Cam bardak

2.

- Esnek madde
- Pürüzlü madde
- Yumuşak madde

Verilen kelimeler ile aşağıdaki tanımlar eşleştirildiğinde hangisi boşta kalır?

- A) Kuvvet uygulandığında kolay şekil değiştiren maddeler
B) Bir etkiyle karşılaştığında kolay ve çabuk kırılan maddeler
C) Uygulanan kuvvet ortadan kalktığında eski hâline dönen maddeler
D) Yüzeyleri düz olmayan, dokunduğunuzda girintiler çıkıntılar hissettiren maddeler

3. Aşağıda iki farklı madde ve bu maddeleri niteleyen özellikler verilmiştir.

Buna göre hangisi soru işareti (?) ile gösterilen maddelerden biri olabilir?

- A) Tahta kaşık
- B) Metal bardak
- C) Temizlik bezi
- D) Bulaşık süngeri

4.

Yağmur, hazırladığı meyve tabağını taşırken tabak elinden kaymış. Yere düşen tabak birkaç parçaya ayrılmıştır.

Buna göre tabağın aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

- A) Sert
- B) Esnek
- C) Kırılgan
- D) Pürüzsüz

5.

Bir maddenin şeklini kolaylıkla değiştiremiyorsak o madde maddedir. Bu maddeler kolaylıkla bükülemez, sıkılamaz, ezilemez ve çizilemez.

Bu açıklamada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sert
- B) Kırılgan
- C) Esnek
- D) Yumuşak

6.

Porselen vazo

Çelik tencere

Ahşap tabure

Taş

Verilen maddelerin ortak özelliği hangisidir?

- A) Pürüzlü
- B) Kırılgan
- C) Esnek
- D) Sert

7. Ebru, kutunun içindeki maddeyi arkadaşının tahmin etmesini istiyor. Bunun için bu maddenin özelliklerini sıralıyor.

Buna göre kutunun içindeki madde hangisi olabilir?

- A) Elma
B) Bez bebek
C) Porselen tabak
D) Fotokopi kâğıdı

8.

Aşağıdakilerden hangisi bu maddelerin ortak temel özelliklerindedir?

- A) Kırılğanlık
B) Esneklik
C) Yumuşaklık
D) Sertlik

9.

Buz hokeyi, buzun üzerinde iki takımın oynanan bir oyundur. Oyuncular patenleriyle kayarken hokey sopalarıyla diski buz üzerinde kaydırarak kaleye atmaya çalışırlar.

Buna göre buz üzerinde diskin kayması için pistin nasıl olması gerekir?

- A) Yumuşak B) Kırılgan C) Pürüzsüz D) Esnek

10.

Metal bardak

Cam bardak

Aşağıdakilerden hangisi bu bardakların ortak temel özelliklerindedir?

- A) Renk B) Sertlik C) Pürüzsüzlük D) Kırılganlık

11.

Eda, şişirdiği balonuyla oynarken balonun ağzı açılıp havası kaçmış ve balon eski hâline dönmüştür.

Bu durum, balonun hangi temel özelliğini gösterir?

- A) Sert B) Kırılgan C) Pürüzsüz D) Esnek

12. Öğretmen öğrencilerden tablodaki maddelerin karşısına o maddeyi niteleyen bir özellik yazmalarını istemiştir.

Madde	Özellik
Silgi	Yumuşak
Taş	Esnek
Cam	Kırılgan
Ağaç kabuğu	Pürüzlü

Tabloyu yukarıdaki gibi dolduran bir öğrencinin, hangi madde için yazdığı özellik **yanlıştır**?

- A) Silgi
- B) Taş
- C) Cam
- D) Ağaç kabuğu

13. Öğretmen öğrencilerinden okuduğu tanımla ilgili örnekler vermelerini istemiştir.

Bazı maddeler, kuvvetin etkisiyle şekil değişikliğine uğrar ve kuvvet ortadan kalktığında önceki durumuna döner. Böyle maddelere, esnek madde adı verilir.

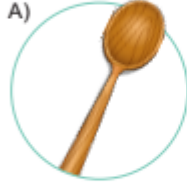
Buna göre öğrencilerin verdiği örneklerden hangisi tanıma uygun **değildir**?

- A) Havlu
- B) Balon
- C) Paket lastiği
- D) Bulaşık sünger

14. Bir maddeye ait özellikler aşağıda verilmiştir.

- Pürüzsüz
- Kırılgan
- Sert

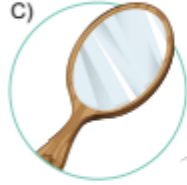
Bu özellikler aşağıdaki maddelerden hangisine ait olabilir?

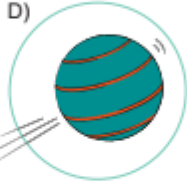
Tahta kaşık

Ceviz

Ayna

Plastik top

15.

Maddeleri duyu organlarımızla ayırt edebiliriz. Ancak bazı maddelere dokunmak, bakmak, onları tatmak ve koklamak canlı vücuduna zarar verebilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisini yapmak doğrudur?

- A) Reçetesiz ilaç kullanmak
- B) Tüp gaz, doğalgaz gibi gazları koklamak
- C) Çok sıcak veya soğuk maddelere dokunmak
- D) Temizlik malzemelerini diğer maddelerden ayrı dolaplarda tutmak

16. Aşağıdaki durumlardan hangisinde yüzeyin pürüzlü olması avantaj sağlar?

- A) Buz pateni yaparken
- B) Pazar arabasını çekerken
- C) Dik bir yokuştan arabayla inerken
- D) Eşyaların yerlerini değiştirmek için sürüklerken

17. Aşağıdaki maddelerden hangisine temas etmek cildimize zarar verebilir?

- A) İnek sütü
- B) Zeytinyağı
- C) Meyve suyu
- D) Çamaşır suyu

18.

Yavuz, alışveriş poşeti içerisindeki bir paketin toz şeker olduğunu düşünmüş fakat emin olamamıştır.

Bu paketteki maddenin ne olduğunu anlaması için Yavuz'un yapması gereken davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Maddeyi koklamalıdır.
- B) Maddenin tadına bakmalıdır.
- C) Maddeyi suyla karıştırıp suyu içmelidir.
- D) Paketin üzerinde yazan açıklamaları okumalıdır.

19.

Temizlik malzemelerinin çoğunda zararlı maddeler olduğu için bu maddeleri kullanırken güvenlik önlemleri almamız gerekir.

Aşağıdakilerden hangisi bu önlemlere örnek olamaz?

- A) Diğer maddelerle aynı dolaplarda tutmak
- B) Cildimize temas etmemesi için eldiven kullanmak
- C) Yalnızca yetişkinlerin ulaşabileceği yerde saklamak
- D) Deterjanların üzerinde yazan uyarı sembollerini dikkate almak

20. Aynı şehre giden zeminleri farklı iki yola ait görsel aşağıda verilmiştir. Sürücü, şehre gitmek için asfalt yolu tercih etmiştir.

Toprak yol

Asfalt yol

Buna göre sürücünün asfalt yolu tercih etmesinin sebebi hangisi olabilir?

- A) Toprak yolda daha hızlı gidilebilmesi
- B) Asfalt yolun toprak yola göre gürültülü olması
- C) Asfalt yolun toprak yoldan daha pürüzsüz olması
- D) Toprak yolun girinti ve çıkıntılarının daha az olması

21. Öğretmenin sorduğu soruya öğrencilerin verdiği cevaplar aşağıda verilmiştir.

Laboratuvarda bireysel olarak ya da gruplar hâlinde deney yaparken hangi güvenlik önlemlerini almalıyız?

Kırık veya delik olan malzemeleri kesinlikle kullanmamalıyız.

Gerektiğinde koruyucu gözlük ve eldiven kullanmalıyız.

Malzemelerin üzerindeki güvenlik sembollerine dikkat etmeliyiz.

Ada Adem Özlem

Buna göre hangi öğrenciler doğru cevap vermiştir?

- A) Yalnız Ada
- B) Ada ve Adem
- C) Adem ve Özlem
- D) Ada, Adem ve Özlem

22. Parkta farklı zeminlere sahip parkurda çocuklar araba yarışı yapmıştır. Ayşe'nin arabası birinci, Ali'nin arabası ikinci, Arda'nın arabası ise üçüncü olmuştur. (Ayşe, Ali ve Arda özdeş arabalar kullanmıştır.)

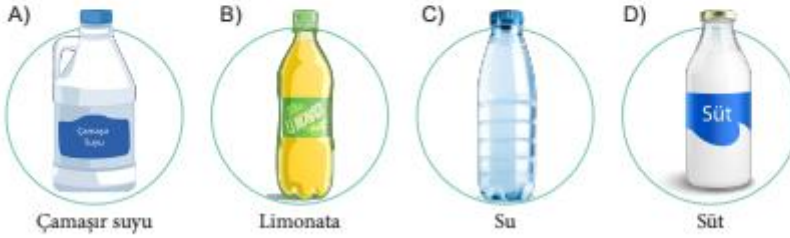

Buna göre Ayşe, Ali ve Arda'nın arabaları daha çok hangi zemine sahip parkuru kullanmış olabilir?

<u>Ayşe</u>	<u>Ali</u>	<u>Arda</u>
A) Toprak	Beton	Çim
B) Beton	Toprak	Çim
C) Beton	Çim	Toprak
D) Çim	Toprak	Beton

23. Ayşe Hanım küçük çocuğunun zarar görmemesi için evindeki bazı ürünleri onun ulaşamayacağı yerde bulundurmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu ürünlerdendir?

24. Ali mesleğini yaparken koruyucu ekipmanlar kullanmak zorunda değildir.
Buna göre Ali hangi mesleği yapıyor olabilir?

Kaynakçı

İtfaiyeci

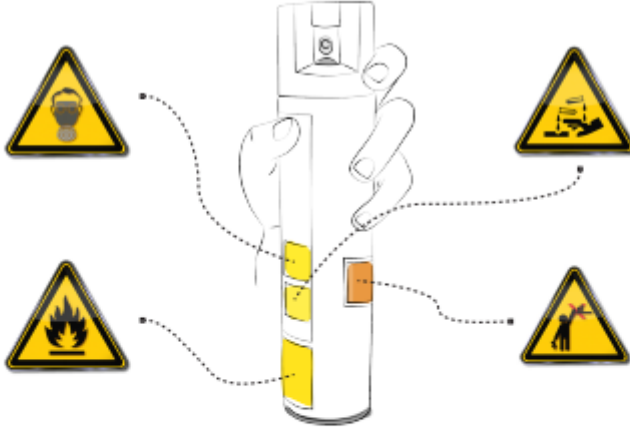

Antrenör

Laborant

25. Metal malzemelerin temizliğinde kullanılan bir spreyn üzerindeki etiketler gösterilmiştir.

Buna göre hangisi bu spreyn kullanımında alınacak tedbirlerden biri değildir?

- A) Spreyin sobada yakılarak imha edilmesi
- B) Kullanıldığı ortamda koruyucu maske kullanılması
- C) Çocukların ulaşamayacağı yerlerde bulundurulması
- D) Püskürtülen maddenin cilde temas etmemesi için eldiven kullanılması

26.

Ayşe kek yapmak için yoğurma kabındaki malzemeye sırasıyla şeker, süt ve un da ekledi.

Bu maddelerin hâlleri sırası ile hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Katı, sıvı, katı
- B) Sıvı, sıvı, katı
- C) Sıvı, katı, sıvı
- D) Katı, sıvı, sıvı

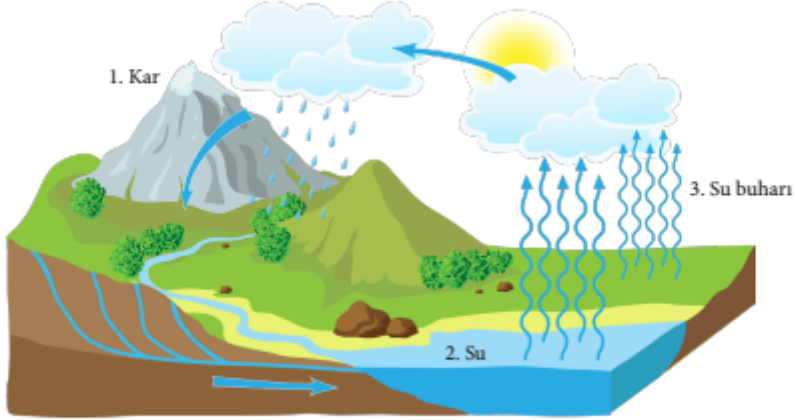
27. Aşağıdaki tabloda maddenin hâllerine örnekler verilmiştir.

Maddenin Hâlleri	Örnekler
●	Zeytinyağı, bal, sirke
■	Su buharı, hava, egzoz dumanı
▲	Kalem, fincan, un

Buna göre tablodaki sembollerin yerine hangi kelimeler getirilmelidir?

●	■	▲
A) Sıvı	Katı	Gaz
B) Katı	Gaz	Sıvı
C) Gaz	Sıvı	Katı
D) Sıvı	Gaz	Katı

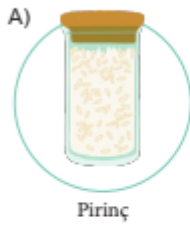
28. Su döngüsü; suyun okyanus ve denizlerden atmosfere, atmosferden yağışlarla yeryüzüne ve tekrardan okyanus, deniz ve göllere ulaşması şeklindeki turuna verilen isimdir. Aşağıdaki görselde suyun bu döngü sırasındaki hâlleri gösterilmiştir.

Buna göre numaralanmış olarak gösterilen bu maddeler suyun hangi hâlidir?

1	2	3
A) Sıvı	Katı	Gaz
B) Sıvı	Gaz	Katı
C) Katı	Sıvı	Gaz
D) Katı	Gaz	Sıvı

29. Hangisi sıvılara örnek olarak verilemez?

30. Öğretmen, öğrencilere aşağıdaki maddeleri gösteriyor. Bu maddeleri katı, sıvı ve gaz olma durumlarına göre sınıflandırmalarını istiyor.

Su buharı

Elma

Süt

Buna göre hangi öğrenci sınıflandırmayı doğru yapmıştır?

A)

Katı	Su buharı
Sıvı	Elma
Gaz	Süt

B)

Katı	Elma
Sıvı	Süt
Gaz	Su buharı

C)

Katı	Su buharı
Sıvı	Süt
Gaz	Elma

D)

Katı	Elma
Sıvı	Su buharı
Gaz	Süt

31. Sıvı maddeler hakkında verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Konulduğu kabın şeklini alır.
- B) Dışarıdan bir etki olmadıkça şekli değişmez.
- C) Tuz, pirinç gibi küçük taneli maddeler örnek verilebilir.
- D) Belirli bir şekli olmayan ve bulunduğu ortama rahatça yayılabilen maddelerdir.

32. Aşağıda verilen ifadeleri kavramlardan uygun olanlarla eşleştiriniz. Harfleri şifre kutusunda karşılık gelen sayının altına yazarak şifreyi bulunuz.

1	Yüzeyi girintili çıkıntılı olan maddelerdir.	İ	Yumuşak
2	Belirli bir şekli olan maddelerdir.	R	Sert
3	Kuvvet ortadan kalktıktan sonra tekrar eski hâline dönen maddelerdir.	E	Kırılgan
4	Buldukları ortama yayılan maddelerdir.	L	Pürüzsüz
5	Kuvvet uygulandığında kolayca şekil değişikliğine uğrayan maddelerdir.	R	Gaz
6	Bulunduğu kabın şeklini alan maddelerdir.	E	Katı
7	Yüzeyi düz ve kaygan olan maddelerdir.	T	Pürüzlü
8	Bir etkiyle karşılaştığında kolay ve çabuk kırılan maddelerdir.	B	Esnek
9	Kuvvet uygulandığında kolayca şekil değişikliğine uğramayan maddelerdir.	K	Sıvı

ŞİFRE:

33. Aşağıda maddeyi niteleyen özellikler verilmiştir. Bu özellikleri hangi duyu organlarıyla algıladığımızı belirleyerek altındaki boşluğa "X" işareti koyunuz. (Birden fazla duyu organını işaretleyebilirsiniz.)

					
Tat	☐	☐	☐	☐	☐
Koku	☐	☐	☐	☐	☐
Kırılganlık	☐	☐	☐	☐	☐
Esneklik	☐	☐	☐	☐	☐
Renk	☐	☐	☐	☐	☐
Sertlik - yumuşaklık	☐	☐	☐	☐	☐
Pürüzlü - pürüzsüz	☐	☐	☐	☐	☐

34. Aşağıdaki cisimlerin altına maddeyi niteleyen özellikleri yazınız.

Bulaşık süngeri

Taş

Yumurta

Porselen fincan

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

35. Tabloda verilen maddeleri niteleyen özellikleri belirleyerek altındaki boşluğa "X" işareti koyunuz. (Birden fazla özellik işaretleyebilirsiniz.)

Maddeler	Sert	Yumuşak	Esnek	Kırılgan	Pürüzlü	Pürüzsüz
Oyun hamuru	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kurşun kalem	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Buz	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kağıt havlu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Çatal	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ağaç kabuğu	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Cam bardak	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yastık	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Balon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tırnak törpüsü	☐	☐	☐	☐	☐	☐

36. Aşağıdaki ifadelerin başındaki boşluklara doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Sert maddeler kuvvet uygulandığında kolaylıkla şekil değişikliğine uğrar.
- Çelik tencere kırılğan bir maddedir.
- Bilmediğimiz maddeleri koklamak tehlikeli olabilir.
- Bütün maddeleri koklayarak ayırt edebiliriz.
- Yay esnek bir maddedir.
- Pürüzlü yüzeyleri zımparalayarak pürüzsüz hâle getirebiliriz.
- Tahta kaşık yumuşak bir maddedir.
- Maddelerin pürüzlü ya da pürüzsüz olduğunu dokunma duyusu ile algılarız.
- Bulaşık süngeri sert bir maddedir.
- Çamaşır suyu yetişkinlerin ulaşabileceği yerlerde muhafaza edilmelidir.

37. Aşağıda Eda'nın kurabiye yapmak için kullanacağı malzemeler verilmiştir.

Bu maddeleri, Eda'nın koklayarak ve rengine bakarak ayırt etmede zorlanacağı maddeler ile zorlanmayacağı maddeler olarak gruplandırınız.

Ayırt etmede zorlanacağı maddeler	Ayırt etmede zorlanmayacağı maddeler

38. Aşağıda numaralanmış bazı madde görselleri verilmiştir.

Bu maddeleri kırılğan ve esnek olma özelliğine göre aşağıdaki tabloya numaralarını yazarak sınıflandırınız.

Esnek Maddeler	Kırılğan Maddeler

39. Aşağıda verilen varlıklar ile maddenin hâllerinin özelliklerini eşleştiriniz.

Ekmek Zeytinyağı

Balonun havası Elma

Su Su buharı

Bulundukları kabın şeklini alırlar.

Bulundukları ortama rahatça yayılır.

Belirli bir şekli vardır.

40. Mina, annesini misafirlere çay hazırlarken izlemiştir. Çay yapım aşamaları aşağıda verilmiştir. Açıklamalarda altı çizili maddelerin, maddenin hangi hâli olduğunu belirleyerek görsellerinin yanındaki boşluğa yazınız.

Annesi ilk önce çaydanlığa suy doldurmuş, demliğe ise bir miktar toz çay koymuştur.

①

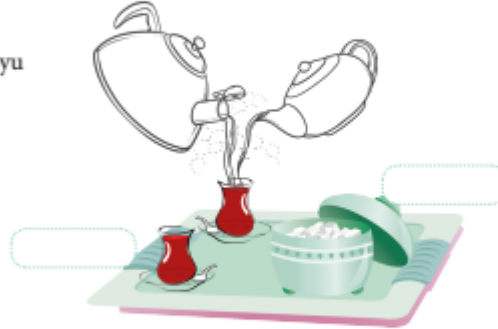
Sonra çaydanlığı ocağın üstüne koyarak ocağın altını açmıştır.

②

Bir süre sonra çaydanlığın ağzından buhar çıkmaya başlamış ve kaynayan suyu demlikteki çayın üzerine dökmüştür.

③

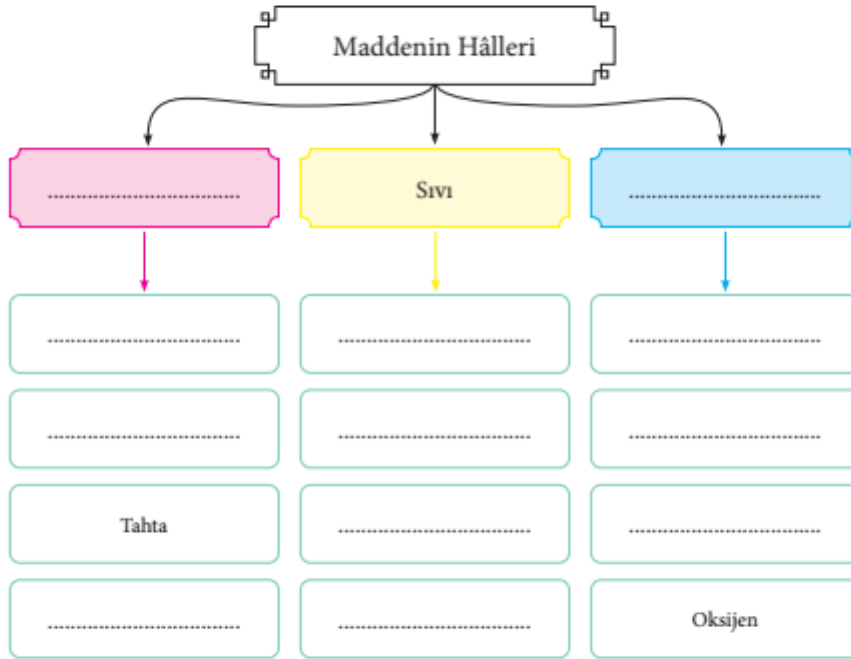

Daha sonra çayın demlenmesi için bir süre beklemiştir. Demlenen çayı bardaklara doldurmuş ve tepsiye koyduğu şekerle servis etmiştir.

④

41. Aşağıdaki şemada boş bırakılan yerleri tabloda verilen kelimeleri kullanarak doldurunuz.

Ceviz	Su buharı	Ayçiçeği yağı
Egzoz dumanı	Sirke	Katı
Gaz	Domates	Ayran
Cam	Su	Hava

42. Kemal, bir sürahi suyun yarısını çaydanlığa koyup ısıtmış; diğer yarısını da kalıplara koyarak buzluğa koymuştur. Bir süre sonra görseldeki durumlar oluşmuştur.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a) Su 1. durumda hangi hâldedir?

.....

b) Su 2. durumda hangi hâldedir?

.....

c) İkinci durumdaki maddeyi tekrar sıvı hâle getirmek için ne yapılabilir?

.....

43. Görselde tuzluk ve bardak birlikte verilmiştir.

Tuzluktaki tuz

Bardaktaki su

a) Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

• Tuzluktaki tuz hâldedir.

• Bardaktaki su hâldedir.

b) Tuz, içinde bulunduğu tuzluğun şeklini almış mıdır? Neden?

.....

.....

44. Tabloda katı, sıvı ve gaz hâlinde olmalarına göre işaretlenmiş maddelere uygun olanları yazınız.

Bal	Pamuk	Süt
Buz	Su	Pirinç
Kolonya	Su buharı	Sünger
Limonata	Hava	Bardak

Maddeler	Katı	Sıvı	Gaz
.....	☒	☐	☐
Hava	☐	☐	☒
.....	☐	☒	☐
.....	☐	☒	☐
.....	☐	☐	☒
.....	☒	☐	☐
.....	☐	☒	☐
.....	☒	☐	☐
.....	☐	☒	☐
.....	☒	☐	☐
.....	☒	☐	☐
.....	☐	☒	☐

45. Tabloda numaralanmış olarak verilen maddeleri inceleyiniz.

Aşağıdaki soruları tablodaki görsellerin numaralarına göre cevaplayınız.

- Hangi maddeler esnektir?
- Hangi maddeler katı hâldedir?
- Hangi maddeler kırılımandır?
- Hangi maddeler sıvı hâldedir?
- Hangi maddeler gaz hâlinindedir?
- Hangi maddelerin yüzeyi pürüzlüdür?

CEVAP ANAHTARI

1. D	11. D	21. D	31. A
2. B	12. B	22. B	
3. D	13. A	23. A	
4. B	14. C	24. C	
5. A	15. D	25. A	
6. D	16. C	26. A	
7. C	17. D	27. D	
8. B	18. D	28. C	
9. C	19. A	29. A	
10. B	20. C	30. B	

32.

1	T	Pürüzlü
2	E	Kabı
3	B	Esnek
4	R	Gaz
5	İ	Yumuşak
6	K	Sıvı
7	L	Pürüzsüz
8	E	Kırılgan
9	R	Sert

ŞİFRE:

1 2 3 4 5 6 7 8 9
T E B R İ K L E R

33.

					
Tat	☐	☐	☐	☒	☐
Koku	☐	☐	☒	☐	☐
Kırılganlık	☒	☐	☐	☐	☒
Esneklik	☒	☐	☐	☐	☒
Paçık	☒	☐	☐	☐	☐
Sertlik - yumuşaklık	☒	☐	☐	☐	☒
Pürüzlü - pürüzsüz	☒	☐	☐	☐	☒

34.

			
Bulağı süngeri	Çay	Yumurta	Parafin süngeri
..Yumuşak.....	..Sert.....	..Kırılgan.....	..Sert.....
..Esnek.....	..Pürüzlü.....	..Pürüzsüz.....	..Kırılgan.....
..Paçıklık.....			..Paçıklık.....

35.

Maddeler	İsri	Yeneyip	İsri	Kırılgan	Pürüzlü	Pürüzsüz
Oyun hamuru	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Kuşan kalem	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Buz	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Kağıt havlu	☐	☒	☐	☐	☒	☐
Çatal	☒	☐	☐	☐	☐	☒
Ağaç kabuğu	☒	☐	☐	☒	☒	☐
Cam bardak	☒	☐	☐	☒	☐	☒
Yanık	☐	☒	☐	☐	☐	☒
Balın	☐	☒	☒	☐	☐	☒
Tımsak köpüğü	☒	☐	☐	☐	☒	☐

36.

- Sert maddeler kuvvet uygulandığında kolaylıkla şekil değiştirmesine uğrar.
- Çelik tencere kırılgan bir maddedir.
- Bilemedigimiz maddeleri kullanmak tehlikeli olabilir.
- Bütün maddeleri kolayca sırt edebiliriz.
- Yayı esnek bir maddedir.
- Pürüzlü yüzeyleri zımparalayarak pürüzsüz hâle getirebiliriz.
- Tahta kapak yumuşak bir maddedir.
- Maddelerin pürüzlü ya da pürüzsüz oluşunu dokunma duygusu ile algılarız.
- Bulağı süngeri sert bir maddedir.
- Çamaşır suyu yetkililerin ulaşabileceği yerlerde muhafaza edilmelidir.

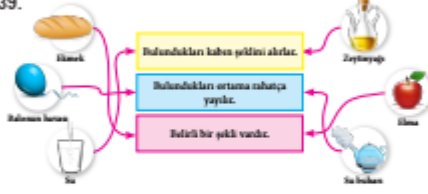
37.

Ayrıtı etmede zorlanacağı maddeler	Ayrıtı etmede zorlanmayacağı maddeler
Kabartma tozu	Kakao
Un	Tereyağı
Niçasta	Yumurta
Şeker	

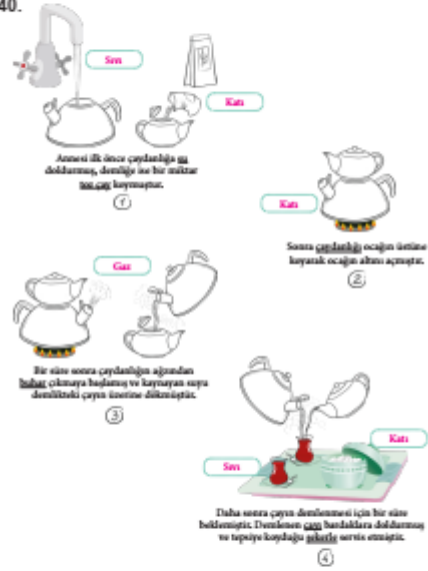
38.

Esnek Maddeler	Kırılgan Maddeler
1, 3, 6, 8	2, 4, 5, 7

39.

40.

41.

42.

- a) Su 1. durumda hangi hâldedir?
Su gaz hâlidir.
- b) Su 2. durumda hangi hâldedir?
Su katı hâlidir.
- c) İkinci durumdaki maddeleri tekrar sıvı hâle getirmek için ne yapabiliriz?
Oda sıcaklığında bekletmek, bir kaba koymak, ısıtmak vs.

43.

- a) Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle dolduruz.
- Tuzlukta tuz katı hâldedir.
 - Bardaktaki su sıvı hâldedir.
- b) Tuz, içinde bulunduğu tuzluğun şeklini almış mıdır? Neden?
Tuzluk içindeki madde katı hâldedir. Katılar bulunduğu kabın şeklini almaz. Tuz da yum. girme gibi küçük tanelikli katıdır. Her bir tanelinin kendine özgü şekli vardır.

44.

Maddeler	Katı	Sıvı	Gaz
Bardak	X		
Hava			X
Koltonya		X	
Su		X	
Su buharı			X
Pamuk	X		
Limonata		X	
Buz	X		
Süt		X	
Sünger	X		
Pirinç	X		
Saf		X	

45.

- a) Hangi maddeler esnekler? 2, 8
- b) Hangi maddeler katı hâldedir? 1, 2, 5, 8, 9
- c) Hangi maddeler kırılmalıdır? 2, 5, 9
- ç) Hangi maddeler sıvı hâldedir? 3, 7
- d) Hangi maddeler gaz hâldedir? 4, 6
- e) Hangi maddelerin yüzeyi pürüzlüdür? 1, 5, 8, 9

5. ÜNITE

1. Öğretmenin sorduğu soruya öğrenci aşağıdaki cevabı vermiştir.

Işık yayarak çevresini aydınlatan varlıklara denir.

Buna göre öğretmen aşağıdaki sorulardan hangisini sormuş olabilir?

- A) Işık nedir?
- B) Işık kaynağı nedir?
- C) Yeterli aydınlatma nedir?
- D) Işık kaynaklarının özellikleri nelerdir?

- 2.

Mert gece uyanıp su içmek istedi. Karanlıkta terliklerini bulamayınca ışığı açmak zorunda kaldı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Loş ışıkta net görebiliriz.
- B) Lamba doğal ışık kaynağıdır.
- C) Karanlıkta görebilmek için ışık gereklidir.
- D) Yapay ışık kaynakları kendi ışığını kendileri üretebilir.

- 3.

Güneş

Yıldızlar

Ateş böceği

Şimşek

Verilen görsellerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğal ışık kaynaklarıdır.
- B) Kendiliğinden ışık yayan varlıklardır.
- C) İnsanlar tarafından üretilen ışık kaynaklarıdır.
- D) Denizanası da görselde yer alan varlıklarla aynı tür ışık kaynağıdır.

4. Öğretmen, öğrencilerinden tablodaki varlıkları doğal ve yapay ışık kaynağı olmalarına göre sınıflandırmalarını istiyor.

Işık Kaynağı	Doğal Işık Kaynağı	Yapay Işık Kaynağı
Güneş		
Ateş böceği		
Mum		

Buna göre doğru işaretleme yapıldığında sonuç aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

X	
	X
	X

B)

X	
X	
	X

C)

	X
X	
	X

D)

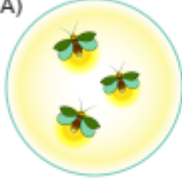
	X
	X
X	

5. Merve, doğal ışık kaynakları için hazırladığı afişte aşağıdaki görsellerden hangisini kullanmamalıdır?

6. Aşağıdakilerden hangisi doğal ışık kaynağıdır?

A)

Ateş böceği

B)

Ay

C)

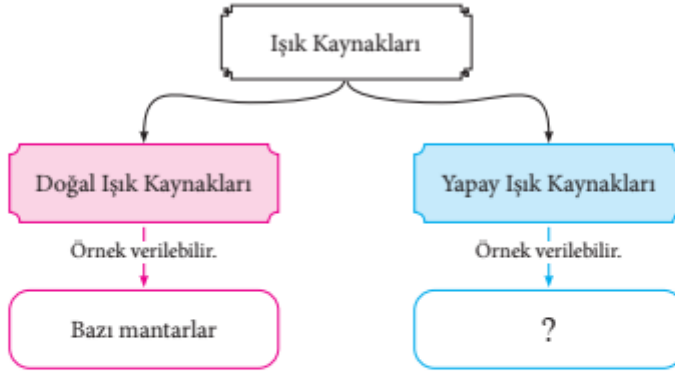
El feneri

D)

Ateş

7. Aşağıda ışık kaynakları ile ilgili kavram haritası verilmiştir.

Buna göre "?" ile belirtilen yere aşağıdakilerden hangisi örnek olarak yazılamaz?

- A) El feneri
- B) Ampul
- C) Şimşek
- D) Mum

8.

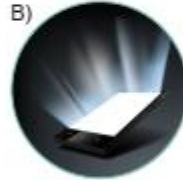

Deniz feneri, karanlıkta deniz taşıtlarının yönlerini bulması için ışık yayar.

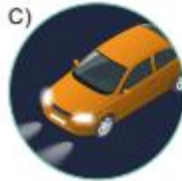
Buna göre aşağıdaki ışık kaynaklarından hangisinin deniz fenerine benzer bir görevi vardır?

Pist ışıkları

Cep telefonu

Araç farı

Mum

9. Zehra'nın, doğal ve yapay ışık kaynaklarını sınıflandırdığı tablo aşağıda verilmiştir.

Doğal Işık Kaynağı	Yapay Işık Kaynağı
Güneş	Floresan lamba
Yıldız	Meşale
Ay	Deniz feneri
Mürekkep balığı	Mum

Buna göre Zehra'nın çalışmasında yazdığı hangi örnek yanlıştır?

- A) Mürekkep balığı
B) Deniz feneri
C) Meşale
D) Ay

10. Tabloda doğal ışık kaynakları maviye, yapay ışık kaynakları yeşile boyanacaktır.

Mum	El feneri	Güneş
Ateş böceği	Meşale	Yıldırım

Buna göre doğru boyamalar yapıldığında tablo nasıl görünür?

11.

Güneş

Aşağıdaki ışık kaynaklarından hangisinin türü görseldeki ışık kaynağı ile aynıdır?

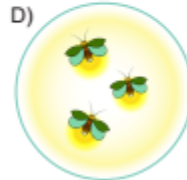
Masa lambası

Mum

Deniz feneri

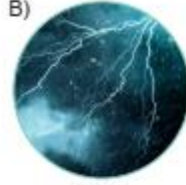

Ateş böceği

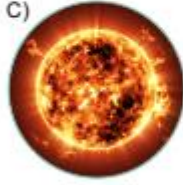
12. Aşağıdaki görsellerden hangisi yapay ışık kaynağıdır?

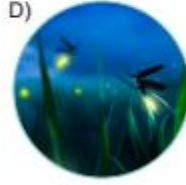
Gaz lambası

Şimşek

Güneş

Ateş böceği

13.

Azra, odasında kitap okurken birden elektrikler kesildi. Etrafını görebilmek için uygun bir şey bulmaya çalıştı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Azra'nın etrafını görebilmesine yardımcı olmaz?

- A) Mum
- B) El feneri
- C) Gaz lambası
- D) Güneş gözlüğü

14.

1. Denizanası

2. Ahtapot

3. Mürekkep balığı

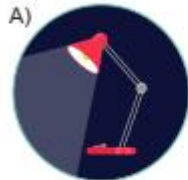
Yukarıdaki canlılardan hangileri doğal ışık kaynağıdır?

- A) Yalnız 1
- B) Yalnız 3
- C) 1 ve 3
- D) 1, 2 ve 3

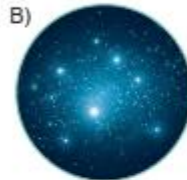
15.

- Yapay ışık kaynağıdır.
- Uyarı niteliği taşır.
- İnsan eli ile üretilmiştir.

Verilen bilgiler aşağıdaki ışık kaynaklarından hangisini tanımlamaktadır?

Masa lambası

Yıldızlar

Meşale

Trafik lambası

16. Görme olayı ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Karanlık ortamlarda daha rahat görürüz.
- B) Görme olayının gerçekleşmesi için ışığa ihtiyaç vardır.
- C) Gereğinden az ışık kaynağı kullanmak net görmemizi sağlar.
- D) Görme olayının gerçekleşmesi için varlıkların hareket etmesi gerekir.

17.

Kulaktan kulağa oynayan çocuklardan ikisinin konuştuğunu diğerleri duymakta zorlanır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) İnsan sesinin doğal ses kaynağı olması
- B) Sesin her yöne dalgalar hâlinde yayılması
- C) Sesin işitilebilmesinin ses şiddetine bağlı olması
- D) Ses kaynağına yaklaştıkça sesin şiddetinin azalması

18.

Durgun suya taş atıldığında su yüzeyinde halkalar oluşur. Bu halkalar her yöne yayılır.

Buna göre yukarıdaki görselde sesle ilgili anlatılmak istenen nedir?

- A) Ses kaynağına yaklaştıkça sesin şiddeti artar.
- B) Yüksek ses kulak sağlığınıza zarar verir.
- C) Su sesi doğal ses kaynağıdır.
- D) Ses dalgalar hâlinde yayılır.

19.

Özlem, yaz tatilinde dedesinin köyüne gitmişti. Sabah erkenden gözlerini açtı. Onu uyandıran doğal bir ses kaynağıydı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Özlem'i uyandıran ses kaynağı olabilir?

A)

İnek

B)

Traktör

C)

Çalar saat

D)

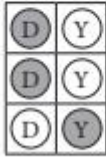
Televizyon

20. Tablodaki bilgiler doğru ise "D", yanlış ise "Y" harfi boyanacaktır.

Bir kaynaktan çıkan ses her yöne yayılır.	☐ D	☐ Y
Ses kaynağından uzaklaştıkça duyulan sesin şiddeti artar.	☐ D	☐ Y
İşitme duyusu sayesinde ses kaynağının yaklaşmış uzaklaştığı anlaşılır.	☐ D	☐ Y

Buna göre doğru boyama aşağıdakilerden hangisidir?

A)

B)

C)

D)

21.

Yarasalar, karanlıkta avlarının yerini tespit etmek için kendi çıkardıkları sesin yankısından yararlanırlar. Yarasaların ürettiği bu sesler insan kulağının duyamayacağı ses aralığında da olabilir.

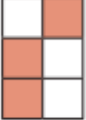
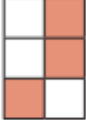

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde belirtilenden farklı bir durum vardır?

- A) Köpek eğitim düdüğünün çıkardığı farklı sesleri köpekler duyabilir.
- B) Yunuslar çıkardıkları seslerle uzak mesafelerde iletişim kurabilirler.
- C) Deprem hissedilmeden önce yer sarsıntısı sesini güvercinler duyabilir.
- D) Sisli havalarda otlaklardaki hayvanların yerini boyunlarındaki çanın sesi belli eder.

22. Aşağıdaki tabloda bazı ses kaynaklarına ait görseller verilmiştir.

Ses Kaynağı	Doğal Ses Kaynağı	Yapay Ses Kaynağı
 Uçak		
 Koro		
 Çalar saat		

Tablodaki varlıkların doğal ve yapay ses kaynağı olmasına göre karşılarındaki kutular boyandığında aşağıdaki görsellerden hangisi ortaya çıkar?

- A)
- B)
- C)
- D)

23. Okul bahçesinde oynayan çocuklar, zil sesinin şiddetini farklı düzeyde hissetmişlerdir.

Buna göre öğrencilerin zil sesinin şiddetini duyma düzeyleri çoktan aza doğru sıralandığında sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) Kerem - Mert - Gamze
- B) Gamze - Kerem - Mert
- C) Mert - Gamze - Kerem
- D) Kerem - Gamze - Mert

24.

Ahmet kulaklık ile müzik dinlemekte, arkadaşı Seher de bu müziğin sesini az da olsa duyabilmektedir.

Buna göre aşağıdaki hangi çıkarımda bulunulamaz?

- A) Yüksek şiddetli ses işitme kaybına sebep olabilir.
- B) Sesin şiddeti kaynağından uzaklaştıkça azalır.
- C) Her ses insan kulağı tarafından işitilemez.
- D) Her sesin bir kaynağı vardır ve ses her yöne yayılır.

25. Görseldeki evlerde oturanlar, ağaca düşen yıldırımın, sesini duyduklarında fark etmişlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ali, sesi en yüksek şiddette duymuştur.
- B) Ahmet, sesin kaynağına en yakın konumdadır.
- C) Ahmet ve Zeynep'in duydukları ses aynı şiddettedir.
- D) Ali'nin duyduğu sesin şiddeti, Ahmet'in duyduğu sesin şiddetinden fazladır.

26. Bulduğumuz ortamdaki şiddetli sesler, işitme sağlığımızı olumsuz etkiler veya insanları huzursuz eder.

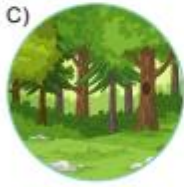
Aşağıdakilerden hangisinde bu tür bir ortama örnek verilmiştir?

Kütüphane

Trafik

Orman

Kumsal

27.

Stetoskop, doktorların vücut içinde oluşan sesleri dinlemek için kullandıkları araçtır. Bu araç, işitmemiz için sesin şiddetini arttırmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisinin buna benzer bir görevi vardır?

- A) Davul
- B) Megafon
- C) İş makinesi
- D) Ambulans sireni

28. Aşağıdaki ulaşım araçları ürettikleri ses şiddetlerine göre büyükten küçüğe sıralanacaktır.

Kamyon

Bisiklet

Uçak

Otomobil

Buna göre doğru sıralama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uçak - kamyon - otomobil - bisiklet
- B) Otomobil - bisiklet - uçak - kamyon
- C) Uçak - kamyon - bisiklet - otomobil
- D) Kamyon - otomobil - bisiklet - uçak

29.

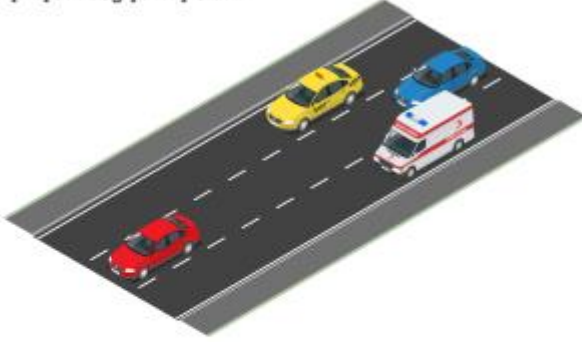
Arda, amcası ile pazarda alışveriş yaparken uzaktan davul sesi duymuştur. Yürümeye devam eden Arda ve amcası, davul sesini daha da şiddetli duymaya başlamışlardır.

Buna göre Arda ve amcasının davulun sesini daha da şiddetli duymasının sebebi hangisi olabilir?

- A) Bir yük kamyonunun yanlarından geçiyor olması
- B) Davul çalan kişinin onlara doğru geliyor olması
- C) Araçlarına binerek müziğin sesini açmaları
- D) Satıcıların yüksek sesle bağrımları

30. Ambulans, önündeki araçların yol vermesi için siren sesini açmıştır. Tüm araçlar yol vermek için şerit değiştirmişlerdir.

Buna göre aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Siren sesi, sarı araçtaki sürücüye ulaşmaz.
B) Kırmızı araçtaki sürücü siren sesini en yüksek şiddette duyar.
C) Ambulans uzaklaştıkça mavi araçta duyulan siren sesinin şiddeti azalır.
D) Kırmızı araçtaki sürücü, siren sesi şiddetinin azalmasından ambulansın yaklaştığını anlar.

31. Alper'in aşağıdaki ortamların hangisinde uzun süre bulunması işitme kaybına neden olmaz?

Okul kütüphanesi

Konser alanı

Şehir trafiği

Futbol stadyumu

32. Aşağıda bazı ışık kaynaklarına ait numaralanmış görseller verilmiştir.

El feneri

Şimşek

Güneş

Sokak lambası

Mum

Ateş böceği

Gaz lambası

Meşale

Bu ışık kaynaklarını doğal ve yapay olmalarına göre sınıflandırarak aşağıdaki tabloya numaralarını yazınız.

Doğal Işık Kaynakları	Yapay Işık Kaynakları

33. Aşağıdaki bilgilerin başındaki boşluklara doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Ay bir ışık kaynağı değildir.
- Ortamdaki ışık miktarı azaldıkça etrafımızı daha net görürüz.
- Yapay ve doğal olmak üzere iki tür ışık kaynağı vardır.
- Göme olayının gerçekleşmesi için ışık gereklidir.
- Güneş yapay bir ışık kaynağıdır.
- Aydınlatması yetersiz ortamda kitap okumak bizi rahatlatır.
- Bir binanın ne kadar ışığa ihtiyacı olduğu mühendisler tarafından hesaplanır.
- Aydınlatma için gereğinden fazla ışık kaynağı kullanmak tasarruf sağlar.

34. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen ifadelerden uygun olanları yazınız.

ayna

ampul

doğal

ışık kaynağı

denizanası

yapay

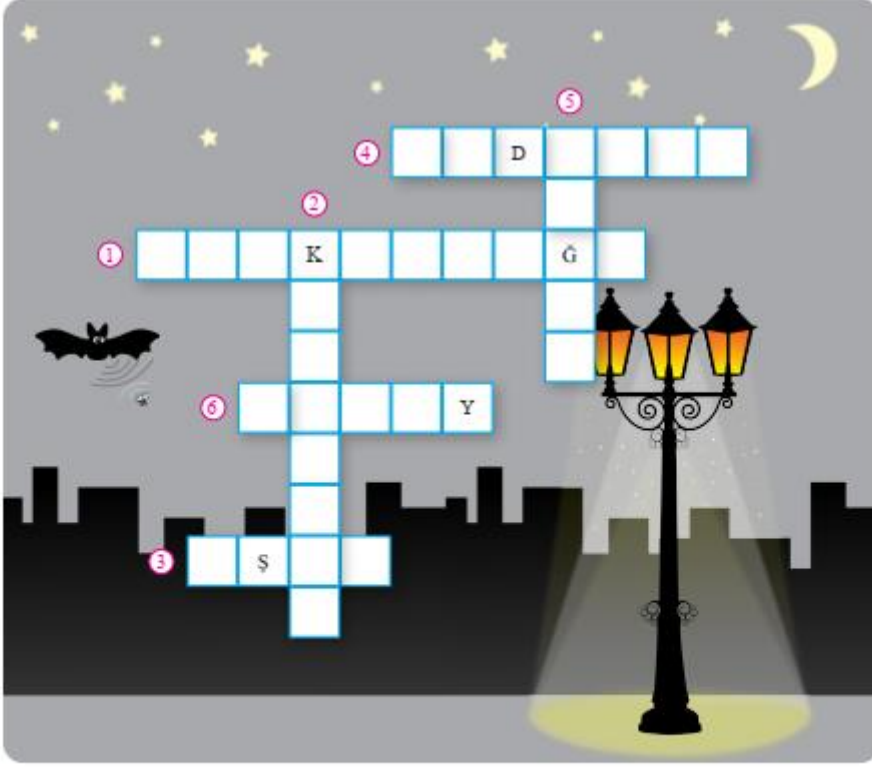
1. Etrafa ışık yayan, çevremizdeki varlıkları görmemizi sağlayan varlıklara denir.
2. Ampul, mum gibi insanlar tarafından üretilen varlıklar ışık kaynağıdır.
3. Ay, fosforlu kıyafetler ve gibi varlıklar ışık kaynağı değildir.
4. Çevresine kendiliğinden ışık yayan varlıklar ışık kaynağıdır.
5. Ateş böceği, gibi varlıklar ışık yayabilen doğal ışık kaynaklarıdır.

35. Aşağıdaki ses kaynaklarını, çıkardıkları sesin şiddetine göre en düşükten en yükseğe sıralayınız. (İlk sıralama sizin için yapılmıştır.)

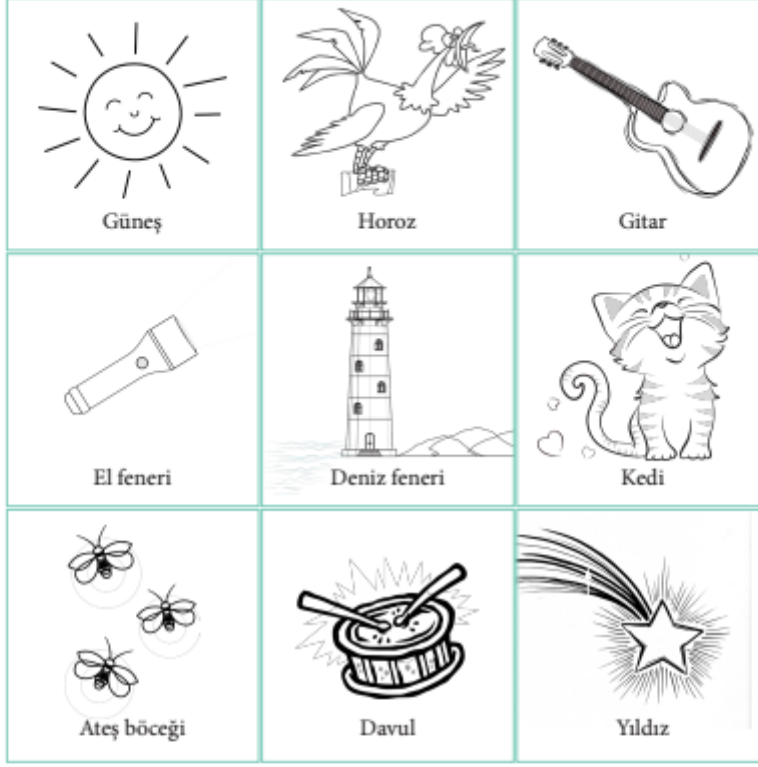
Ses Kaynakları			Sıralama
 Helikopter	 Kuş	 Çalar saat	1. Kuş 2. 3.
 Roket	 Şelale	 Arı	1. 2. 3.

36. Aşağıdaki ifadelerde boş bırakılan yerlere getirilmesi gereken kavramları bularak bulmacayı tamamlayınız.

1. Ses oluşturan tüm varlıklara denir.
2. ortamlarda etrafımızı göremeyiz.
3. Çevresini aydınlatan varlıklara kaynağı denir.
4. Sesin duyulmasını sağlayan özelliğine ses denir.
5. Doğada kendiliğinden ses çıkarabilen kaynaklara ses kaynakları denir.
6. Doğal ışık kaynaklarının yetersiz olduğu durumlar için insanlar kendi ışık kaynaklarını üretmişlerdir.

37. Aşağıdaki görsellerden doğal ışık kaynağı olanlar ile doğal ses kaynağı olanları boyayınız.

38. Aşağıdaki ifadelerin başındaki boşluklara doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Meşale doğal bir ışık kaynağıdır.
- Karanlık bir ortamda bir cismi görebilmek için ışık gerekir.
- Ses kaynağına yaklaştıkça ses şiddeti artar, uzaklaştıkça azalır.
- Deniz feneri uyarı amaçlı aydınlatma sağlar.
- Ses kaynağını görmeden sesi işitemeyiz.
- Cansız varlıklar ses kaynağı olabilir.
- Yapay ses kaynakları dışarıdan bir etki olmadan ses çıkarabilir.
- İşitme kaybı yaşayan insanlar duyabilmek için işitme cihazı kullanabilirler.

39. Aşağıda ses kaynaklarını türleri ile eşleştiriniz.

Cep telefonu

Gök gürültüsü

Bilgisayar

Doğal
Ses Kaynağı

Rüzgâr

Dalga

Yapay
Ses Kaynağı

Motosiklet

Flüt

Sivrisinek

40. Görsellerdeki ortamlarda duyulabilecek seslerin kaynaklarına birer örnek veriniz. Bu kaynakları doğal ya da yapay olma durumlarına göre örnekteki gibi işaretleyiniz. (İlk örnek ve işaretleme sizin için yapılmıştır.)

Şehir merkezi

Ses Kaynağı

Yağmur

Doğal / Yapay

Köy

Ses Kaynağı

Doğal / Yapay

Kumsal

Ses Kaynağı

Doğal / Yapay

Konser

Ses Kaynağı

Doğal / Yapay

Havalimanı

Ses Kaynağı

Doğal / Yapay

Çocuk tiyatrosu

Ses Kaynağı

Doğal / Yapay

41. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen kelimelerden uygun olanları yazınız.

artar

kaynağı

ses şiddeti

yapay

dalgalar

azalır

titreşerek

1. Ses kaynağından çıkan ses, hâlinde her yöne yayılır.
2. yüksek olan trafikteki araçların sesi insanları rahatsız eder.
3. İnsanlar tarafından üretilmiş ses çıkartan varlıklara ses kaynağı denir.
4. Daha önce işittiğimiz bir sesi tekrar duyduğumuzda bu sesin nedir biliriz.
5. Ses kaynağına yaklaştıkça duyulan sesin şiddeti
6. Varlıklar ses oluşturur.

42. Aşağıdaki numaralanmış örnek olaylarda yaşanan durumları sebepleriyle eşleştiriniz. Eşleştirmeler sonucunda, verilen harfleri sırasıyla şifre kutusundaki uygun bölüme yazarak şifreyi bulunuz.

1	Serkan ve Okan kaldırımında sohbet ederken yanlarından bir ambulans siren çalarak geçti. O sırada birbirlerini duymadılar.	A	Şiddetli sesler işitme kaybına yol açabilir.
2	Elif'in dayısı havaalanındaki uçak pistinde çalıştığı için kulaklık takmaktadır.	İ	Ses her yöne yayılır.
3	Gece su içmek için kalkan Tarık karanlıkta bardağı bulamamıştır.	H	Ambulansın sireni yüksek şiddette ses üretir.
4	Mehmet kendisine seslenen arkadaşını görmediği hâlde sesini duyabilmektedir.	K	Ses kaynaklarının yerini işitme duyumuzla belirleyebiliriz.
5	Fikret amca telefonunu bulamıyordu. Başka bir telefonda kendi telefonunu arayarak telefonunu bulabildi.	R	Görme olayı için ışık gereklidir.
6	Kübra sadece fişe takıldığında masa lambasının çalıştığını fark etti.	A	Yapay ışık kaynakları kendiliğinden ışık yayamazlar.

ŞİFRE: 1 2 3 4 5 6

CEVAP ANAHTARI

1. B	11. D	21. D	31. A
2. C	12. A	22. D	
3. C	13. D	23. D	
4. B	14. D	24. C	
5. A	15. D	25. B	
6. A	16. B	26. B	
7. C	17. C	27. B	
8. A	18. D	28. A	
9. D	19. A	29. B	
10. C	20. B	30. C	

32.

Doğal Işık Kaynakları	Yapay Işık Kaynakları
2, 3, 6	1, 4, 5, 7, 8

33.

- D Ay bir ışık kaynağı değildir.
- Y Ortamdaki ışık miktarı azaldığıça etrafımız daha net görünür.
- D Yapay ve doğal olmak üzere iki tür ışık kaynağı vardır.
- D Göme olayının gerçekleşmesi için ışık gereklidir.
- Y Güneş yapay bir ışık kaynağıdır.
- Y Aydınlatması yetersiz ortamlarda kitap okumak bizi rahatsız eder.
- D Bir binanın ne kadar ışığı ihtiyacı olduğu mühendisler tarafından hesaplanır.
- Y Aydınlatma için gereğinden fazla ışık kaynağı kullanmak israfı sağlar.

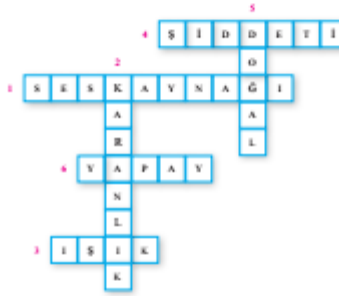
34.

- Etrafa ışık yayan, çevremizdeki varlıkları görmemizi sağlayan varlıklara **ışık kaynağı** denir.
- Ampul, mum gibi insanlar tarafından üretilen varlıklar **yapay** ışık kaynağıdır.
- Ay, fosforlu kıyafetler ve **ayna** gibi varlıklar ışık kaynağı değildir.
- Çevresine kendiliğinden ışık yayan varlıklar **doğal** ışık kaynağıdır.
- Ateş böceği, **denizanası** gibi varlıklar ışık yayabilen doğal ışık kaynaklarıdır.

35.

Sıralama	Sıralama
1. Kuş	1. Arı
2. Çalar saat	2. Şelale
3. Helikopter	3. Roket

36.

37.

38.

- Y** Mıgale doğal bir ses kaynağıdır.
D Kanerik bir ortamda bir zilini gıcıldatmak için çeki çevirir.
D Ses kaynağına yaklaştıkça ses şiddeti azalır, uzlaştıkça azalır.
D Destir leneli uyari amaçi aydınlatma kağılar.
Y Ses kaynağına gıremeden sesi işlemez.
D Camer varlıklar ses kaynağı olabılır.
Y Yapay ses kaynağından dışandan tı ekli olmadan ses çıkarabılır.
D İşleme kaydı yapayan insanlar duymabılır için işleme cihazı kullanabılır.

39.

40.

İşler merkezi Ses Kaynağı: Yığınlar Doğal / Yapay: Yapay	Kıy Ses Kaynağı: Trafikler Doğal / Yapay: Doğal
Kumsal Ses Kaynağı: Dalgalar Doğal / Yapay: Doğal	Konsert Ses Kaynağı: Piyano Doğal / Yapay: Yapay
Havalimanı Ses Kaynağı: İki Doğal / Yapay: Yapay	Çocuk tiyatrosu Ses Kaynağı: Çocuk Doğal / Yapay: Yapay

Alternatif doğru yanıtlar:

Şehir merkezi:
 • Taşıt • Yapay
 • İnsan • Doğal

Köy:
 • Cıvıv • Doğal
 • İnek • Doğal

Kumsal:
 • Rüzgâr • Doğal
 • Çocuk • Doğal

Konser:
 • Çocuk • Doğal
 • Alkış • Yapay

Havalimanı:
 • İnsan • Doğal
 • Araç • Yapay

Çocuk tiyatrosu:
 • Ses sistemi • Yapay

41.

- Ses kaynağından çıkan ses, **dalgalar** hâlinde her yöne yayılır.
- Ses **şiddeti** yüksek olan trafikteki araçların sesi insanları rahatsız eder.
- İnsanlar tarafından üretilmiş ses çıkartan varlıklara **yapay** ses kaynağı denir.
- Daha önce işittiğimiz bir sesi tekrar duyduğumuzda bu sesin **kaynağı** nedir biliriz.
- Ses kaynağına yaklaştıkça duyulan sesin **şiddeti artar**.
- Varlıklar **titreyerek** ses oluşturur.

42.

1	H	Anbeheanın sınızı yüksek şiddette ses üretir.
2	A	Şiddetli sesler işleme kaynağına yol açabilir.
3	H	Güneş olayı için ışık gıretirir.
4	İ	Ses her yöne yayılır.
5	K	Ses kaynaklarından yarızı işleme duyurucula belirledebılıriz.
6	A	Yapay ışık kaynakları kordığından ışık yaparlar.

ŞİFRE: **H A R İ K A**

6.ÜNITE

1. Öğrenciler canlı ve cansız varlıklarla ilgili aşağıdaki bilgileri vermişlerdir.

			
Cansız varlıklar kendi kendine çoğalamaz.	Bitkiler kendi besinini kendi yapar.	Canlılar yaşamları boyunca büyümeye devam eder.	Hava, toprak ve su da canlıdır.
Ali	Aslı	Yusuf	Yaren

Buna göre öğrencilerden hangilerinin söylediği doğrudur?

- A) Yalnız Yusuf
- B) Ali ve Aslı
- C) Aslı ve Yusuf
- D) Ali, Aslı ve Yaren

2. Aşağıdaki görselde aynı bölgede yaşayan bir ağaç ve keçi verilmiştir.

Buna göre bu iki varlık için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Her iki varlık da canlıdır.
- B) Keçi hareket edebilirken ağaç hareket edemez.
- C) Ağaç yaprakları ile keçi ise akciğerleri ile solunum yapar.
- D) Keçi besinini bitkilerden sağlarken ağaç besinini kendi üretir.

3. Aşağıdaki canlılara ait bazı özellikler görsellerin altında verilmiştir.

Terleme

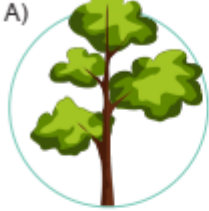

Yaprakların dökülmesi

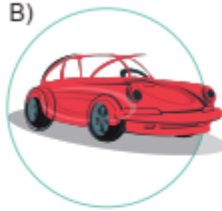
Buna göre görsellerde canlıların ortak özelliklerinden hangisine dikkat çekilmiştir?

- A) Tepki verme
- B) Hareket etme
- C) Boşaltım yapma
- D) Solunum yapma

4. Aşağıdaki varlıklardan hangisi kendi türünü devam ettirmek için çoğalır?

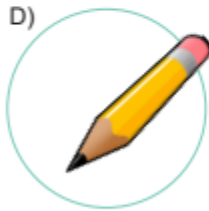
Ağaç

Otomobil

Çöp kutusu

Kalem

5. Aşağıda canlıların bazı ortak özellikleri verilmiştir.

Büyüme

Üreme

Beslenme

Bu özellikler, ilgili görsellerle eşleştirildiğinde çizgilerin görünümü nasıl olur?

6. Aşağıdakilerden hangisi canlıların ortak özelliklerinden birisi değildir?

- A) Büyümek, gelişmek için enerjiye ihtiyaç duyarlar.
- B) Kendilerine benzer canlılar meydana getirirler.
- C) Kendi besinlerini kendileri yaparlar.
- D) Boşaltım yaparlar.

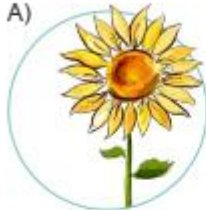
7. Bir öğrenci canlı ve cansız varlıkları sınıflandırmak için çeşitli örneklerin yer aldığı notlar hazırlıyor. Ancak sınıflandırmasında yanlışlık yaptığını fark ediyor.

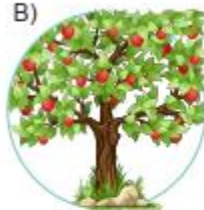
Buna göre öğrenci, yazdığı hangi örneklerin yerini değiştirirse sınıflandırması doğru olur?

- A) Ayçiçeği - Su
B) Kurbağa - Salyangoz
C) Toprak - Su
D) Toprak - Salyangoz

8. Aşağıdakilerin hangisinde canlıların boşaltım özelliğine yönelik bir örnek vardır?

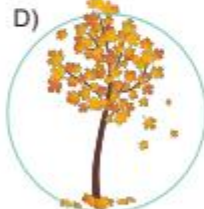
Ayçiçeğinin güneşe dönmesi

Elma ağacının tohum oluşturması

Çam ağacının solunum yapması

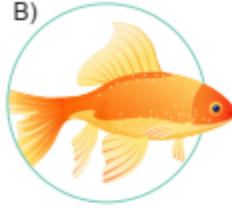

Çınar ağacının yapraklarının dökülmesi

9. Aşağıdakilerden hangisi beslenme yapamaz?

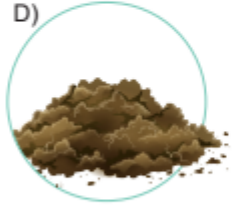
Mantar

Balık

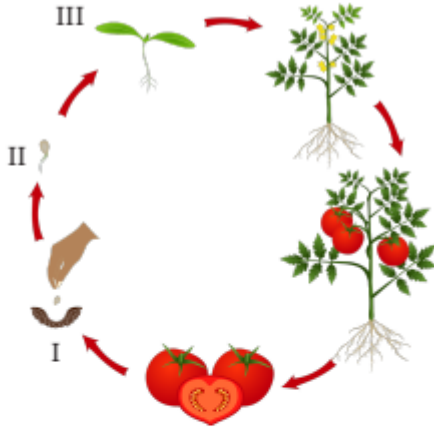

Kuş

Toprak

10. Aşağıda bir bitkinin yaşam döngüsü verilmiştir.

Bu bitkinin yaşam döngüsünün I, II ve III numara ile gösterilen evreleri aşağıdakilerden hangisidir?

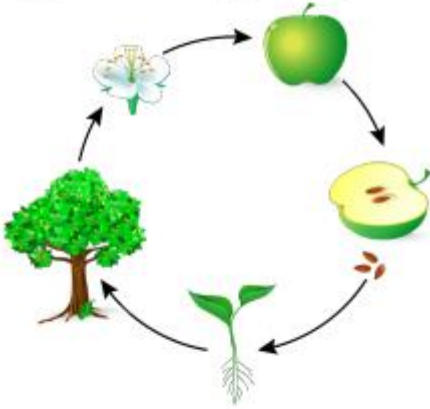
I	II	III
A) Tohum	Genç bitki	Çiçek
B) Tohum	Çimlenme	Genç bitki
C) Çimlenme	Genç bitki	Çiçek
D) Çiçek	Çimlenme	Genç bitki

11. Bitkiler belirli bir yaşam döngüsüne sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir tohumun bitkiye dönüşmesi sırasında gözlenen ilk olaydır?

- A) Köklerinin çıkması
- B) Çiçeklerinin oluşması
- C) Yapraklarının büyümesi
- D) Kendi tohumlarını üretmesi

12. Aşağıda bir elmanın yaşam döngüsü verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Elmanın çekirdekleri tohumlarıdır.
- B) Ağacın büyümesi için su da gerekir.
- C) Çiçekler gelişir ve meyveyi oluşturur.
- D) Tohumun çimlenmesi için güneş ışığı gereklidir.

13. Aşağıda bir bitkinin yaşam döngüsünü oluşturan evreler verilmiştir.

- ♥ Erişkin bitki
- ◆ Tohumun çimlenmesi
- Tohum
- ★ Genç bitki

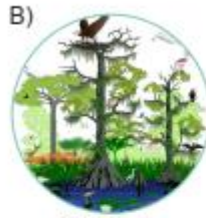
Bu evrelerin doğru olarak sıralanmış hâli hangisidir?

- A) ● ★ ◆ ♥
- B) ◆ ● ♥ ★
- C) ● ◆ ★ ♥
- D) ◆ ★ ♥ ●

14. Şehir merkezinde yaşayan Ebru, yakın çevresinde aşağıdakilerden hangisine sıklıkla rastlamaz?

Alışveriş merkezi

Milli park

Pazar yeri

Okul

15. Aşağıdaki görselde bir grup öğrencinin çevre temizliği ile ilgili hazırladıkları afişe yazmak istedikleri bilgiler verilmiştir.

Buna göre hangi öğrencilerin verdiği bilgi afişte yer alabilir?

- A) Yalnız Ela
- B) Mehmet ve Ela
- C) Mehmet ve Selim
- D) Mehmet, Ela ve Selim

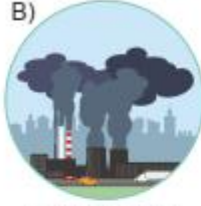
16. Temiz bir çevre için aşağıdaki davranışlardan hangisi yapılmalıdır?

17. Aşağıdaki görsellerin hangisinde doğal çevreye zarar verilmektedir?

Ağaç dikme

Fabrika atıkları

Su arıtma tesisi

Geri dönüştürme

18. Arda aşağıdaki haritada gösterilen bölgede yaşamaktadır.

Buna göre Arda'nın yaşadığı bölgedeki alanlardan hangileri yapay çevredir?

- A) Yalnız 2
- B) 1 ve 4
- C) 2 ve 3
- D) 1, 3 ve 4

21. Defne yakın çevresini daha yaşanılabilir hâle getirmeye yönelik yapay çevre tasarlamıştır.

Yaşadığı çevre

Tasarladığı çevre

Buna göre Defne tasarladığı çevre ile hangisini amaçlamamıştır?

- A) Yaşadığı şehrin daha kalabalıklaşmasını
- B) Çocuklar için daha güvenli alanlar olmasını
- C) Trafiğin oluşturduğu ses ve hava kirliliğinin azalmasını
- D) Çevresindeki atıkların azalması ve geri dönüştürülmesini

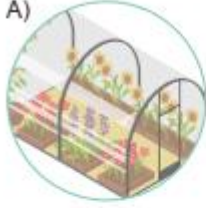
22. Aşağıdaki tabloda doğal çevrenin korunmasına yönelik bazı davranışlar verilmiştir.

Davranışlar	
Ulaşım için toplu taşıma araçları tercih edilmelidir.	☐
Alışverişlerde naylon poşet kullanılmalıdır.	☐
Bitmiş piller çöp kutusuna atılmalıdır.	☐
Çevremizde bulunan yeşil alanlar korunmalı ve ağaç dikilmelidir.	☐

Buna göre doğru davranışlara ait kutular işaretlendiğinde sonuç aşağıdakilerden hangisi olur?

- A)
- B)
- C)
- D)

23. Aşağıdaki ortamlardan hangisi yapay çevredir?

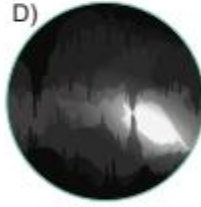
Sera

Orman

Şelale

Mağara

24.

Peribacaları

Doğal anıt

Yedigöller

Milli park

Pamukkale travertenleri

Milli park

Yukarıdaki eşleştirmelerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız ★
B) ♥ ve ★
C) ♥ ve ●
D) ♥, ★ ve ●

25.

Ahmet, ailesi ile pikniğe gittiğinde görseldeki çevre sorunu ile karşılaşmıştır. Arkadaşları ile çevre bilinci oluşturmak için bir afiş hazırlamaya karar vermişlerdir.

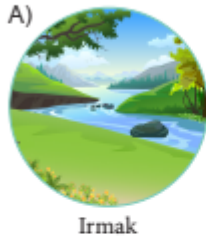
Bu afişe aşağıdaki sloganlardan hangisini yazmaları uygun olmaz?

- A) Doğaya çöp atma
- B) Naylon poşet kullanma
- C) Atık piller çöp kutusuna
- D) Temiz bir dünya için el ele

26. Millî parklarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Koruma altına alınması gereken yapay çevrelerdir.
- B) Pek çok bitki ve hayvanı bir arada görmek mümkündür.
- C) Doğaya olan özlemimizi giderebilmek için gittiğimiz yerlerden biridir.
- D) Dinlenme ve eğlenme gibi ihtiyaçlarımızı karşılayan ender bulunan alanlardır.

27. Aşağıdakilerden hangisi doğal bir çevredir?

28. Doğal anıtlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Peribacaları, travertenler, mağaralar doğal anıtlara örnektir.
- B) Doğa olaylarının etkisiyle çok uzun süreçte oluşmuşlardır.
- C) İnsanların ilgisini çeken muhteşem oluşumlardır.
- D) Canlıların yaşaması için uygun ortamlar değildir.

29. Aşağıdakilerden hangisi geri dönüşümün sağladığı faydalardan biri değildir?

- A) Atık miktarını azaltılması
- B) Enerji ve para tasarrufu
- C) Dünya kaynaklarının daha az tüketilmesi
- D) Atıkların doğada daha uzun süre kalması

30. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen ifadelerden uygun olanları yazınız.

hava kirliliği

yenilenebilir

arabalar

plastik

çevre

çöp

1. ve fabrikalardan havaya salınan gazları solumak sağlığımızı olumsuz etkiler.
2. Lağım suları ve gibi atıklar nehir, göl ve denizlere ulaşırsa canlılar zarar görür.
3., Dünya'yı Güneş'in zararlı etkilerinden koruyan ozon tabakasına zarar verir.
4. Güneş ışığı ve rüzgâr; ve çevre kirliliğine neden olmayan kaynaklardır.
5. Cam, kâğıt, ve metal atıklar geri dönüştürülerek yeni ürünler elde edilir.

31. Aşağıdaki ifadelerin başındaki boşluklara doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

☐	Hava, toprak ve su canlı varlıklardır.
☐	Yavru bir kedi erişkin olduğunda büyümesi durur.
☐	Hayvanlar kendi besinlerini üretebilirler.
☐	Bitkiler hareket edemezler.
☐	Canlı varlıklar besine, suya, havada ya da suda bulunan oksijene ihtiyaç duyar.
☐	Yaşadığımız çevreyi korumak ve temiz tutmak hepimizin görevidir.
☐	Plastik maddelerin doğada kalma süresi çok kısadır.
☐	Kâğıtların geri dönüşümü daha az ağacın kesilmesi anlamına gelir.

32. Aşağıda çevremizdeki bazı unsurlara ait numaralanmış görseller verilmiştir.

Bu unsurları doğal ve yapay çevre olmalarına göre sınıflandırarak aşağıdaki tabloya numaralarını yazınız.

Doğal Çevre	Yapay Çevre

33. Aşağıdaki görselleri karşılayan canlılık özelliklerini bulmacada ilgili alana yazınız.

The crossword puzzle is a grid of blue squares. The words filled in are:

- Top row: B L
- Middle row: Ü
- Bottom row: V R
- Bottom right corner: T

The illustrations and their connections to the crossword puzzle are:

- A tree with falling leaves points to the 'B' in the top row.
- A boy eating points to the 'L' in the top row.
- Two girls pointing in opposite directions points to the 'Ü' in the middle row.
- A turtle points to the 'Ü' in the middle row.
- A nest with eggs points to the 'Ü' in the middle row.
- A cat points to the 'R' in the bottom row.
- A mouse points to the 'V' in the bottom row.
- A group of children points to the 'T' in the bottom right corner.

34. Aşağıda bazı atık maddeler verilmiştir.

Kavanoz

İçecek kutusu

Pet şişe

Gazete

Meyve suyu kutusu

Konserve kutusu

Soda şişesi

Naylon poşet

Karton bardak

Verilen atık maddeleri uygun geri dönüşüm kutularının içine yazarak ayırınız.

35. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen ifadelerden uygun olanları yazınız.

doğal

yapay

köprüler

milli parklar

doğal anıtlar

çevre kirliliğine

geri dönüşüm

plastik

1. birçok canlının doğal yaşamı olan ve koruma altına alınan doğal çevrelerdir.
2. Çeşitli kaynakların kullanımından ortaya çıkan atıkların bilinçsizce doğaya bırakılması neden olur.
3. çevreler insanlar tarafından değişikliğe uğratılmamış yerlerdir.
4., atıkların çeşitli işlemlerden geçirilerek yeni ürünlere dönüştürülmesidir.
5. İnsan etkisiyle oluşturulmuş ya da değişikliğe uğratılmış yerlere çevre denir.
6. yer kabuğunun oluşumu sırasında meydana gelen yeryüzü şekilleridir.
7. yapay çevreye örnektir.

36. Aşağıda fasulye bitkisinin yaşam döngüsünü gösteren bir şema ve görselleri verilmiştir.

Bu yaşam döngüsünü oluş sırasına göre aşağıdaki kutucuklara yazınız. Her aşamaya ait görseli keserek uygun alana yapıştırınız.

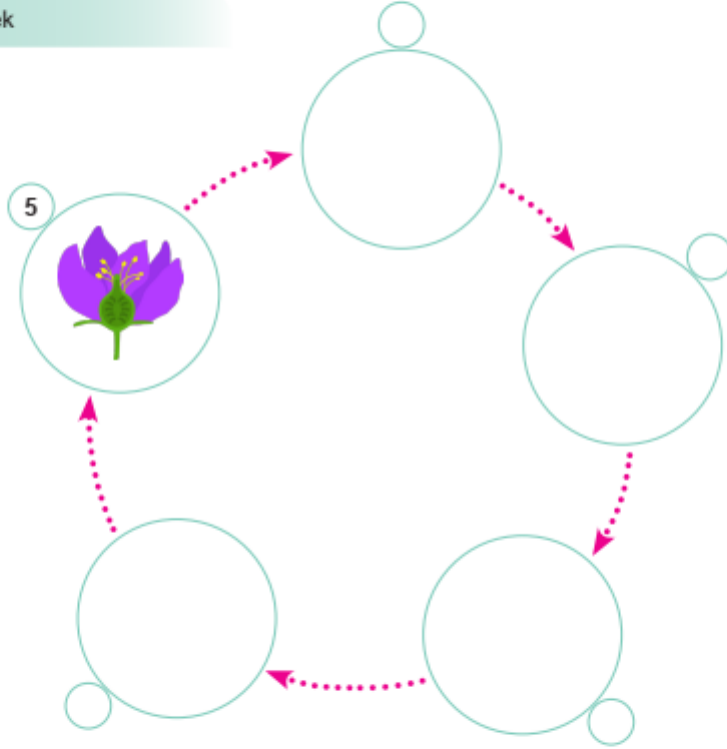
1

2

3

4

5 Çiçek

CEVAP ANAHTARI

1. B	11. A	21. A
2. B	12. D	22. D
3. C	13. C	23. A
4. A	14. B	24. B
5. B	15. C	25. C
6. C	16. B	26. A
7. D	17. B	27. A
8. D	18. C	28. D
9. D	19. A	29. D
10. B	20. C	

30.

1. **Azabalar** ve fabrikalardan havaya salınan gazları soğutmak sağlığımızı olumsuz etkiler.
2. Lağım suları ve **çöp** gibi atıklar nehir, göl ve denizlere ulaşırsa canlılar zarar görür.
3. **Hava kirliliği**, Dünya'yı Güneş'in zararlı etkilerinden koruyan ozon tabakasına zarar verir.
4. Güneş ışığı ve rüzgâr; **yenilenebilir** ve çevre kirliliğine neden olmayan kaynaklardır.
5. Cam, kâğıt, **plastik** ve metal atıklar geri dönüştürülerek yeni ürünler elde edilir.

31.

- Y Hava, toprak ve su canlı varlıklardır.
- D Yavru bir kedi enişkin olduğunda büyümeye durur.
- Y Hayvanlar kendi besinlerini üretirler.
- Y Bitkiler hareket edemezler.
- D Canlı varlıklar besine, suya, havaya ya da suya bulunan oksijene ihtiyaç duyar.
- D Yaşadığımız çevreyi korumak ve temiz tutmak hepimizin görevidir.
- Y Plastik maddelerin doğada kalma süresi çok uzadır.
- D Kâğıtların geri dönüştürülmesi daha az ağaçın kesilmesi anlamına gelir.

32.

Doğal Çevre	Yapay Çevre
2, 4, 5, 9	1, 3, 6, 7, 8

33.

34.

35.

1. **Milli parklar** birçok canlının doğal yaşamı olan ve koruma altına alınan doğal çevrelerdir.
2. Çeşitli kaynakların kullanımından ortaya çıkan atıkların bilinçsizce doğaya bırakılması **çevre kirliliğine** neden olur.
3. **Doğal** çevreler insanlar tarafından değişikliğe uğratılmamış yerlerdir.
4. **Geri dönüşüm**, atıkların çeşitli işlemlerden geçirilerek yeni ürünlere dönüştürülmesidir.
5. İnsan etkisiyle oluşturulmuş ya da değişikliğe uğratılmış yerlere **yapay** çevre denir.
6. **Doğal anıtlar** yer kabuğunun oluşuma sırasında meydana gelen yeriyizi şekilleridir.
7. **Küpeüler** yapay çevreye örnektir.

36.

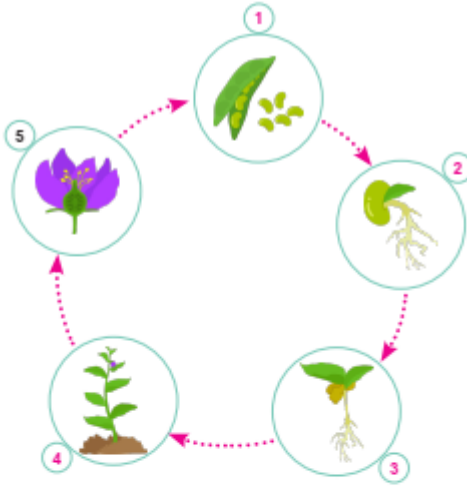
1 Tohum

2 Çimlenme

3 Genç bitki

4 Erişkin bitki

5 Çiçek

Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü

7. ÜNITE

1.

Ayşe, amcasının kira ödemesini elden ev sahibine teslim etmek yerine, telefondaki bir uygulama ile yaptığını gördü.

Buna göre elektrikli araç gereçlerle ilgili aşağıdaki hangi bilgiye ulaşılır?

- A) Güvenli kullanım için kullanım kılavuzu okunmalıdır.
- B) Günlük yaşantımızda kolaylıklar sağlar.
- C) Uygun bir kaynağa bağlanmalıdır.
- D) Elektrik kaynağı bataryadır.

2. Aşağıdaki araçlardan hangisinin çalışması için elektriğe ihtiyacı yoktur?

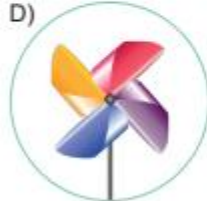
Televizyon

Çamaşır makinesi

Buzdolabı

Rüzgârgülü

3. Aşağıda el matkabı ve elektrikle çalışan matkap verilmiştir.

El matkabı ile bir yeri delmek uzun zaman alır ve insan gücü gerektirir.

Elektrikli matkapla bir yeri delmek çok kısa sürede ve zahmetsiz gerçekleşir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi elektriğin sağladığı faydalara örnek olarak gösterilemez?

- A) Yolculuk yaparken bisiklet yerine kayak kullanmak
- B) Evleri aydınlatırken gaz lambası yerine ampul kullanmak
- C) Tahta keserken testere yerine elektrikli hızar kullanmak
- D) Elbiseleri ütülerken kömürlü ütüler yerine elektrikli ütü kullanmak

4. Mithat, yoğun kar yağışı nedeni ile okulların tatil olduğu haberini alıyor.

Mithat bu haberi aşağıdaki elektrikli araçlardan hangisi aracılığı ile almış olabilir?

Akıllı saat

Saç kurutma makinesi

Tost makinesi

Elektrikli radyatör

5. Aşağıda bazı elektrikli araç gereçler ve bunların kullanım alanları verilmiştir.

Akıllı tahta

Haberleşme

Cep telefonu

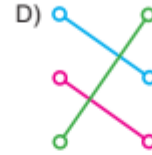
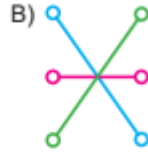
Ulaşım

Hızlı tren

Eğitim

Verilen elektrikli araç gereçler ve bunların kullanım alanları eşleştirildiğinde çizgilerin görünümü nasıl olur?

6. Aşağıdaki elektrikli araç gereçlerden hangisinin kullanım amacı diğerlerinden farklıdır?

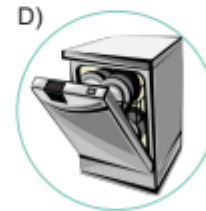
Çamaşır makinesi

Masa lambası

Elektrikli süpürge

Bulaşık makinesi

7. Görselde günlük hayatta kullandığımız bazı araçlar verilmiştir.

Fırın

Çamaşır makinesi

Elektrikli süpürge

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu araçların ortak özelliğidir?

- A) Elektrik enerjisini tasarruflu kullanma
- B) Aydınlatma amacıyla kullanılma
- C) Temizlik işlerini kolaylaştırma
- D) Şehir elektriği ile çalışma

8.

- Pil ile çalışır.
- Aydınlatma amacıyla kullanılır.

Yukarıda özellikleri verilen araç aşağıdakilerden hangisidir?

Hesap makinesi

Dizüstü bilgisayar

El feneri

Sokak lambası

9.

Tuğçe'nin yaşadığı köyde yoğun kar yağışı nedeniyle elektrik hatlarında arıza meydana gelmiştir. Evlere iki gün boyunca elektrik verilememiştir.

Buna göre Tuğçe'nin evindeki araçlardan hangisi elektrik kesintisinden etkilenmez?

- A) Buzdolabı
- B) Çamaşır makinesi
- C) Televizyon
- D) Duvar saati

10. Görselde bazı araç gereçler verilmiştir.

Buzdolabı

Duvar saati

Cep telefonu

Buna göre bu araç gereçler kullandıkları elektrik kaynaklarına göre sınıflandırılırsa aşağıdakilerden hangisi doğru olur?

<u>Buzdolabı</u>	<u>Duvar saati</u>	<u>Cep telefonu</u>
A) Akü	Batarya	Pil
B) Şehir elektriği	Pil	Batarya
C) Batarya	Şehir elektriği	Akü
D) Şehir elektriği	Akü	Batarya

11. Aşağıdaki tabloda elektrikle çalışan bazı araç gereçler verilmiştir.

 Kumanda	 Çamaşır makinesi
 Ütü	 Duvar saati

Yukarıda verilen görsellerden pil ile çalışan araç gereçlerin bulunduğu kutuları kırmızıya boyadığımızda tablo nasıl görünür?

- A) B) C) D)

12. Aşağıda günlük hayatta kullanabileceğimiz bazı elektrikli araç gereçler verilmiştir.

Bu araç gereçler kullandıkları elektrik kaynaklarına göre gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) Saç kurutma makinesi
B) Cep telefonu
C) Kumanda
D) Ütü

13. Aşağıdaki çocuklar elektrik kaynakları ile ilgili bazı bilgiler vermiştir.

Batarya birden fazla pilin bir araya getirilmesiyle oluşturulur.

Batarya pile göre daha yüksek elektrik enerjisi üretir.

Piller aküye göre daha uzun süre kullanılır.

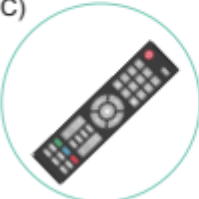

Cep telefonu ve dizüstü bilgisayar batarya ile çalışır.

Kağan Zeynep Azra Sinan

Buna göre hangi çocuğun verdiği bilgi yanlıştır?

- A) Kağan
- B) Zeynep
- C) Azra
- D) Sinan

14. Aşağıdaki araç gereçlerden hangisinin elektrik kaynağı hesap makinesinin kullandığı elektrik kaynağı ile aynıdır?

- A) Televizyon
- B) Dizüstü bilgisayar
- C) Kumanda
- D) Otomobil

15. Öğretmenin sınıfta sorduğu bir soruya öğrencisi aşağıdaki cevabı vermiştir.

Yeniden doldurulabilen
şarjlı piller tercih
edilmelidir.

Buna göre öğretmenin sorduğu soru hangisi olabilir?

- A) Kumanda ve çalar saatin elektrik kaynağı nedir?
- B) Evde biriktirilen atık piller nereye atılabilir?
- C) Atık pillerin azaltılması için ne yapılabilir?
- D) Atık piller çevreye ne gibi zararlar verir?

16. Aşağıda bazı bilgiler verilmiştir.

Bilgiler	
Elektrik iletim hatlarının yakınında uçurtma uçurmamalıyız.	
Elektrikli araç gereçlerin fişini her zaman prizde bırakmalıyız.	
Elektrik kablolarının ezilmemesi için kabloların herhangi bir eşyanın altından geçmemesine dikkat etmeliyiz.	

Doğru bilgiler için "✓", yanlış bilgiler için "✗" kullanırsak tablonun görünümü nasıl olur?

- A)

✓
✗
✓
- B)

✓
✓
✗
- C)

✓
✗
✗
- D)

✗
✓
✓

17. Elektrikli araçlardan bazıları, yaygın olarak kullandıkları elektrik kaynağına göre şekildeki gibi sınıflandırılmıştır.

 Otomobil	I	II
Akü	Pil	Şehir elektriği

Buna göre I ve II numaralı kutucuklara getirilmesi gereken görseller sırasıyla hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

A)

 Elektrikli süpürge	 Kumanda
---	--

B)

 El feneri	 Kol saati
---	---

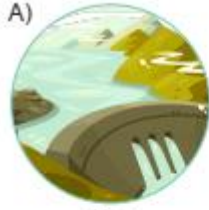
C)

 Hesap makinesi	 Çamaşır makinesi
---	---

D)

 Bulaşık makinesi	 Televizyon
---	---

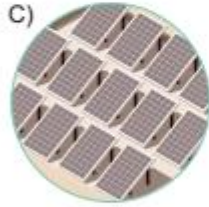
18. Aşağıdakilerden hangisi ile üretilen elektrik enerjisi çamaşır makinesini çalıştırmaz?

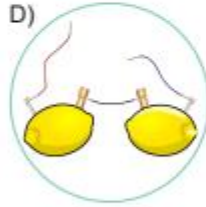
Baraj

Rüzgâr türbini

Güneş panelleri

Limon pili

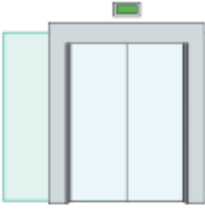
19. Aşağıda öğretmenin, "Elektriğin Güvenli Kullanımı" konusunu işlerken kullandığı görsel verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi oluşabilecek tehlikelere karşı bir çözüm önerisi değildir?

- A) Priz yerine sabitlenmeli
- B) Çoklu prize takılan diğer çoklu priz çıkarılmalı
- C) Yıpranmış, zarar görmüş kablolar tekrar kullanılmalı
- D) Bu prize takılı tüm cihazlar kapatılarak fişleri sökülmeli

20.

Asansörler elektrikle çalışan araçlardır. Bazı asansörler çalışırken elektrik kesilmesi durumunda bir alt kata geri inerek kapılarının açılmasını sağlayan güvenlik sistemine sahiptir.

Bu güvenlik sisteminin enerji kaynağı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Pil
- B) Akü
- C) Batarya
- D) Şehir elektriği

21.

1. Yıpranmış, zarar görmüş priz ve kabloları kullanmak

2. Çoklu prize başka bir çoklu priz takmak

3. Bozulan elektrikli araçların tamirini uzmanına yaptırmak

Yukarıda verilenlerden hangileri tehlike oluşturur?

- A) Yalnız 1
- B) 1 ve 2
- C) 2 ve 3
- D) 1, 2 ve 3

22. Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen ifadelerden uygun olanları yazınız.

aydınlatma

kolaylaştırır

şehir elektriğiyle

daha fazla

haberleşme

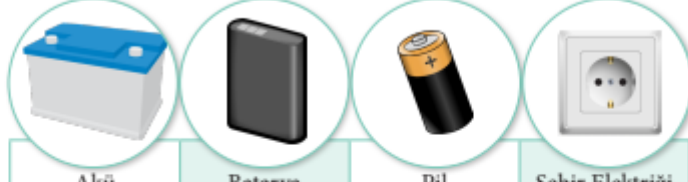
daha az

1. Televizyon ve radyo amaçlı kullanılan elektrikli araç gereçlerdir.
2. Elektrikli araç gereçler, işlerimizi ve zamandan tasarruf sağlar.
3. Elektrikli ulaşım araçları diğer araçlara göre çevreyi kirletir.
4. amacıyla kullandığımız ampul, el feneri ve arabaların farları elektrikle çalışmaktadır.
5. Prizden elektrik enerjisi olarak çalışan aletler, ev ve sokak lambaları çalışır.

23. Aşağıdaki ifadelerin başındaki boşluklara doğru ise "D", yanlış ise "Y" yazınız.

- Prizler şehir elektriğinin elektrikli araç gereçlere aktarıldığı yerdir.
- Kablosu yıpranmış, zarar görmüş araçları kullanabiliriz.
- Çoklu prize başka bir çoklu priz takmamalıyız.
- Elektrikli araç gereçler ıslak ortamlarda kullanılabilir.
- Elektrikli aletleri herkes tamir edebilir.
- Bozuk prizler yangın çıkarabilir.
- Elektrikli aracın fişini prize takmadan önce açma kapama düğmesini açmalıyız.
- Elektrikli arabalar enerjisini bataryalarından sağlar.

24. Tabloda verilen ulaşım araçları ve elektrikli araç gereçler hangi elektrik kaynağı ile çalışıyorsa altındaki boşluğa "X" işareti koyunuz.

	Akü	Batarya	Pil	Şehir Elektrigi
Hızlı tren	☐	☐	☐	☐
Cep telefonu	☐	☐	☐	☐
Otomobil	☐	☐	☐	☐
Duvar saati	☐	☐	☐	☐
Dizüstü bilgisayar	☐	☐	☐	☐
El feneri	☐	☐	☐	☐
Buzdolabı	☐	☐	☐	☐
Sokak lambası	☐	☐	☐	☐
Akıllı saat	☐	☐	☐	☐
Kamyon	☐	☐	☐	☐

25. Aşağıdaki tablolarda verilen eksik cümleleri anlam bütünlüğü olacak şekilde eşleştirerek tamamlayınız. Tamamladığınız bölümün başındaki harfleri şifre kutusundaki uygun bölüme yazarak şifreyi bulunuz.

- 1 İlk kez kullanılan elektrikli aracın
- 2 Yerli üretim elektrikli araçları satın alırken
- 3 Elektrikli araç gereçler
- 4 Elektrikli araç gereçler kullanılmadığı zaman
- 5 Küçük çocukların güvenliği için
- 6 Yıpranmış kablo ve prizler
- 7 Elektrik iletim hatlarının yakınında
- 8 Elektrikli araç gereçler bozulduğunda

- L kesinlikle kullanılmamalıdır.
- N evlerde kapaklı prizler kullanılmalıdır.
- E aracın fişi prizden çıkarılmalıdır.
- G kullanım kılavuzu okunmalıdır.
- İ uçurtma uçurulmamalıdır.
- V ıslak ortamda kullanılmamalıdır.
- K uzman kişiler tarafından tamir edilmelidir.
- Ü TSE damgası olup olmadığına dikkat edilmelidir.

ŞİFRE: 1 2 3 4 5 6 7 8

26. Başlangıç noktasındaki elektrik kablosunun ucundan çizmeye başlayıp doğru bilgilerin bulunduğu kutucuklardan geçerek vantilatörün kablosunu tamamlayınız.

 <p>Başlangıç</p>	TV kumandası, saat ve bazı oyuncaklar pil ile çalışır.	Fişi prizden çıkarmak için kablosundan tutup <u>çekmemeliyiz</u> .	Aydınlanma amacıyla kullanılan elektrik kaynağı şehir elektriğidir.
Islak zeminde saç kurutma makinesini kullanabiliriz.	Pillerin toprağa atılması toprak kirliliğine yol açmaz.	Tost makinesi batarya ile çalışır.	Elektrik kesildiğinde televizyon izleyemeyiz.
Elektrik olmadığında günlük hayatımızda zorluklar yaşarız.	Ampul ve floresan ısıtma amacıyla kullanılan araç gereçlerdir.	Bozuk, kırık prizlere fiş <u>takılmamalıdır</u> .	Araba, otobüs gibi ulaşım araçlarının elektrik ihtiyacı akülerden sağlanır.
Dizüstü bilgisayar batarya ile çalışır.	İlk kez kullanılacak olan elektrikli bir aracın nasıl çalıştığını anlamak için aracı kurcalayabiliriz.	Elektrikli aracın fişi prize takılmadan önce açma kapama düğmesinin kapalı olmasına dikkat edilmelidir.	Çoklu prize başka bir çoklu priz takmak tehlike <u>oluşturmaz</u> .
Elektrik iletim hatlarının yakınında uçurtma <u>uçurmamalıyız</u> .	Tükenen piller diğer atıklarla beraber çöpe atılabilir.	Islak ortamlar elektriğin iletimini kolaylaştırır.	

27. Aşağıda elektrikli araç gereçlerin kullanımında yapılan hatalı uygulamalar verilmiştir.

Bu durumlarda yapılması gereken doğru davranışları yazınız.

✘ Sude saçını saç kurutma makinesi ile kuruturken banyo zemini ıslaktı.

✓

.....

.....

.....

.....

✘ Zehra yeni su ısıtıcısının nasıl çalıştığını anlamak için ısıtıcıyı kurcaladı.

✓

.....

.....

.....

.....

✘ Seher teyze ütünün fişini kablodan çekerek çıkardı.

✓

.....

.....

.....

.....

✘ Ali, çoklu priz in kablosu kısa olduğu için başka bir çoklu priz daha ekledi.

✓

.....

.....

.....

.....

✘ Terzi Mehmet amca ütüsü bozulunca ütüsünü tamir etmeye çalıştı.

✓

.....

.....

.....

.....

28. Aşağıda bazı elektrikli araçlara ait numaralanmış görseller verilmiştir.

 <p>1</p> <p>Elektrikli radyatör</p>	 <p>2</p> <p>Masa lambası</p>	 <p>3</p> <p>Saç kurutma makinesi</p>
 <p>4</p> <p>Ütü</p>	 <p>5</p> <p>Klima</p>	 <p>6</p> <p>Vantilatör</p>
 <p>7</p> <p>Çamaşır makinesi</p>	 <p>8</p> <p>Bilgisayar</p>	 <p>9</p> <p>El feneri</p>

Bu elektrikli araçları kullanım alanlarına göre sınıflandırarak numaralarını tabloya yazınız.

Isıtma - Soğutma Araçları	Aydınlatma Araçları	Ev Araç Gereçleri

CEVAP ANAHTARI

1. B	11. D	21. B
2. D	12. B	
3. A	13. A	
4. A	14. C	
5. A	15. C	
6. B	16. A	
7. D	17. C	
8. C	18. D	
9. D	19. C	
10. B	20. B	

22.

- Televizyon ve radyo **haberleşme** amaçlı kullanılan elektrikli araç gereçlerdir.
- Elektrikli araç gereçler, işlerimizi **kolaylaştırır** ve zamandan tasarruf sağlar.
- Elektrikli ulaşım araçları diğer araçlara göre çevreyi **daha az** kirletir.
- Aydınlatma** amacıyla kullandığımız ampul, el feneri ve arabaların farları elektrikle çalışmaktadır.
- Prizden elektrik enerjisi alarak çalışan aletler, ev ve sokak lambaları **çehir elektrikle** çalışır.

23.

- Prizler çehir elektrikle elektrikli araç gereçlere aktarıldığı yendir.
- Kablo yıpranmış, zarar görmüş araçları kullanabiliriz.
- Çoklu priz başka bir çoklu priz takılmamalıdır.
- Elektrikli araç gereçler ıslak ortamlarda kullanılabilir.
- Elektrikli aletleri herkeas tamir edebilir.
- Bozuk prizler yangın çıkarabilir.
- Elektrikli aracı fişini prize takmadan önce açma kapama düğmesini açmalıyız.
- Elektrikli arabalar enerjileri bataryalarından sağlar.

24.

	Akua	Batarya	Pil	çehir Elektrik
Hızlı tren	☐	☐	☐	☒
Cep telefonu	☐	☒	☐	☐
Otomobil	☒	☐	☐	☐
Duvar saati	☐	☐	☒	☐
Dizietü bilgisayar	☐	☒	☐	☐
El feneri	☐	☐	☒	☐
Buzdolabı	☐	☐	☐	☒
Sokak lambası	☐	☐	☐	☒
Alınb saat	☐	☒	☐	☐
Kamyon	☒	☐	☐	☐

25.

- İlk kez kullanan elektrikli aracı **kullanım kılavuzunu okunmalıdır**.
- Yerli üretim elektrikli araçları satın alırken **TSE damgası olup olmadığına dikkat edilmelidir**.
- Elektrikli araç gereçler **ıslak ortamda kullanılmalıdır**.
- Elektrikli araç gereçler kullandığımız zaman **aracın fişini prizden çıkarılmalıdır**.
- Küçük çocukların güvenliği için **evde kapalı prizler kullanılmalıdır**.
- Yıpranmış kablo ve prizler **kesirlikle kullanılmalıdır**.
- Elektrik iletim hatlarının yakınında **uçurtma uçurulamamalıdır**.
- Elektrikli araç gereçler bozulduğunda **uzman kişiler tarafından tamir edilmelidir**.

ŞİFRE: **G Ü V E N L İ K**

26.

	TV kullandıkça, saat ve banyo oyuncakları pi ile çalışır .	Fiş prizden çıkartarak için kablodan uzun çekmemelidir .	Aydınlatma amacıyla kullanılan elektrikli ayrık prizler kullanılmamalıdır.
	İslak zeminde açtık kuruma makinesi kullanılmamalıdır.	Pillerin toprağa atılması yanlışdır yalıtıma alınmalıdır.	Tost makinesi batarya ile çalışır.
	Elektrik olmadığında günlük hayatımızda zorluklar yaşarız .	Ampul ve floresan aracın amacıyla kullanılmamalıdır.	Buzdolabı, kasa, prizler çehir elektrikle çalışır .
	Dizietü bilgisayar batarya ile çalışır.	İlk kez kullanılacak olan elektrikli bir aracı nasıl çalıştıracağını öğrenmek için aracı kullanılmamalıdır.	Elektrikli aracı fişini prizden çıkartmadan önce açma kapama düğmesini kapalı konuma almalıyız.
	Elektrik iletim hatlarının yakınında uçurtma uçurulamamalıdır .	Takılan piller diğer aletlerle beraber çöpe atılmamalıdır .	İslak ortamlarda elektrikli ayrık prizler kullanılmamalıdır.

23

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

27.

1. Saçlarımızı kuru zeminde kurutmalıyız.
2. Elektrikli araçları kullanmadan önce kullanım kılavuzunu okumalıyız.
3. Fiş prizden çekerken bir elimle prizi tutmalı diğer elimde fişi çekmeliyiz.
4. Çoklu priz kısa geldi ise daha uzun bir çoklu priz kullanmalıyız.
5. Elektrikli araçlar bozulduğunda uzman bir kişi çajermalıyız.

28.

Isıtma - Soğutma Araçları	Aydınlatma Araçları	Ev Araç Gereçleri
1, 5, 6	2, 9	3, 4, 7, 8

Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü